

*Výroční zpráva o činnosti a hospodaření
Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i.
za rok 2017*

Obsah

Charakteristika VÚPSV, v. v. i.	5
1. Informace o složení orgánů VÚPSV, v. v. i. a o jejich činnosti.....	5
2. Informace o změnách zřizovací listiny.....	9
3. Hodnocení hlavní a vedlejší činnosti VÚPSV, v. v. i.	9
3.1 Shrnutí hlavních poznatků získaných při řešení jednotlivých studijních okruhů	10
3.1.1 Přehledové, teoreticko-metodologické a komparativní studie o sociálních politikách v zemích EU, popř. OECD	10
3.1.2 Dlouhodobé monitorování problematiky sociální diferenciaci a marginalizace, sociálního vyloučení a chudoby, stejně jako i vybraných opatření, která napomáhají jejich předcházení a omezení	14
3.1.3 Dlouhodobé sledování a hodnocení procesu utváření ceny práce.....	18
3.1.4 Dlouhodobé sledování a hodnocení faktorů, které způsobují nerovnováhy na trhu práce a hodnocení opatření, která tyto nerovnováhy odstraňují	21
3.1.5 Monitorování procesů migrace a politik integrace cizinců na trhu práce a ve společnosti	29
3.1.6 Hodnocení politiky sociálních služeb v širší perspektivě	31
3.1.7 Hodnocení trendů demografického vývoje a možností rodinné politiky v návaznosti na další veřejné politiky čelit jeho sociálním dopadům.....	35
3.1.8 Hodnocení trendů v rozvoji kapacity veřejné správy a vládnutí ve vztahu k sociální politice	40
3.1.9 Monitorování vývoje sociálního dialogu a pracovních podmínek	42
3.2 Zajištění knihovnicko-informačních služeb pro veřejnost a související aktivity.....	45
3.3 Prezentace získaných poznatků na konferencích a seminářích.....	47
3.4 Prezentace získaných poznatků v odborném tisku	48
4. Informace o předpokládaném vývoji činnosti VÚPSV, v. v. i. v r. 2018	48
5. Informace o kontrolách provedených v r. 2017	49
6. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva o splnění opatření k odstranění nedostatků uložených v r. 2016	49
7. Stanoviska Dozorčí rady VÚPSV, v. v. i.	49
8. Údaje z řádné účetní uzávěrky, výrok auditora	49
Přílohy	51
Příloha č. 1 Opatření o změně zřizovací listiny VÚPSV, v. v. i.	53
Příloha č. 2 Anotace publikací vydaných VÚPSV, v. v. i. v r. 2017	59

Příloha č. 3	
Statistické údaje dokumentující činnost oddělení knihovnicko-informačních služeb v roce 2017	69
Příloha č. 4	
Přehled publikační činnosti pracovníků VÚPSV, v. v. i. v roce 2017	70
Příloha č. 5	
Přehled o účasti pracovníků VÚPSV, v. v. i. na seminářích a konferencích, kde v r. 2017 prezentovali získané poznatky	73
Příloha č. 6	
Přehled projektů řešených v r. 2018	84
Příloha č. 7	
Stanoviska Dozorčí rady VÚPSV, v. v. i.	87
Příloha č. 8	
Zpráva o činnosti Dozorčí rady VÚPSV, v. v. v. v r. 2017	91
Příloha č. 9	
Ověření účetní závěrky, výrok auditora	95

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i. za rok 2017

Charakteristika VÚPSV, v. v. i.

VÚPSV, v. v. i. je vědecko-výzkumná organizace s působností na území České republiky založená zřizovací listinou MPSV ČR. Hlavním cílem vědecko-výzkumné činnosti VÚPSV, v. v. i. je přispívat k poznání a k prognózování sociálně-ekonomického rozvoje společnosti a připravovat podklady a doporučení pro orgány státní správy, zejména MPSV, a to na základě využití jak aplikovaného, tak i základního výzkumu. Vědeckovýzkumná činnost VÚPSV, v. v. i. je zaměřena především na dvě tematické oblasti:

- oblast práce, zahrnující především výzkum otázek politiky zaměstnanosti, trhu práce, rozvoje lidských zdrojů, otázek příjmové a mzdové politiky, pracovních podmínek, sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání,
- oblast sociální, zahrnující především výzkum problematiky důchodového a nemocenského pojištění, státní sociální podpory a sociální pomoci, otázek rodinné politiky a rovných příležitostí, demografického vývoje, vývoje sociální struktury, životních podmínek a životní úrovně.

Nedílnou součástí výzkumu jsou porovnání mezinárodních ukazatelů zaměstnanosti a sociální politiky, významnou činnost ústavu tvoří zpracovávání rešerší domácí i zahraniční literatury.

Při plnění svých úkolů VÚPSV, v. v. i. úzce spolupracuje s orgány státní správy, samosprávy, organizacemi odborů a zaměstnavatelů, nestátními neziskovými organizacemi, univerzitními pracovišti a dalšími vědeckými a výzkumnými institucemi, a to nejen v České republice, ale i v zahraničí.

Vedle vědecko-výzkumné činnosti VÚPSV, v. v. i. rozvíjí odborné poradenství, konzultace a informační činnost ve všech oblastech svého působení. Poradenský a informační systém VÚPSV, v. v. i. navazuje bezprostředně na výsledky výzkumu. Na podporu vlastní výzkumné činnosti a pro potřeby vědecké veřejnosti a občanů rozvíjí VÚPSV, v. v. i. soustavnou dokumentační, rešeršní a ediční činnost a kontinuálně rozšiřuje odbornou knihovnu.

1. Informace o složení orgánů VÚPSV, v. v. i. a o jejich činnosti

V souladu se zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění, jsou orgány VÚPSV, v. v. i. ředitel, Rada VÚPSV, v. v. i. a Dozorčí rada VÚPSV, v. v. i.

K 31. červenci 2017 skončilo druhé funkční období doc. Ing. Ladislavu Průšovi, CSc., od 1. srpna 2017 byla ministryní práce a sociálních věcí řízením VÚPSV, v. v. i. pověřena Mgr. Jaromíra Kotíková.

Členy **Rady VÚPSV, v. v. i.** k 31. prosinci 2017 jsou:

- z řad zaměstnanců VÚPSV, v. v. i.
 - Mgr. Jana Havlíková, Ph.D.,
 - Ing. Martin Holub, Ph.D.,
 - Mgr. Jaromíra Kotíková,
 - Mgr. Aleš Kroupa,
 - PhDr. Věra Kuchařová, CSc.,
 - doc. Ing. Ladislav Průša, CSc. (předseda Rady),
 - Mgr. Ivana Šimíková,
- z řad odborníků z jiných právnických osob
 - doc. Ing. Marie Dohnalová, CSc., proděkanka pro magisterská studia Fakulty humanitních studií Karlovy univerzity, Praha,
 - doc. Ing. Jitka Langhamrová, CSc., vedoucí katedry demografie, Fakulta informatiky a statistiky Vysoké školy ekonomické, Praha (místopředsedkyně Rady),
 - PhDr. Zdenka Mansfeldová, CSc., zástupkyně ředitele Sociologického ústavu Akademie věd ČR, Praha,
 - Ing. Petr Víšek, Národní centrum sociálních studií, Praha.

V hodnoceném období se Rada VÚPSV, v. v. i. sešla celkem na 11 zasedáních, tři zasedání se uskutečnila per rollam. Na těchto jednáních Rada VÚPSV, v. v. i.:

- projednala a schválila Výroční zprávu o činnosti a hospodaření VÚPSV, v. v. i. za r. 2016,
- projednala a schválila návrh plánu výzkumné činnosti VÚPSV, v. v. i. na r. 2017, vč. jeho aktualizace,
- projednala a schválila finanční zajištění výzkumné činnosti VÚPSV, v. v. i. na r. 2017, vč. jeho aktualizace,
- projednala a schválila zapojení VÚPSV, v. v. i. do grantových projektů vyhlašovaných TA ČR, jednotlivými ústředními orgány státní správy i dalšími organizacemi a řešení projektů na základě Dodatků č. 21 a 22 ke smlouvě mezi MPSV a VÚPSV, v. v. i. o další činnosti k podpoře výkonu a úkolů státní správy ve smyslu zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů,
- posoudila plánované výstupy jednotlivých projektů OPZ, do jejichž řešení je VÚPSV, v. v. i. zapojen, resp. se chystá zapojit, z pohledu zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a konstatovala, že všechny mají vědecko-výzkumný charakter,
- projednala a schválila návrh Dlouhodobé koncepce rozvoje VÚPSV, v. v. i. na léta 2018-2022,
- projednala a schválila návrh plánu výzkumné činnosti VÚPSV, v. v. i. na r. 2018,
- projednala a schválila Návrh plánu výnosů a nákladů v rámci střednědobého rozpočtu na roky 2018-2019,

- projednala a schválila návrh Volebního řádu pro volbu členů Rady VÚPSV, v. v. i. na léta 2017-2022, vč. jeho aktualizace, a návrh Volebního řádu pro doplňující volbu člena Rady VÚPSV, v. v. i. na toto funkční období,
- zvolila předsedu a místopředsedkyni Rady VÚPSV, v. v. i. na funkční období 2017-2022,
- vyhlásila výběrové řízení na pozici ředitele VÚPSV, v. v. i. na léta 2017-2022, vyhodnotila toto výběrové řízení a navrhla zřizovateli jmenovat novým ředitelem na funkční období 2017-2022 Mgr. Aleše Kroupu,
- opakovaně projednala a s připomínkami schválila návrh úprav zřizovací listiny VÚPSV, v. v. i.,
- projednala a schválila návrh změny Jednacího řádu Rady VÚPSV, v. v. i., návrh nového Organizačního řádu VÚPSV, v. v. i. a návrh nového Mzdového předpisu VÚPSV, v. v. i.
- seznámila se s výsledky kontroly, kterou ve VÚPSV, v. v. i. provedlo v květnu a červnu 2017 MPSV podle zákona č.255/2012 Sb., o kontrole, souhlasila s opatřeními přijatými k odstranění zjištěných nedostatků a s harmonogramem jejich plnění, přičemž ocenila rychlost, s níž byla již některá opatření k odstranění zjištěných nedostatků přijata,
- následně se seznámila ze závěry z jednání Dozorčí rady VÚPSV, v. v. i. k tomuto problému a se znepokojením konstatovala, že MPSV nemá vytvořeny a nastaveny mechanismy a komunikační standardy pro spolupráci s VÚPSV, v. v. i.

V průběhu r. 2017 nedošlo k obměně složení **Dozorčí rady VÚPSV, v. v. i.**, k 31. prosinci 2017 jejími členy jsou:

- Ing. Štefan Duháň,
- Ing. Petr Hejduk (předseda Dozorčí rady),
- Ing. Zuzana Chalupová,
- Mgr. David Pospíšil,
- Ing. Jan Škorpík,
- Ing. Karel Tauchman (místopředseda Dozorčí rady),
- Ing. Iva Veselá.

V hodnoceném období se Dozorčí rada VÚPSV, v. v. i. sešla na šesti zasedáních (z toho dvě zasedání proběhla per rollam), na kterých:

- projednala a schválila Výroční zprávu o činnosti a hospodaření VÚPSV, v. v. i. za rok 2016,
- projednala a schválila Zprávu o činnosti Dozorčí rady za r. 2016,
- projednala a schválila Stanoviska Dozorčí rady VÚPSV, v. v. i. k Výroční zprávě o činnosti a hospodaření VÚPSV, v. v. i. v roce 2016,
- projednala a schválila návrh plánu výzkumné činnosti VÚPSV, v. v. i. na r. 2017, vč. jeho aktualizace,
- projednala a schválila návrh plánu výzkumné činnosti VÚPSV, v. v. i. na r. 2018,
- projednala a schválila návrh rozpočtu VÚPSV, v. v. i. na r. 2017, vč. jeho aktualizace,

- projednala a schválila návrh úprav zřizovací listiny VÚPSV, v. v. i., a Opatření o úplném znění zřizovací listiny Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i.,
- projednala a schválila nápravná opatření (vč. harmonogramu jejich plnění), která VÚPSV, v. v. i. realizoval k odstranění nedostatků zjištěných v rámci kontroly, kterou ve VÚPSV, v. v. i. provedlo v květnu a červnu 2017 MPSV podle zákona č.255/2012 Sb., o kontrole,
- projednala informaci o aktuální ekonomické situaci VÚPSV, v. v. i. v závěru r. 2018 a jejích příčinách.

Ředitel VÚPSV, v. v. i. zřídil v uplynulém období na základě doporučení Rezortní hodnotící komise **Vědeckou radu VÚPSV, v. v. i.** jako svůj poradní orgán. K 31. prosinci 2017 jsou členy Vědecké rady VÚPSV, v. v. i.:

- Mgr. Daniel Gerbery, Ph.D. výzkumný pracovník Inštitútu pre výzkum práce a rodiny v Bratislavě,
- prof. Ing. Bojka Hamerníková, CSc., prorektorka pro vědu a výzkum, NEWTON College, Praha,
- PhDr. Běla Hejná, bývalá ředitelka sekretariátu předsedy vlády ČR,
- Ing. Jiří Horecký, Ph.D., prezident Unie zaměstnavatelských svazů a prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR,
- Aleš Chmelař, M.Sc., státní tajemník pro evropské záležitosti, Úřad vlády ČR,
- doc. JUDr. Iva Chvátalová, CSc., vedoucí katedry právních disciplín a veřejné správy Metropolitní univerzity v Praze,
- Mgr. Zdeněk Janíček, vedoucí referátu sociálních věcí Městského úřadu v Břeclavi,
- prof. JUDr. Vilém Kahoun, Ph.D., poradce ministryně práce a sociálních věcí,
- Mgr. Jaromíra Kotíková, pověřená řízením VÚPSV, v. v. i.,
- doc. Ing. Lucie Kozlová, CSc., Zdravotně sociální fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích,
- prof. Ing. Vojtěch Krebs, CSc., proděkan Národohospodářské fakulty Vysoké školy ekonomické v Praze,
- Mgr. Aleš Kroupa, náměstek ředitele VÚPSV, v. v. i. pro vědu a výzkum,
- doc. Ing. Jitka Langhamrová, CSc., vedoucí katedry demografie Vysoké školy ekonomické v Praze,
- doc. Ing. Ladislav Průša, CSc., předseda Rady VÚPSV, v. v. i.,
- prof. Ing. Antonín Slaný, CSc., děkan Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity v Brně,
- JUDr. Zbyněk Trojan, prorektor The Free Swiss University of St. George's, Praha,
- Mgr. Pavel Wiener, manažer projektu "Přátelská místa",
- doc. Ing. Karel Zeman, Národohospodářská fakulta Vysoké školy ekonomické v Praze,
- prof. Ing. Milan Žák, CSc., rektor Vysoké školy ekonomie a managementu v Praze.

V souladu se svým statutem Vědecká rada VÚPSV, v. v. i. ve sledovaném období projednala a schválila:

- Výroční zprávu o činnosti a hospodaření VÚPSV, v. v. i. v r. 2016,
- Návrh plánu výzkumné činnosti VÚPSV, v. v. i. na r. 2017,
- Návrh Dlouhodobé koncepce rozvoje VÚPSV, v. v. i. na léta 2018-2022.

V návaznosti na měnící se podmínky hodnocení výsledků vědy a výzkumu byla k 1. prosinci 2008 koncipována **Ediční vědecká rada VÚPSV, v. v. i.**, k 31. prosinci 2017 jejími členy jsou:

- Ing. Martin Holub, Ph.D., VÚPSV, v. v. i.,
- Ing. Robert Jahoda, Ph.D., Masarykova univerzita, Brno,
- Ing. Miriam Kotrusová, Ph.D., Univerzita Karlova, Praha,
- Ing. Jan Mertl, Ph.D., Vysoká škola finanční a správní, Praha,
- Ing. Jan Molek, CSc., Jihočeská univerzita, České Budějovice,
- doc. Ing. Olga Poláková, CSc., Metropolitní univerzita, Praha,
- doc. Ing. Ladislav Průša, CSc., VÚPSV, v. v. i.,
- Ing. David Prušvic, Ph.D., Ministerstvo financí ČR.

Ve sledovaném období proběhlo formou per-rollam jednání Ediční vědecké rady, na kterém rada:

- projednala a schválila realizaci plánu ediční činnosti VÚPSV, v. v. i. v r. 2016,
- projednala a schválila rámcový plán ediční činnosti VÚPSV, v. v. i. na r. 2017.

2. Informace o změnách zřizovací listiny

Dne 27. září 2017 vydalo MPSV Opatření o změně zřizovací listiny VÚPSV, v. v. i. (č. j. MPSV-2017/200637-340 - viz příloha č. 1).

3. Hodnocení hlavní a vedlejší činnosti VÚPSV, v. v. i.

V r. 2017 byl vodítkem vědeckovýzkumné činnosti VÚPSV, v. v. i. "Plán výzkumné činnosti na r. 2017". Plán byl zaměřen na řešení aktuálních otázek vývoje sociálního systému v naší zemi s přihlédnutím k prioritám vedení ministerstva práce a sociálních věcí v tomto období. Jeho východiskem byl materiál "Dlouhodobý koncepční rozvoj VÚPSV, v. v. i. v letech 2011-2017".

Vědeckovýzkumná činnost VÚPSV, v. v. i. byla stejně jako v předcházejícím období zaměřena především na tyto tematické oblasti:

- oblast práce, zahrnující především výzkum otázek politiky zaměstnanosti, trhu práce, rozvoje lidských zdrojů, otázek příjmové a mzdové politiky, nákladů práce, pracovních podmínek, sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání,
- oblast sociální, zahrnující především výzkum problematiky důchodového a nemo-cenského pojištění, státní sociální podpory a sociální pomoci, vývoje sociální struktury, životních podmínek a životní úrovně,

- oblast rodiny a sociálních souvislostí demografického vývoje, zahrnující především otázky koncipování rodinné politiky, podpory rodin s dětmi a života ve stáří, harmonizace rodiny a zaměstnání a rovných příležitostí.

3.1 Shrnutí hlavních poznatků získaných při řešení jednotlivých studijních okruhů¹

V souladu se schváleným materiálem "Dlouhodobý koncepční rozvoj VÚPSV, v. v. i. v letech 2011-2017" byla pozornost věnována studiu v následujících výzkumných okruzích:

- přehledové, teoreticko-metodologické a komparativní studie o sociálních politikách v zemích EU, popř. OECD,
- dlouhodobé monitorování problematiky sociální diferenciace a marginalizace, sociálního vyloučení a chudoby, stejně jako i vybraných opatření, která napomáhají jejich předcházení a omezení,
- dlouhodobé sledování a hodnocení faktorů, které způsobují nerovnováhy na trhu práce a hodnocení opatření, která tyto nerovnováhy odstraňují,
- monitorování procesů migrace a politik integrace cizinců na trhu práce a ve společnosti,
- hodnocení politiky sociálních služeb v širší perspektivě,
- hodnocení trendů demografického vývoje a možností rodinné politiky v návaznosti na další veřejné politiky čelit jeho sociálním dopadům,
- hodnocení trendů v rozvoji kapacity veřejné správy a vládnutí ve vztahu k sociální politice,
- monitorování vývoje sociálního dialogu a pracovních podmínek.

Vzhledem k systému financování vědy a výzkumu, který neumožňuje dlouhodobé kontinuální bádání v jednotlivých studijních okruzích, nebyla v r. 2017 věnována pozornost problematice přehledových studií o společných sociálních agendách v zemích EU, neboť v těchto oblastech nebyly vyhlášeny žádné grantové projekty ani veřejné zakázky.

3.1.1 Přehledové, teoreticko-metodologické a komparativní studie o sociálních politikách v zemích EU, popř. OECD

V r. 2017 byla věnována pozornost:

- monitoringu změn v zahraničních důchodových systémech,
- používání elektronické verze neschopenky ve vybraných evropských zemích,
- mezinárodní komparaci systémů sociálních služeb ve vybraných evropských zemích.

V rámci projektu **Monitoring změn v zahraničních důchodových systémech** byla pozornost zaměřena především na země EU, USA, Kanady, Austrálie, Nového Zélandu a země Latinské Ameriky a jihovýchodní Asie, sledovány byly rovněž mezinárodní a

¹ Anotace všech monografií jsou uvedeny v příloze č. 2, jejich úplné znění je k dispozici na www.vupsv.cz.

nadnárodní aktivity v této oblasti. Výzkumné aktivity se zaměřovaly na všechny pilíře důchodových systémů se zvláštním důrazem na parametry základního pilíře. Cílem projektu bylo rychle a pružně informovat o současném dění v důchodové oblasti, o přístupech jednotlivých zemí k řešení problémů, s nimiž se jejich důchodové systémy potýkají, o vývoji a aktuálních trendech v této oblasti.

S přibližně čtvrtletní periodicitou byly vypracovávány analýzy, které obsahují aktuální informace o probíhajících či připravovaných změnách a úpravách v rámci zkoumaných důchodových systémů i o charakteru jednotlivých opatření. Výstupy zahrnují v případě potřeby i důležité informace ukazující souvislosti či okolnosti určitých opatření v kontextu daných důchodových systémů. Informace byly získávány zpracováváním dokumentů zahraničních a mezinárodních institucí a organizací, které se důchodovou problematikou zabývají, monitorováním webových stránek institucí jednotlivých zemí, do jejichž kompetence a sféry zájmu tato oblast spadá, popř. na základě rešerší z dalších relevantních zdrojů. Jako prvotní signální zdroj informací sloužil v některých případech mj. i denní tisk a další sdělovací prostředky.

Problematika vývoje v důchodové oblasti je v současné době aktuálním a závažným tématem. Důsledky nepříznivého demografického vývoje, stárnutí populace, zvyšování střední délky života a nízká porodnost silně dopadají na důchodové systémy, které se potýkají především se zajištěním své finanční stability a dlouhodobé udržitelnosti i dostatečné úrovně zabezpečení ve stáří. To vyvolává ve velké míře nutnost úprav a často zásadních, popř. i opakovaných změn či dokonce reforem důchodových systémů. Řešením budoucnosti svých důchodových systémů se zabývají i země, které v současné době ještě zásadní problémy nepociťují, nicméně je s ohledem na budoucí vývoj očekávají. Přijímaná nebo připravovaná opatření se zaměřují především na zvyšování důchodového věku, popř. na jeho propojení s vývojem střední délky života, prodloužení doby pojištění, omezování možností předčasného odchodu do důchodu, podporu pracovní činnosti starších pracovníků včetně důchodců apod. V některých státech dochází ke zvyšování příspěvkové sazby, ke změně způsobu výpočtu dávek nebo k úpravě valorizace důchodů. Pozornost bývá rovněž věnována opatřením, která mají za cíl zajistit určitou úroveň zabezpečení ve stáří a předcházet chudobě ve stáří. Objevují se i opatření, která mají umožnit větší flexibilitu odchodu do důchodu, opatření ke zvýšení informovanosti o zabezpečení ve stáří, ke zjednodušení přístupu pojištěnců k informacím o nárocích a dávkách apod. Specifické úpravy se v některých případech zaměřují na osoby vykonávající namáhavá nebo riziková povolání. Zde se jedná především o možnost předčasného odchodu do důchodu, ale i o snížení důchodového věku či zkrácení povinné doby pojištění pro tyto osoby.

Pokud jde o fondově financovaná schémata, je možno zaznamenat protichůdné trendy. V některých zemích dochází k oslabování fondového pilíře, např. jeho přeměnou z povinného na nepovinný, umožněním vystoupení ze systému, snižováním příspěvkové sazby apod. Jedná se především o země, které v 90. letech a těsně po roce 2000 provedly privatizaci důchodového zabezpečení formou zavedení individuálních spořicíh účtů v rámci povinného důchodového zabezpečení. V zemích západní Evropy je však zabezpečení ve stáří formou (především zaměstnaneckých) fondových důchodových schémat druhého pilíře přikládán nadále velký význam a v některých zemích jsou přijímána opatření na jeho podporu a na podporu co největšího rozšíření těchto systémů. Tato opatření jsou zaměřena na zatraktivnění druhého pilíře, na jeho zjednodušení a zpřístupnění pro co největší okruh pracovníků. Za účinný nástroj je považována automatická registrace, počítá se např. s větším zapojením sociálních partnerů, zavádějí se i flexibilnější možnosti čerpání naspořených prostředků.

Projekt Kontrola biologické důvodnosti trvání dočasné pracovní neschopnosti a standardy dočasné pracovní neschopnosti u jednotlivých diagnóz ve

vybraných zemích EU byl realizován za účelem zjištění způsobu provádění kontrol biologické důvodnosti trvání dočasné pracovní neschopnosti a standardů dočasné pracovní neschopnosti u jednotlivých diagnóz nemocí ve vybraných zemích EU.

Cílem projektu bylo získání informací o systému kontrol biologické důvodnosti trvání dočasné pracovní neschopnosti a kontrolní činnosti vůči ošetřujícím lékařům, kteří rozhodují o dočasné pracovní neschopnosti ve vybraných zemích EU. Dále je v projektu popsána forma, způsob a frekvence prováděných kontrol i to, kým jsou kontroly prováděny. V rámci projektu je také sledována existence či neexistence standardů dočasné pracovní neschopnosti u jednotlivých diagnóz nemocí (s rozlišením na doporučující či závazné), případně autorita, která je vydává/reviduje a způsob, jakým jsou standardy tvořeny a co vše zohledňují. Dalším tématem projektu je role orgánů nemocenského pojištění a jejich pracovníků při provádění kontrol důvodnosti trvání dočasné pracovní neschopnosti, včetně zaměření na odbornost "kontrolora". Posledním okruhem, kterým se projekt zabíral, byla tzv. elektronická neschopenka, kdy bylo zjišťováno, zda je v daných zemích využívána, případně od kdy a jaké jsou s jejím zavedením zkušenosti.

Systém nemocenského pojištění je v pěti sledovaných zemích v zásadě podobný, jedná se o státem organizovaný a spravovaný systém nemocenského pojištění. Velká Británie má naproti tomu odlišný systém, kdy je nemocenské pojištění organizováno a spravováno zaměstnavateli v rámci zaměstnaneckých schémat a z toho plynou výrazné odlišnosti ve způsobu organizace, správy a případných kontrol, od ostatních zemí.

Stejně jako v ČR, je ve všech sledovaných zemích, kromě Velké Británie, kontrolována zdravotní důvodnost uznání a trvání dočasné pracovní neschopnosti v rámci základního, státem organizovaného nemocenského pojištění. Kontroly vždy provádějí posudkoví lékaři, ve většině případů přímo nemocenských pojišťoven či orgánů/nositelů nemocenského pojištění.

To, které případy dočasné pracovní neschopnosti budou postoupeny kontrole, rozhoduje vždy orgán nemocenského pojištění, většinou prostřednictvím svých či smluvních posudkových lékařů, případně prostřednictvím svých odborných nelékařských pracovníků.

Ve většině sledovaných zemí nemusí mít posudkový lékař zvláštní vzdělání, dostatečné je klasické lékařské. V Německu a ve Švédsku je pak požadavek na specializované vzdělání pro výkon činnosti posudkového lékaře. Posudkoví lékaři v Belgii a Polsku jsou pravidelně školeni pro výkon své funkce nositelem nemocenského pojištění.

Kontroly jsou zpravidla prováděny na základě abnormalit, které vykazuje konkrétní dočasná pracovní neschopnost. Výjimkou je v tomto případě Švédsko, které kontroly uznání/trvání dočasné pracovní neschopnosti provádí u osob, u kterých z medicínského hlediska není zcela zřejmé, z jakého důvodu byla neschopenka vystavena. Ve všech srovnávaných zemích, které kontroly důvodnosti trvání pracovní neschopnosti provádějí, je kontrolován pacient. Zpravidla ke kontrole stačí jeho zdravotní dokumentace.

Standardy obvyklé či průměrné délky trvání pracovní neschopnosti používají v Německu a Švédsku. V obou těchto zemích jsou standardy stanoveny pouze pro vybrané nejčastěji se vyskytující diagnózy způsobující dočasnou pracovní neschopnost. Standardy plní ve sledovaných zemích různou roli - zatímco ve Švédsku jsou závazné pro ošetřující lékaře, v Německu jsou standardy využívány v rámci kontrolní činnosti posudkových lékařů MDK.

Polovina sledovaných zemí využívá elektronickou neschopenku jako nástroj potvrzení pracovní neschopnosti. Jedná se o nový prvek v systému nemocenského pojištění, prvně byla elektronická neschopenka ve sledovaných zemích ve Švédsku v roce 2011.

V rámci projektu **Sociální služby ve vybraných evropských zemích** byla věnována pozornost srovnání hlavních principů poskytování sociálních služeb s cílem posoudit možnost aplikovat některá opatření i v naší zemi. Problematika mezinárodních komparací v oblasti sociálních služeb je velmi složitou otázkou, které - na rozdíl od srovnávacích analýz jednotlivých dávkových systémů sociální ochrany obyvatelstva - nebyla v minulosti věnována soustavná pozornost. V posledních letech lze řadu podnětných informací získat z pravidelných zpráv o sociálních službách v obecném zájmu zpracovávaných Evropskou komisí nebo ze zpráv o aktuálních politických reformách v zemích Evropské unie, popř. ze souhrnných zpráv nebo studií zpracovávaných dalšími mezinárodními organizacemi sdružujícími poskytovatele jednotlivých typů sociálních služeb. Další cenné poznatky především z hlediska poskytování služeb sociální péče, resp. dlouhodobé péče lze získat z řady publikací, výzkumných studií a odborných statí, které byly v uplynulých letech zpracovány i v naší zemi.

Při realizaci projektu byly doposud podrobně analyzovány systémy sociálních služeb v Irsku, Německu, Norsku, Polsku, Rakousku, na Slovensku a ve Švédsku. Při zpracování těchto národních monografií byla snaha zachovat určitou proporcionalitu mezi nimi, byla definována jejich jednotná struktura, nicméně rozsah a hloubka poznatků, které se podařilo získat pro studium jednotlivých národních systémů, způsobilý, že jejich rozsah není totožný.

Při studiu problematiky sociálních služeb v Evropě je potřebné mít na zřeteli dvě metodologické poznámky:

- Pod pojmem "sociální služby" nejsou v evropských zemích chápány pouze sociální služby v pojetí, které je uplatňováno v našem právním řádu, ale jejich pojetí je podstatně širší a zahrnuje rovněž zdravotní péči, sociální ochranu jednotlivců, rodin a skupin, problematiku sociálního bydlení a služby zaměstnanosti.
- Služby sociální péče tak, jak jsou pojmány v naší zemi, jsou ve většině evropských zemí součástí systému dlouhodobé péče a jejich poskytování klientům je propojeno s poskytováním zdravotní péče.

Na základě doposud získaných poznatků lze již v současné době identifikovat některá doporučení pro úpravy systému sociálních služeb v naší zemi. Jedná se zejména o tyto návrhy:

- Doporučuje se rozšířit spektrum činností a potřeb při hodnocení míry závislosti, stanovit váhy těchto potřeb a činností a rozšířit počet stupňů závislosti obdobně, jako je tomu od 1. ledna 2017 v Německu. Z podrobného výčtu hodnocení závislosti vyplývá, že způsob tohoto hodnocení je podstatně podrobnější, a tedy pravděpodobně i přesnější, než je tomu v současné době v ČR. Rozdělení závislosti do více stupňů tak ve svém důsledku může být přesnější, než je tomu v současné době. Při tomto rozhodování je potřeba mít na zřeteli i tu skutečnost, že v současné době je v ČR míra závislosti diferencována do nejmenšího počtu stupňů ze zemí, kde je obdobný způsob hodnocení uplatňován.
- Doporučuje se diferencovat výši příspěvku na péči v závislosti na tom, zda je péče poskytována v domácnosti nebo v pobytovém zařízení, v takovém případě vyplácet tuto dávku přímo poskytovateli služby. V současné době je výše příspěvku na péči v ČR stanovena pevnou částkou bez ohledu na to, zda je péče klientovi poskytována v domácím prostředí rodinným příslušníkem (blízkou osobou) či registrovaným poskytovatelem služby nebo zda je péče poskytována v pobytovém nebo v ambulantním zařízení, a to přesto, že náklady takové péče jsou odlišné. Současně je nutno vycházet z toho, že ČR je dnes jedinou evropskou zemí, která vyplácí příspěvek na péči pouze v peněžitém vyjádření a tento způsob financování nevede k tomu, aby se takto poskytnuté finanční prostředky efektivně investovaly zpět do sociálních služeb.

- Doporučuje se umožnit osobám, které se podílejí na úhradě nákladů ve formě spoluúčasti za sociální služby poskytované klientům, jejichž příjem neumožňuje pokrýt úhradu nákladů, odečíst si tuto částku z daňového základu pro výpočet daně z příjmu fyzických osob.
- Doporučuje se zvážit převedení odpovědnosti za poskytování služeb sociální prevence do přenesené působnosti obcí s rozšířenou působností tak, aby tyto služby poskytovaly na území celého správního obvodu.
- Doporučuje se zvážit přenesení odpovědnosti za tvorbu sítě sociálních služeb do kompetence obcí s rozšířenou působností. Vzhledem k tomu, že v současné době jsou kraje zřizovateli více než 20 % registrovaných sociálních služeb (v případě pobytových zařízení sociálních služeb jsou kraje zřizovateli dokonce 43,5 % registrovaných zařízení), jsou ve střetu zájmů, neboť rozhodují o výši státní dotace pro zařízení, jichž jsou zřizovateli, a současně mohou účinně bránit zařazení nových zařízení, jejichž zřizovateli jsou obce, města, nestátní neziskové nebo charitativní a humanitární organizace, popř. i komerční subjekty a fyzické osoby, do sítě sociálních služeb tak, aby neoslabilo svoje - v případě poskytování řady služeb, především pobytových služeb sociální péče - dominantní postavení. Tato skutečnost je především s ohledem na očekávané demografické trendy velmi alarmující. Je proto zřejmé, že odpovědnost za tvorbu sítě sociálních služeb by měla být převedena na obce s rozšířenou působností tak, aby byla zajištěna odpovídající místní dostupnost potřebných sociálních služeb.

Lze očekávat, že návrhy dalších úprav mohou vzejít při studiu systémů sociálních služeb v dalších zemích v průběhu r. 2018.

3.1.2 Dlouhodobé monitorování problematiky sociální diferenciace a marginalizace, sociálního vyloučení a chudoby, stejně jako i vybraných opatření, která napomáhají jejich předcházení a omezení

V rámci této oblasti byla v r. 2017 pozornost věnována zejména těmto problémovým okruhům:

- faktory určující rozhodnutí o odchodu do důchodu,
- dostupnost dat mezi zainteresovanými institucemi v oblasti exekucí,
- metodika systému monitorování a evaluace dotačních programů Úřadu vlády ČR zaměřených na integraci romské menšiny,
- analýza systému vězeňství s ohledem na spolupráci s rodinami s přihlédnutím k výkonu činností sociálního kurátora a vliv spolupráce osoby ve výkonu trestu odnětí svobody s rodinou na její začlenění do společnosti.

Projekt **Faktory určující rozhodnutí o odchodu do důchodu** se zabývá problematikou rozhodnutí o odchodu do starobního důchodu v podmínkách České republiky. Jeho cílem bylo zmapovat interakci mezi faktory významnými pro žadatele o důchod při rozhodování o odchodu do důchodu a chování těchto jedinců při rozhodování o odchodu do důchodu.

Odchod do důchodu jako proces počíná plánováním důchodu a končí úplným a trvalým stažením z ekonomické aktivity a adaptací na život v důchodu. Lze ho tedy rozdělit do tří fází: plánování důchodu, samotné rozhodnutí o odchodu do důchodu a ekonomická aktivita po odchodu do důchodu. Tento projekt se zabývá fází rozhodnutí o odchodu do

důchodu ve vazbě na systém sociálního zabezpečení, proto definuje termín odchodu do důchodu v užším slova smyslu jako počátek pobírání důchodové dávky od státu. Paleta faktorů působících ve vzájemné interakci na jedince odcházejícího do důchodu je pak chápána jako rámec rozhodnutí. Tento rámec rozhodovacího procesu o odchodu do důchodu lze rozdělit do tří vrstev: individuální předpoklady, preference a životní situace jedince přijímajícího toto rozhodnutí, trh práce a pobídky ze strany nastavení a regulace státem.

Na základě sekundární analýzy odborné literatury pokrývající předmětnou problematiku byl proveden výzkum tohoto rámce rozhodnutí v cílové skupině osob, které právě podávají žádost o starobní důchod. Výsledky analýzy získaného datového souboru ukázaly, že důchodové chování s ohledem na načasování odchodu do důchodu signifikantně ovlivňují tyto faktory:

- zdraví, vzdělání, rodinný stav,
- ekonomický status, zkušenost s nezaměstnaností, povolání, výše příjmů,
- zákonné nastavení věkové hranice pro odchod do důchodu a související právní regulace.

Pro rozhodnutí, zda odejít do předčasného důchodu či do důchodu k věkové hranici (resp. do důchodu po přesluhování) hraje klíčovou roli v první řadě ekonomický status osoby. Nezaměstnané osoby významně inklinují k podání žádosti o předčasný důchod bez ohledu na další faktory, přičemž pravděpodobnost odchodu do důchodu se zvyšuje s blížící se věkovou hranicí. Pro ekonomicky aktivní osoby má pak pro rozhodnutí o načasování odchodu do důchodu největší váhu faktor subjektivního pocitu zdraví. Faktor zdraví hraje pro tento segment zásadní roli, provedená faktorová analýza vedlejších důvodů odchodu do důchodu však zároveň zdůraznila vazbu odchodů do předčasného důchodu na pracovní situaci osoby. Většina lidí není v období těsně předcházejícím dosažení věkové hranice pro odchod do důchodu zcela zdravo. Pokud se k takovým problémům připojí problémy jako pracovní stres, špatné vztahy na pracovišti či projevy ageismu, řada pracovníků zvažuje odchod do předčasného důchodu. Pravděpodobnost takového úniku z nepříjemné situace se zvyšuje s tím, jak se věková hranice pro odchod do důchodu blíží a graduje bezprostředně před jejím dosažením. Naopak platí, že pracovní spokojenost (radost z práce, ocenění za práci, práce s plným nasazením) a flexibilita zaměstnání (možnost upravit náplň práce, možnost pracovat na kratší úvazek atd.) dle výsledků faktorové analýzy negativně korelují s odchodem do předčasného důchodu. Tato zjištění podporují argumenty požadující komplexnost přístupu k podpoře pracovní schopnosti a zdraví při zvyšování reálného věku odchodu do důchodu jako cíle důchodové politiky a lze je interpretovat jako potvrzení východisek konceptu age managementu.

Plánování pokračování ekonomické aktivity v důchodovém věku určuje subjektivní pocit zdraví. Pokud se již žadatelé o důchod necítí fyzicky úplně zdraví, pak jejich rozhodnutí k práci v prvních letech v důchodu je spíše negativní. U respondentů deklarujících fyzické zdraví ochota k práci během prvních let důchodu pramení ze vzdělání. Další práci plánují především lidé s vyšším vzděláním (minimálně s maturitou), nicméně i zde vstupuje do rozhodování ekonomický status, kdy práci předpokládají spíše OSVČ. Mezi respondenty s nižším dokončeným vzděláním určuje pokračování v práci výše úspor.

Navazující analýzy závislosti s použitím chí-kvadrátu, korespondenční analýzy a logistické regrese kvantifikovaly odlišnosti v chování s ohledem na načasování odchodu do důchodu u následujících segmentů: jedinci s vysokoškolským vzděláním a s maturitním stupněm vzdělání, svobodné osoby, jedinci, kteří dlouhodobě nejsou nemocní, nezaměstnaní, vedoucí a řídicí pracovníci a pracovníci na odborných a

technických pozicích a specialisté, segment osob s příjmy pod 10 000 Kč hrubého měsíčně a segment osob s příjmy nad 20 000 Kč hrubého měsíčně.

Souhrn poznatků získaných v projektu byl předán MPSV ve formě certifikované metodiky s cílem poskytnout ministerstvu nástroj k testování směrů řešení dalšího rozvoje dynamického mikrosimulačního modelu důchodového systému MPSV s ohledem na modelování rozhodnutí jedince o odchodu do starobního důchodu a tak přispět k pracím konaným v rámci přípravy dalšího pokračování důchodové reformy.

Zpráva **Dostupnost dat mezi zainteresovanými institucemi v oblasti exekucí** představuje jedinečné výsledky výzkumné sondy mezi institucemi, které svojí každodenní činností mohou přicházet do kontaktu s lidmi v exekučním řízení. Exekuce v novodobé historii České republiky představuje rostoucí problém, především z důvodu svých důsledků.

Exekuce se odráží v mnoha rovinách jedince, kterého postihne. Ovlivňuje jeho život v oblasti psychologické, sociální i ekonomické. V ekonomické oblasti má často daný jedinec problémy již před zahájením exekučního řízení, zahájením exekučního řízení se tyto problémy nadále prohlubují. V případě hlubších finančních problémů, které mají za příčinu relativně vysoké srážky ze mzdy, dochází k demotivaci jedince setrvat v zaměstnání či účastnit se legálního trhu práce. V mnoha případech to však není způsobeno nechutí splácet dluh, ale bezvýhodností situace. Dlužník se ocitne v situaci, kdy svůj dluh nemůže reálně splatit, a to ani v dlouhodobém horizontu. Navíc dluh často i přes zákonné srážky ze mzdy setrvale narůstá. Exekuční řízení zatěžuje i zaměstnavatele jedinců v exekuci. V případě setrvání v pracovních poměrech vznikají na straně zaměstnavatele negativní externality, například v podobě zvýšených nákladů na mzdové účetnictví, administrativu a komunikaci se zainteresovanými institucemi (exekutorský úřad). V případě vyšší srážky na exekuci zůstává jedinci nezabavitelné minimum, jehož výše snižuje ekonomický prostor jedince. V mnoha případech, kdy je jedinci nárazově snížen životní standard, reaguje zkratkovitě až iracionálně. Řetězec těchto událostí vyvolává silný stres na jedince, a tím i zvyšuje pravděpodobnost vzniku úzkostných stavů a depresí. Tato psychická zátěž má dopad na nejbližší okolí, tedy rodinu a další blízké osoby, které jsou postiženy psychickou zátěží plynoucí z exekuce. Není proto možné opomenout důsledek v podobě rozpadu rodiny a devastaci sociálních vazeb s okolím (konflikty v místě bydliště, na pracovišti s kolegy i nadřízenými, jednání na úřadech apod.). Následná sociální izolace vede k dalšímu prohlubování ekonomických, psychologických i sociálních problémů.

Při znalosti možných důsledků exekuce je nezbytné, aby zainteresované instituce měly dostatečné informace z této oblasti. Informační základna jim umožní efektivně konat a zmírnit negativní dopady exekuce. Výzkumný tým proto oslovil šest veřejných institucí (např. Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Ministerstvo spravedlnosti České republiky, Úřad práce České republiky, Českou správu sociálního zabezpečení), šest svazů, komor a sdružení (např. Exekutorská komora České republiky, Českomoravská konfederace odborových svazů, Svaz průmyslu a dopravy České republiky) a čtyři neziskové organizace. Hlavní výstupy výzkumné sondy odhalily, že žádná z oslovených zainteresovaných institucí nedisponuje ucelenou databází o jedincích v exekuci.

Následně výzkumný tým provedl kvantitativní šetření u 261 pracovišť zainteresovaných institucí (stejně instituce jako u výzkumné sondy s tím, že bylo osloveno všech 150 exekutorských úřadů a 103 soudů včetně jejich poboček). Při analýze odpovědí z tohoto šetření vyšlo najevo, že problém v této oblasti je nedostupnost dat (datové základny) pro jakékoliv analýzy, které by měly podpořit rozhodovací procesy institucí zabývajících se touto problematikou.

Výzkumný tým se proto rozhodl navrhnout klíčové otázky v oblasti exekucí. Znalost odpovědí na každou z těchto otázek u každého případu exekuce poskytne odpovědi, které v celku zajistí ústředním orgánům státní správy informace nezbytné pro efektivní řešení problémů spojených s exekucí v České republice. Neznamená to, že by došlo k jednoduchému vyřešení problému exekucí, protože se jedná o silně politicky zabarvenou otázku. Rozhodně by ale opatření na nápravu vycházela z reálných dat a ne z jednotlivých medializovaných případů nebo na základě pocitů jedinců.

Cílem projektu **Metodika systému monitorování a evaluace dotačních programů Úřadu vlády ČR zaměřených na integraci romské menšiny** bylo vytvořit komplexní metodický nástroj, který by byl významným přínosem pro dobrou praxi ve vyhodnocování dotačních programů zaměřených na integraci romské etnické menšiny, a to jak v souladu s jejich záměry a cíli, tak z hlediska výstupů a výsledků aktivit zaměřených na koncovou cílovou skupinu - příslušníky romské etnické menšiny. V hodnocení opatření a nástrojů integračních aktivit vykazuje ČR výrazný deficit. Projekt byl iniciován na základě dlouhodobé spolupráce VÚPSV, v. v. i. s oddělením Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny Úřadu vlády ČR a na základě jeho poptávky.

Cíl projektu naplňuje metodika, která je také hlavním výsledkem projektu. Metodika pro každý ze tří dotačních programů obsahuje:

- stanovení cílů vyhodnocování,
- návrh a zdůvodnění kritérií vyhodnocování,
- sadu indikátorů ke každému z kritérií a zdůvodnění jejich volby,
- dále popisuje data potřebná pro stanovení hodnot indikátorů,
- způsob sběru dat,
- popis způsob jejich vyhodnocování, včetně výpočtů, modelových výstupů a směru interpretace.

Metodika v oblasti cílů vyhodnocování navazuje na stěžejní strategický integrační dokument - "Strategie romské integrace do roku 2020" a přispívá tak k posunu v oblasti hodnocení naplňování i této strategie. Primárním uživatelem Metodiky je ÚV ČR, ale její povaha (kromě výše uvedeného jsou její součástí i dílčí databáze, které představují užitečný a chybějící podklad pro monitoring územního pokrytí potřeb integračními nástroji), její certifikace a zveřejnění (v první polovině roku 2018) zároveň umožní přenést doporučené postupy na širší okruh realizátorů integračních aktivit a může tak být prostředkem systematizace vyhodnocování integrační politiky jako takové.

Cílem projektu **Analýza systému vězeňství s ohledem na spolupráci s rodinami s přihlédnutím k výkonu činností sociálního kurátora a vliv spolupráce osoby ve výkonu trestu odnětí svobody s rodinou na její začlenění do společnosti** bylo získat vstupní poznatky, které se týkají možnosti pomoci a poskytování podpory osobám ve výkonu trestu odnětí svobody a po výkonu trestu odnětí svobody při řešení problémů souvisejících s jejich rodinnou situací. V rámci projektu byly vyhodnoceny informace poskytnuté zástupci institucí a organizací, které pracují s těmito dvěma skupinami osob, tj. mezi institucemi (organizacemi) zajišťujícími penitenciární péči (práce s osobami ve výkonu trestu odnětí svobody), respektive postpenitenciární péči (práce s osobami po výkonu trestu odnětí svobody).

Cíl a přesné zadání tohoto výzkumu byly podrobněji specifikovány ve spolupráci s pracovníky Ministerstva práce a sociálních věcí, kteří jsou zapojeni do činnosti Pracovní

skupiny k zaměstnávání vězňů, osob po výkonu trestu a osob se záznamem v rejstříku trestů, jejich jednání společně koordinují MPSV a Ministerstvo spravedlnosti. Záměrem výzkumu bylo shromáždit poznatky využitelné při další koncepční činnosti relevantních orgánů, včetně formulace opatření, která přispějí k dosažení cílů stanovených v Koncepci vězeňství do roku 2025.

Velmi důležitým a pozitivním poznatkem z provedeného šetření je, že tématu rodinné situace byl pracovníky institucí penitenciární a postpenitenciární péče přikládán značný význam. Z odpovědí respondentů bylo zároveň zřejmé, že ve své práci reflektovali skutečnost, že právě rodina odsouzených a jejich rodinná situace (zázemí, vztahy atd.) jsou velmi důležitými faktory při resocializaci a snaze osob po výkonu trestu odnětí svobody o návrat do společnosti, a tedy i při prevenci další recidivy.

Srovnání odpovědí respondentů dále ukázalo, že jednotlivé instituce a organizace působící v oblasti penitenciární a postpenitenciární péče se v tomto ohledu zabývají velmi širokým okruhem otázek a je užitečné, když se jejich aktivity vzájemně doplňují. Z těchto důvodů je velmi významná vzájemná spolupráce a součinnost těchto institucí.

Respondenti současně poukázali na řadu důležitých překážek, které mohou ztěžovat poskytování podpory a pomoci osobám ve a po výkonu trestu odnětí svobody při řešení jejich rodinné situace. Jejich okruh byl značně široký a týkaly se jak samotných osob ve a po výkonu trestu odnětí svobody, tak také obtížné situace, v níž se ocitají, a obecně omezených možností jejího řešení, podmínek pro výkon práce příslušné instituce, možností či přístupu jejich pracovníků, ale i jiných služeb či programů (chybějící, nedostatečné) nebo nedostatečné propojenosti různých programů či nedostatků při sdílení a výměně informací mezi nimi. V rámci empirického šetření tak byla identifikována řada oblastí, ve kterých lze v současnosti spatřovat různě významné limity při snaze o systematickou podporu osob ve a po výkonu trestu odnětí svobody v této oblasti.

Ze získaných poznatků bylo patrné také to, že instituce a organizace mezi sebou v současnosti poměrně intenzivně spolupracují. Bylo ale možné zaznamenat i řadu kritických hlasů, a to nejen co se týče rozsahu, podmínek a limitů vzájemné spolupráce, výměny informací apod., ale také těch, které se dotýkaly některých obecnějších podmínek, nedostatečné vzájemné koordinace jejich aktivit, chybějící koncepce či různých omezení daných legislativou apod.

Respondenti byli v empirickém šetření dotazováni také na to, jaké nejvýznamnější podpůrné faktory nejvíce přispívají k reintegraci osob ve a po výkonu trestu odnětí svobody v této oblasti, co samotným dotázaným pracovníkům nejvíce usnadňuje poskytování podpory a pomoci těmto osobám a jaké nejdůležitější okolnosti nebo postupy nejvíce zlepšují vzájemnou součinnost mezi institucemi působícími v této oblasti. Nejen odpovědi týkající různých nedostatků nebo existujících překážek, ale také tyto odpovědi tak přinesly řadu podnětů, které mohou být inspirativní a mohou přispět k dalšímu prohloubení spolupráce institucí v této oblasti a k účinnějšímu poskytování podpory osobám ve a po výkonu trestu odnětí svobody týkající se jejich rodinné situace.

3.1.3 Dlouhodobé sledování a hodnocení procesu utváření ceny práce

V rámci této oblasti byla v r. 2016 pozornost věnována zejména těmto problémovým okruhům:

- monitoring nákladů práce v České republice, ve státech Evropské unie a v USA v letech 2010-2015,

- hodnocení složitosti, odpovědnosti a namáhavosti prací,
- analýza systémů odměňování civilních státních zaměstnanců ve vybraných zemích EU se zřetelem na motivační a výkonnostní složky platu

Monitoring nákladů práce v České republice, ve státech Evropské unie a v USA v letech 2010-2015 shrnuje roztříštěná data za státy Evropské unie a i data za USA v oblastech nákladů práce, zdanění práce ve vazbě na financování sociálního a zdravotního zabezpečení, podílu práce na nákladech a jednotkových nákladů práce. Pro vystihnoutí trendů se data týkají období let 2010-2015. S ohledem na metodickou roztříštěnost sledování nákladů práce je nutné vymezit relevantní aktuální zdroje. Za ty jsou považovány mezinárodně srovnatelná data z Eurostatu, konkrétně statistika práce a národní účty, OECD, Státní závěrečný účet České republiky a U.S. Department of Commerce, Bureau of Economic Analysis. Zpracování údajů a propočty se opírají o metodiku certifikovanou Ministerstvem práce a sociálních věcí v roce 2013 "Sledování nákladů práce a práce jako výrobního faktoru v České republice a v zahraničí". Dvouleté zpoždění vyplývá z termínů zpracování vstupních údajů Eurostatem a Českým statistickým úřadem.

V rámci bulletinu se sledují tři ukazatele ceny práce: náklady práce, podíl práce na nákladech a jednotkové náklady práce. Ve výstupu má každý z ukazatelů svoji tabulkovou část, kde jsou uvedeny podrobně všechny hodnoty. V rámci stručného komentáře je i rozbor dalších faktorů, které měly vliv na cenu práce ve sledovaném období 2010-2015.

Náklady práce v rámci sledovaného období vykazovaly růst v rámci Evropské unie jako celku (28 členských států). Největší nárůst u nákladů práce ve sledovaném období byl zaznamenán u Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku (8,5 %). Dále u Estonska (6 %), které se dlouhodobě drží v pomyslné trojce vítězů. Posledním do trojice je další pobaltská země a tou je Lotyšsko (5,0 %).

U podílu práce na nákladech se nejvýrazněji projevila změna metodiky u zdrojových dat. Došlo k přechodu ze starší metodiky ESA 95 na novou metodiku ESA 2010. Česká republika byla v roce 2015 na pátém místě (22,2 %) ze zemí s nejnižším podílem práce na nákladech v celé Evropské unii. Před Českou republikou se nacházely státy: Lucembursko, Irsko, Malta a Slovensko. Naopak, nejvyšší hodnotu podílu práce na nákladech dosahovala Francie a po ní Chorvatsko. I přesto lze u tohoto ukazatele nadále hovořit o rozdělení na původní a nové členy. Původní členové se pohybují nad 30 %. Noví členové se až na čtyři výjimky (Chorvatsko, Litva, Kypr a Slovinsko) pohybují pod hranicí 30 %.

Jednotkové náklady práce v národní cenové hladině byly také významně ovlivněny novou metodikou ESA 2010. Jednotkové náklady práce v Evropské unii jako celku v letech po krizi a hospodářské obnově stagnovaly. Pouze Finsko a Švédsko vykazovaly ve sledovaném období u jednotkových nákladů práce růst.

Rozdílných hodnot tento ukazatel dosáhl při vyjádření ve standardu kupní síly. V národní cenové hladině se jednalo o hodnotu 46,5 %, zatímco ve standardu kupní síly o hodnotu 29,2 %. Dlouhodobý trend před krizí v roce 2008 pro české jednotkové náklady práce v národní cenové hladině by se dal charakterizovat relativně rychlou konvergencí k úrovni EU-28. Tento proces by se dal ale v krizových letech označit jako stagnující, popřípadě jako nepatrný nárůst. Nárůst během 4 let po krizi byl o necelé 2 p.b. V předkrizových letech takovéto hodnotě odpovídal pohyb v jednom jediném roce. Maxima jednotkových nákladů práce bylo dosaženo v roce 2012. V roce 2015 se jejich hodnota přiblížila téměř hodnotě roku 2007.

Ekonomickým předpokladem pro správné fungování trhu práce, potažmo tržní ekonomiky v České republice, je přibližování českých jednotkových nákladů práce ve standardu kupní síly k jejich úrovni v národní cenové hladině. Tyto veličiny se však od sebe od roku 2010 vzdalují zrychlujícím tempem. Současně mělo docházet ke zvyšování obou veličin a přibližování se tak k hodnotám vyspělých států Evropské unie. Ani k tomuto jevu však nedochází.

Realizovaná výzkumná činnost v rámci projektu **Hodnocení složitosti, odpovědnosti a namáhavosti prací** navazovala kontinuálně na poznatky zjištěné v letech 2015 a 2016. V letech 2015 a 2016 byla realizována analýza historicky i současně používaných metod hodnocení prací u nás i v zahraničí. Konkrétně se jednalo o systém REFA, systém Bedaux, NEMA, Metodu porovnávání kritérií, Metodu rozhodovacích skupin, Metodu Urwicka Orra nebo systém ISOS a další. V roce 2017 tak došlo k realizaci dalších prací vedoucích k vytvoření komplexní kritické analýzy Analytické metody hodnocení prací v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech. V praxi je výstupem aplikace Analytické metody Katalog prací ve veřejných službách a správě a Katalog správních činností (Nařízení vlády č. 302/2014 a Nařízení vlády č. 222/2010), dále pak Katalog činností v bezpečnostních sborech (Nařízení vlády č. 104/2005), právě podle kterých dochází k diferenciaci odměn zaměstnanců.

Je potřeba upozornit, že právě vhodně nastavený systém odměňování napomáhá v boji proti mzdové diskriminaci, neboť umožňuje určit, zda jsou dané práce sobě navzájem rovné z pohledu složitosti, odpovědnosti a namáhavosti.

K posouzení aktuálnosti a relevantnosti konstrukce současné Analytické metody hodnocení prací v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, je nezbytné disponovat etalonem příkladů prací, na kterém by bylo možné metodu testovat. Právě vytipování a analýza klíčových příkladů prací, bylo činností roku 2017. Celkem bylo vybráno 250 reprezentantů příkladů prací napříč všemi obory. Značná heterogenita vybraných příkladů prací a jejich testování současnou metodou poskytuje vysoký stupeň poznání. Výběr příkladů prací byl stanoven tak, aby bylo zjištěno, zda metoda hodnocení prací dokáže posoudit všechny parametry hodnocení složitosti, odpovědnosti a namáhavosti prací.

Z dosavadních poznatků lze říci, že pro relevantní zhodnocení složitosti, odpovědnosti a namáhavosti prací státních zaměstnanců a zaměstnanců státní služby se jeví Analytická metoda hodnocení prací jako vhodná, ovšem přes její vhodnost je nutné tuto metodu detailně testovat a případně i aktualizovat v takové míře, aby reflektovala současný vývoj předmětu a obsahu práce, nároky na práce apod. V navazujících letech 2018 a dále proto bude probíhat testování jednotlivých hledisek Analytické metody, stejně tak jako vývoj obsahu a předmětu práce úzce profilovaných prací.

Platové systémy zaměstnanců veřejné správy, resp. služeb, jsou v jednotlivých zemích předmětem průběžných diskuzí. Jejich cílem je nalézt nástroje a postupy, které zajistí stabilitu zaměstnanců, jejich vysokou odbornost, flexibilitu a loajalitu a vytvoří účinné motivačního prostředí pro výkon kvalitní a efektivní služby. Projevem jsou průběžné doladování platových systémů nebo celkové nebo jejich kvalitativní úpravy.

Cílem projektu **Analýza systémů odměňování civilních státních zaměstnanců ve vybraných zemích EU se zřetelem na motivační a výkonnostní složky platu, porovnání s ČR** bylo podat přehled o různých systémech odměňování ve specifických podmínkách civilní státní služby, analyzovat zahraniční zkušenosti, trendy a současný stav odměňování státních zaměstnanců a na tomto základě posoudit jejich motivační potenciál. Analýza byla zaměřena na systémy využívané v Belgii, Švédsku, Německu, Slovensku, Rakousku, Francii a v České republice.

Národní platové systémy vykazují rozdíly v pojetí a rozsahu. V Rakousku se např. režim státní služby vč. odměňování vztahuje na zaměstnance Post und Telekom Austria Aktiengesellschaft. V Německu, v Rakousku a na Slovensku se zákonem stanovený platový systém uplatňuje na státních univerzitách. Soudci jsou nedílnou součástí státní služby a jejího platového režimu v Německu, Rakousku a Belgii.

Lze vymezit tři možné systémy odměňování zaměstnanců veřejné služby: individuálně smluvní, systémově rozpočtový (tabulkový) a kolektivní vyjednávání o platech (nordický model). Uvedené typy utváření platů se nevyskytují samostatně a izolovaně, v jednotlivých zemích se vzájemně prolínají. Na rozdíl od České republiky ve všech srovnávaných zemích, v rámci tabulkového systému, systémové stanovení platových tarifů a příplatků vychází z kolektivního vyjednávání minimálně s odbory zastupující smluvní zaměstnance. Výsledky dohod sociálních partnerů se následně promítají do zákonných norem. Kolektivní vyjednávání vedou příslušné státní instituce s reprezentanty jednotlivých skupin zaměstnanců, v případě Slovenské republiky se vyjednávání odehrává na úrovni tripartity. Institut kolektivního vyjednávání vnáší do oblasti odměňování zaměstnanců, jejichž platy hradí veřejné rozpočty, ocenění práce na trhu. Spolu s rozpočtovými mantinely veřejných rozpočtů, přes zdánlivou rozpornost s momentálními zájmy státu a daňových poplatníků, tarifní vyjednávání stabilizuje relace platové hladiny rozpočtové sféry k podnikatelské sféře a brání odlivu kvalifikovaných a zapracovaných pracovníků za vyšším výdělkem. Výsledkem je zabezpečení podmínek pro trvalý a kvalitní výkon práce ve veřejném sektoru. Osobní platy (individuální smlouvy) představují nadstavbu tabulkového systému nebo kolektivního vyjednávání.

Dalším významným poznatkem je, že v žádné z analyzovaných zemí neexistuje jednotný tarifní systém pro obory, resp. skupiny činností, veřejného sektoru. Různé tarifní stupnice, s přihlédnutím k oborovým specifikám, se uplatňují ve veřejné správě, obraně a bezpečnosti, ve školství, zdravotnictví a v sociálních službách.

Jako problémový okruh se ukázala otázka utváření platů v rámci valorizace. V Belgii se používá systém základního indexu. Sociální partneři v Rakousku přihlížejí především k odvětvové tarifní dohodě v kovoprůmyslu a k rozpočtovým mantinelům. V Německu se sociální partneři orientují podle míry inflace a mzdového vývoje v podnikatelském sektoru v průmyslu a ve službách. Ve Švédsku je konkrétní výraz platové úrovně agentury odrazem historicky vzniklého vzájemného respektu a vyjednávacího mechanismu sociálních partnerů. Z výše uvedeného je zřejmé, že systémy odměňování zaměstnanců, jejichž odměny jsou hrazeny z veřejných rozpočtů, jsou tématem, kterému je nutné věnovat pozornost kontinuálně.

3.1.4 Dlouhodobé sledování a hodnocení faktorů, které způsobují nerovnováhy na trhu práce a hodnocení opatření, která tyto nerovnováhy odstraňují

V rámci této oblasti byla v r. 2017 věnována pozornost zejména těmto problémovým okruhům:

- vyhodnocování účinnosti a efektivity realizace aktivní politiky zaměstnanosti,
- predikci trhu práce,
- problematice odstraňování předsudků vůči strojírenským oborům při kariérovém rozhodování u dívek/žen,
- problematice inovací s telekomunikačními daty,
- analýze rekvalifikací na ÚP ČR krajská pobočka Brno optikou rovných příležitostí mužů a žen prostřednictvím metody genderového rozpočtování,

- screening jednotlivých oblastí rehabilitace v ČR

Předmětem projektu **Vyhodnocování účinnosti a efektivity realizace aktivní politiky zaměstnanosti**, který je řešen v rámci operačního programu Zaměstnanost za finanční podpory ESF a státního rozpočtu ČR, je popsat a vyhodnotit efektivitu veřejných služeb zaměstnanosti, tj. zprostředkování, poradenství a jednotlivých nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (bez ohledu na zdroj financování), a to jak se zaměřením na hodnocení dopadů jednotlivých nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti na zaměstnanost a zaměstnatelnost účastníků daných opatření, tak také prostřednictvím hodnocení faktorů, které mají vliv na sledované dopady daných opatření.

Obecným cílem projektu je vypracovat a nastavit komplexní a vnitřně provázaný informační, analytický a monitorovací systém vyhodnocování nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti pro veřejné služby zaměstnanosti, který postihne především dopady implementace jednotlivých nástrojů na zaměstnanost a zaměstnatelnost účastníků opatření. Systém hodnocení bude zahrnovat jak hodnocení vnitřních procesů zajištění využitelnosti vhodných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, tak také hodnocení vnějších podmínek včetně organizačních a koordinačních procesů zajištění užití nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. V systému hodnocení efektivity tak budou zohledněny i faktory, které ovlivňují hodnocené dopady.

Výsledkem projektu bude nastavení nového postupu vyhodnocování uplatňování aktivní politiky zaměstnanosti. Výsledky nastavení systému hodnocení aktivní politiky zaměstnanosti poskytnou MPSV informace o současné podobě účinnosti a efektivity realizace opatření aktivní politiky zaměstnanosti na trhu práce včetně identifikace silných a slabých míst. Výsledky budou využity pro nastavení efektivnějších procesů nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti.

V prvním roce řešení se činnosti zaměřily na zhodnocení cílenosti programů započatých v r. 2014, především rekvalifikací, společensky účelných pracovních míst a veřejně prospěšných prací a jejich dopadů na účastníky. Šetření bylo dále specificky zaměřeno na programy odborných praxí pro mladé do 30 let. Následně bylo realizováno párování údajů o účastnících a neúčastnících programů dle zvoleného designu. Analýza ukázala efekty programů z hlediska dřívějšího odchodu z evidence, zkracování evidence, vyššího podílu osob, které prokazatelně získaly pracovní uplatnění. Naopak se projevil vyšší podíl návratů do evidence. Zároveň se ukazuje, že uvedené pozitivní efekty programů jsou dobře patrné též u dlouhodobě nezaměstnaných osob.

Dále byla zmapována situace tvorby nové databáze, zejména při přechodu k novému správci a tvorby monitorovacího informačního systému a v jeho rámci systému monitoringu opatření aktivní politiky zaměstnanosti. Aktivity vedly k formulaci základní představy o podobě systému monitoringu a ke stanovení dalších formálních kroků při spolupráci týmu projektu na jeho rozvoji. Jedná se zejména o ověření možnosti získat do budoucna vhodná data. Toto bylo ověřeno obsahově na úrovni definice jednotlivých znaků. Další postup v této oblasti je závislý na možnosti získat konkrétní data, která umožní ověřit funkčnost systému a datové kapacity.

Za účelem mapování procesů/postupů a podmínek implementace aktivní politiky zaměstnanosti v jednotlivých krajích byl vytvořen dotazník a realizováno dotazníkové šetření. Následně bylo realizováno 14 fokusních skupin (1 v každém kraji) a zpracována syntéza ze získaných informací. Z průběžných výstupů je patrná měnící se struktura nezaměstnaných, převážně se jedná o skupiny s handicapem a kumulovanými handicapem, se kterými je práce z hlediska jejich schopnosti uplatnit se na trhu práce obtížnější. Dále pak byly realizovány řízené rozhovory s řediteli na 6 krajských pobočkách ÚP ČR.

Analýza cílenosti prokázala, že všechna sledovaná opatření kromě programu veřejně prospěšných prací jsou zaměřena převážně na osoby s příznivějšími sociodemografickými charakteristikami. Platí tak, že rekvalifikační kurzy (především pak programy zvolených rekvalifikací) a také společensky účelná pracovní místa častěji navštěvovali lidé mladšího a středního věku, se středoškolským vzděláním a bez vážnějších zdravotních obtíží. To může indikovat jak existující creaming efekt u zmíněných opatření, tak také nedostatek programů, které by dokázaly pomoci nezaměstnaným překonat výraznější bariéry v přístupu k trhu práce.

Program veřejně prospěšných prací se svojí cíleností v r. 2014 výrazně odlišoval od ostatních programů aktivní politiky trhu práce - jeho účastníky byli především nezaměstnaní s mnohočetnými znevýhodněními, tedy lidé bez kvalifikace, ve vyšším věku a se zdravotním omezením, v řadě případů pak šlo o opakovaně evidované uchazeče. Je pravděpodobné, že pracovníci Úřadu práce ČR využívají nabídek účasti v programu veřejně prospěšných prací jako opatření nejen pro řešení ale současně i pro prevenci dlouhodobé nezaměstnanosti, byť často za cenu opakované rotace některých nezaměstnaných mezi těmito programy a evidencí.

Nově sledovaným opatřením v r. 2014 byly odborné praxe pro mladé uchazeče o zaměstnání. Rozbor jejich cílenosti ukázal, že jsou ve většině zaměřené na středoškolačky s maturitou a také vysokoškolačky ve věku do 24 let. Uplatnění uchazečů s nematuritním vzděláním v tomto programu bylo v r. 2014 výrazně nižší, což může naznačovat nejen nižší zájem zmiňované cílové skupiny o účast v programu, ale také opětovně nedostatek vhodných programů, které by mladým lidem s nižší kvalifikací pomohly zvýšit šance na trvalejší pracovní uplatnění.

Analýzy účinků provedené různými způsoby prokázaly, že uvedené programy mají určité efekty na uchazeče o zaměstnání, kteří se těchto programů účastní. Pozorované efekty programů aktivní politiky zaměstnanosti lze spatřovat především v dřívějším odchodu z evidence. Dále, u většiny programů je z dostupných dat patrný (v míře, kterou zde můžeme posoudit) celkově vyšší podíl osob, které získaly pracovní uplatnění. To je způsobeno též tím, že větší část osob v kontrolní skupině opouští evidenci z důvodu sankčního vyřazení, z osobních důvodů nebo na vlastní žádost. Proto můžeme usuzovat, že využívání samotného indikátoru přítomnosti v evidenci spíše podhodnocuje reálný dopad uvedených programů. Opačná situace může nastat tam, kde je velmi vysoký podíl skrytých důvodů odchodu z evidence a přitom by těmito skrytými důvody byly rychlé odchody do zaměstnání. Další přínosy spočívají v získávání nových znalostí a dovedností, praxe a pracovních zkušeností (SÚPM, OPM30), v možnosti zapojit se do pracovního procesu i v případě závažnějších problémů uchazečů z hlediska zaměstnatelnosti. Nepříznivě s výjimkou rekvalifikací naopak působí (pokud ho srovnáváme s kontrolní skupinou) indikátor návratnosti do evidence po programu. Tento indikátor je ovšem třeba vnímat též jako indikátor výsledku a sledovat celkový objem a podíl návratů, pak lze s výjimkou veřejně prospěšných prací výsledky považovat za uspokojivé.

Zároveň se ukazuje, že uvedené efekty programů jsou dobře patrné též u dlouhodobě nezaměstnaných osob. Je proto žádoucí (neboť účinné) zapojovat dlouhodobě nezaměstnané, ale též některé opakovaně nezaměstnané do programů aktivní politiky zaměstnanosti. Naopak, dopady programů nejsou tolik příznivé u osob zařazených po krátké evidenci. Zde jsou různé možné mechanismy vzniku tohoto dopadu (např. efekt uzamčení, efekt mrtvé váhy, opakování programů (u veřejně prospěšných prací) či určité specifikum těchto uchazečů. Z hlediska dalšího zkoumání vnímáme jako potřebné dále propojit dosažené výsledky s výsledky kvalitativní části projektu a věnovat se porozumění některým mechanismům změny (např. výběr do programů, sankční vyřazení, vysvětlení neznámých důvodů odchodu z evidence).

Projekt **Predikce trhu práce** je zaměřen na vytvoření udržitelného systému spolehlivých predikcí a monitoringu trhu práce, který bude propojovat národní a regionální úroveň a jehož výsledky budou reflektovat podstatné dopady technologických trendů na trh práce a specifika regionálního vývoje. VÚPSV, v. v. i. se podílí jako partner na řešení a realizaci projektu. Příjemcem projektu realizovaného v rámci OPZ za finanční podpory ESF a státního rozpočtu ČR je Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV), které realizuje projekt ve spolupráci s partnery projektu (Úřadem práce ČR (ÚP ČR), Národním vzdělávacím fondem (NVF), VÚPSV, v. v. i. a krajskými platformami). V rámci projektu bude zdokonalen predikční model předvídání potřeb trhu práce na národní úrovni a nově vytvořeno 14 modelů regionální úrovně. Cílem projektu je vytvořit predikční systém umožňující vytvářet predikce trhu práce na národní úrovni a regionálních trzích práce a dále rozšířit odborné pracoviště pro monitorování a predikce trhu práce na MPSV.

Výsledky projektu poskytnou MPSV informace o budoucím vývoji trhu práce a o očekávaném vývoji jeho potřeb. Výsledky budou využívány při tvorbě strategických materiálů i při nastavování nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti, zejména rekvalifikací a dalších vzdělávacích aktivit.

V průběhu prvního roku realizace projektu se činnosti zaměřily na zpracování přehledu existujících informačních a datových zdrojů, hledání možností provázanosti již fungujících databázových systémů a využití již sbíraných dat, zjišťování potřeb a požadavků uživatelů systému predikce trhu práce v jednotlivých krajích, navazování a prohlubování spolupráce v rámci regionálních platform (Úřad práce ČR, kraje, hospodářské komory, pakty zaměstnanosti) a průběžné interní vzdělávání cílové skupiny v řešené problematice. Dále průběžně probíhaly aktivity zaměřené na zkvalitnění informačních vstupů pro pracovníky ÚP ČR, tvorbu nových metodických postupů a zpracování metodiky monitoringu trhu práce s jednotným postupem komunikace. Postupně jsou vytvářeny vstupy pro predikce trhu práce na národní i regionální úrovni, průběžně probíhají práce na dílčích komponentech predikčního modelu a zdokonalení existujícího predikčního modelu na národní úrovni. V průběhu roku byly zahájeny práce na zpracování sektorových studií, které vyhodnotí požadavky ekonomiky na kvalifikovanou pracovní sílu a možnosti reakce vzdělávacího systému, zpracovávají jsou regionální profily, které budou podkladem pro kalibraci satelitních modelů sektorové zaměstnanosti v regionech.

Projekt **Odstraňování předsudků vůči strojírenským oborům při kariérovém rozhodování u dívek/žen** realizuje VÚPSV v partnerství s ČVUT a Svazem strojírenské technologie (SST) v rámci Operačního programu Zaměstnanost za finanční podpory ESF a státního rozpočtu ČR. Hlavním cílem projektu je přispět k žádoucí pozitivní změně názorů na charakter strojírenských profesí, k odbourávání předsudků vůči uplatnění dívek/žen ve strojírenství, a to na všech profesních úrovních. Projekt si klade za cíl dosáhnout této změny názorů prostřednictvím realizace osvěty o dlouhodobé perspektivě strojírenství v ČR a současné podobě práce ve strojírenství u výchovných/ kariérových poradců na základních a středních školách a pracovníků ÚP ČR (kariérových poradců), kteří významně ovlivňují kariérové rozhodování mladých lidí (žáků/studentů).

Projekt se věnuje problematice nedostatečné a nesprávné informovanosti o současném charakteru práce ve strojírenství a z toho vyplývajících předsudků o nevhodnosti strojírenských oborů pro pracovní uplatnění dívek/žen. Projekt je tak zaměřen na cílené proškolení kariérových poradců na ÚP ČR a výchovných/kariérových poradců na základních a středních školách, kteří, vedle rodičů, významně ovlivňují rozhodování dívek/žen při dalším profesním/vzdělávacím směřování a mohou jim tak přiblížit skutečný charakter jednotlivých povolání v rámci strojírenských oborů (a to nejen v

oblasti uplatnění na trhu práce, ale také v oblasti společenské prestiže). Projekt se tak zaměřuje na poskytnutí podpory relevantním pracovníkům ÚP ČR a výchovným/kariérovým poradcům na základních a středních školách při odstraňování mylných předsudků o uplatnitelnosti dívek/žen ve strojírenských oborech.

Výsledkem projektu bude nastavení nového postupu poradenského procesu při volbě vzdělávací/profesionální dráhy u dívek/žen. Projekt přispěje k pozitivní změně názorů kariérových poradců na základních a středních školách a ÚP ČR na vhodnost strojírenských profesí pro dívky/ženy, k odbourávání předsudků vůči jejich uplatnění ve strojírenství. Vzniknou nové informačně - edukační materiály o současné perspektivě a charakteru strojírenských oborů, přinášející potřebné informace o povaze pracovních pozic v technických oborech. Tyto materiály kariéroví poradci využijí při své poradenské činnosti. Kariéroví poradci prostřednictvím proškolení kromě objektivního pohledu na oblast strojírenství získají i možnost navázání dlouhodobější spolupráce se zástupci strojírenství, jak na vzdělávací úrovni, tak na úrovni trhu práce. Projektem vytvořený networking mezi kariérovými poradci a zástupci zaměstnavatelů strojírenských oborů (firmy, u kterých budou realizovány exkurze a jednání s představiteli firem a HR oddělení) pak zajistí, že tyto znalosti budou i v budoucnu aktualizovány a nadále doplňovány o další relevantní informace. Kariéroví poradci získají dlouhodobý přístup k relevantním informacím z oblasti strojírenství, které budou průběžně aktualizovány a budou tak zachycovat reálnou situaci v oboru.

V prvním období realizace projektu byl za účelem identifikace bariér vstupu dívek/žen do vzdělávání ve strojírenských oborech vytvořen dotazník, který byl následně rozeslán zaměstnavatelům v oboru strojírenské výrobní techniky. Cílem dotazníkového šetření je získat potřebné údaje pro analýzu příčin nižšího zájmu dívek/žen o práci ve strojírenství. Dále byla zahájena spolupráce s Generálním ředitelstvím Úřadu práce ČR, jehož pracovníci - kariéroví poradci se v rámci realizace projektu zúčastní vzdělávacích workshopů a exkurzí ve vybraných podnicích.

Projekt **Inovujeme s telekomunikačními daty** je zaměřen na posílení prostředí podporující sociální inovace v oblasti zaměstnanosti, a to díky využití dostupných datových zdrojů a vytvoření nástrojů pro jejich praktické využití. VÚPSV, v. v. i. se podílí jako partner na řešení a realizaci projektu. Příjemcem projektu realizovaného v rámci OPZ za finanční podpory ESF a státního rozpočtu ČR je organizace SVI AJAK, z. s., která realizuje projekt ve spolupráci s partnery projektu VÚPSV, v. v. i. a O2 Czech Republic, a. s.

Cílem projektu je napomoci efektivnějšímu nastavování parametrů veřejné a sociální politiky, a to zprostředkováním datové základny a na ni navázaných nástrojů, které pomohou aktérům veřejné a sociální politiky disponovat detailnější znalostí analyzované oblasti, a to zejména na regionální úrovni. Na základě těchto analýz pak mohou být optimalizovány další kroky ve vybraných oblastech veřejné a sociální politiky. Unikátním cílem projektu je především vytěžení Big Data platformy telekomunikačního operátora, který je jedním z největších správců vždy aktuálního datového fondu, který nemá na trhu svým informačním obsahem srovnání.

Výsledkem projektu bude ověření inovativního využití Big-Dat telekomunikačního operátora pro potřeby státní správy a samosprávy. V rámci projektu dojde k vytvoření internetového aplikačního rozhraní (API) a uživatelsky orientované aplikace, která umožní aktérům veřejné a sociální politiky, tedy například orgánům státní správy, samosprávy, Úřadu práce ČR, neziskovým organizacím i komerčním subjektům efektivně analyzovat nejaktuálnější stav v řešené sociální oblasti na regionální úrovni. Realizace projektu tak povede k identifikaci a vytěžení nového datového zdroje v podobě provozních, signalizačních a reziduálních dat telekomunikačního operátora,

transformovaného do formy otevřených dat, pro zvýšení efektivity veřejného, podnikového i neziskového sektoru v oblasti veřejné a sociální politiky.

V prvním roce realizace projektu byly vydefinovány a konkretizovány požadavky na datové výstupy, které se stanou součástí finálních výstupů tohoto projektu. Předběžnou analýzou vzorku reziduálních dat z provozu koncových mobilních zařízení v mobilní síti O2 a způsobu fungování mobilní sítě, její prostorové distribuce a topologických vazeb na územní členění ČR byla stanovena základní sledovaná prostorová jednotka - správní obvody obcí s rozšířenou působností. Analyzovány byly dále ostatní zdroje dat interně i veřejně dostupných a na základě toho bylo navrženo užší členění datových pohledů na neprostorové složky, jako je věk, pohlaví, délka trvání atp. V průběhu prvního roku řešení projektu byli osloveni zástupci cílové skupiny s žádostí o zapojení do procesu ověřování vhodnosti a využitelnosti plánovaných výstupů, a tudíž i nastavování podoby možných výstupů projektu tak, aby byly pro ně v maximální možné míře využitelné. Zástupci cílové skupiny, kteří projeví zájem o zapojení do procesu ověřování, byli podrobně seznámeni s možnostmi a s plánovanými výstupy projektu a současně byli realizátoři projektu požádáni o vlastní specifikaci očekávání a potřeb, která by s využitím Big-Dat spojovali. Následně byla jejich očekávání konfrontována se stávajícími datovými možnostmi a v maximální možné míře zohledněna při plánování výstupů. Dále byly aktivity věnovány konsolidaci reziduálních dat z jednotlivých datových zdrojů do jedné platformy. Součástí tohoto procesu je zjišťování dostupných informací z reziduálních dat, jejich vzájemné vztahy, návrhy algoritmů a jejich testování nad reálnými daty. Vypracován byl evaluační plán projektu, který nastavuje proces evaluace jak jednotlivých kroků, tak i výstupů projektu.

Cílem projektu **Analýza rekvalifikací na ÚP ČR - krajská pobočka Brno optikou rovných příležitostí mužů a žen prostřednictvím metody genderového rozpočtování** je usnadnit zaměstnancům a zaměstnankyním krajské pobočky ÚP ČR v Brně efektivně a strategicky, s ohledem na rovné příležitosti mužů a žen na trhu práce, implementovat programy rekvalifikací jako nástroje aktivní politiky zaměstnanosti a uplatňovat tak postupy gender mainstreamingu, který směřuje k systematickému zohlednění požadavku genderové rovnosti při všech koncepčních a rozhodovacích procesech a návazných veřejných politik, a to ve všech jejich fázích (plánování, provádění a vyhodnocování). Před přijetím jakéhokoli rozhodnutí je tedy nutné vyhodnotit dopad tohoto rozhodnutí na ženy a muže a případně odstranit jejich škodlivé účinky (ibid.).

Česká vláda metodu gender mainstreamingu uznala jako legitimní nástroj pro výkon politiky rovných příležitostí mužů a žen v ČR a zařadila její aplikaci mezi prioritní úkoly v této oblasti (viz např. Úřad vlády ČR 2014). V aktualizovaných opatřeních tzv. Priorit a postupů vlády při prosazování rovnosti žen a mužů je formulován úkol směřovaný přímo k „provedení analýzy, jakým způsobem konkrétně dochází k podpoře zaměstnanosti žen a v rámci aktivní politiky zaměstnanosti“ s určením odpovědnosti ministryně práce a sociálních věcí. Jedním z nejefektivnějších nástrojů, kterým lze uplatnit genderový mainstreaming, tedy reálné zavádění rovných příležitostí mužů a žen, je pak genderové rozpočtování (také gender budgeting či genderově odpovědné rozpočtování).

Uplatnění genderové optiky při analýze výdajů na rekvalifikace odhaluje značné rozdíly. Průměrná cena kurzů absolvovaných muži byla téměř o 4 tis. Kč vyšší než cena kurzů absolvovaných ženami. Kvartilová distribuce navíc ukazuje, že rozdíl v horních kvartilech (tedy nejdražší čtvrtině kurzů) kurzů absolvovaných muži a ženami činí přes 6,5 tis. Kč. Rozdíly jsou patrné také v cenách za 1 hodinu rekvalifikačního kurzu, kdy hodinová cena kurzu pro ženy činí zhruba 62 % ceny kurzu pro muže. Nejdražší je pak hodina rekvalifikace pro muže ve věku 31 až 40 let, zatímco nejlevnější je hodina

rekvalifikace pro ženy ve stejné věkové kategorii. Investice do mužské pracovní síly významně převyšuje investici do ženské pracovní síly, jak dokumentují také zpracované korespondenční analýzy, a to především ve věku, kdy tito lidé zakládají rodiny a mají případně malé děti, což indikuje spíše tradiční vnímání rodiny s mužem živitelem a ženou s doplňkovým příjmem. Do budoucna se nabízí dále zaměřit pozornost na typy rekvalifikačních kurzů a genderovanost zvolených profesí a zároveň věnovat pozornost způsobu výběru osob do jednotlivých rekvalifikací. Z hlediska hodinové dotace tráví ženy v rekvalifikačních kurzech více času (v průměru téměř o 17 hodin), nejvíce patrné je to pak pro nejmladší věkové skupiny žen do 30 let věku a žen ve věku od 31 do 40 let.

V rámci širšího projektu Asociace samostatných odborů ČR Dopady digitalizace práce na zaměstnanost, kolektivní vyjednávání a sociální zabezpečení zaměstnanců realizoval VÚPSV, v. v. i. projekt **Výzkum zaměstnávání osob ve výkonu a po výkonu trestu odnětí svobody a přístup zaměstnavatelů k těmto osobám** zaměřený specificky na perspektivu osob propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody (dále jen "propuštěné osoby" a "výkon trestu") a jejich subjektivní vnímání své vlastní pozice vzhledem k jejich situaci a možnostem uplatnění na trhu práce. Tato reflexe byla zároveň získána i od osob, které v současnosti již uplatnění na trhu práce mají. Díky tomu bylo možné reflektovat jejich situaci bezprostředně po propuštění a v období, kdy zaměstnání hledali, ale také hodnocení současného uplatnění osoby na trhu práce a vnímání vlastní pozice na současném pracovišti.

Jedním z hlavních cílů projektu byl podrobnější popis situace a hlubší porozumění situaci, do níž se propuštěná osoba dostává po propuštění, a rozbor toho, jak tato situace ovlivňuje pracovní historii propuštěné osoby. V souvislosti s tím byly sledovány především bariéry, které po propuštění informanti/čky museli překonávat, pracovní zkušenosti a další důležité události („mezničky“), které pracovní život jedince ovlivňují. Také shromážděné poznatky o pracovní historii dotazovaných osob a o s ní souvisejících okolnostech pomohly identifikovat a popsat některé důležité faktory, které zlepšují nebo naopak zhoršují šance propuštěných osob pro uplatnění na trhu práce. Díky podrobnějšímu vhledu do pracovní historie propuštěných osob bylo možné lépe zachytit také vnitřní dynamiku stěžejních okolností, které určují možnosti zaměstnání propuštěných osob.

Ze získaných dat bylo patrné, že už samotný fakt pobytu ve výkonu trestu, a dokonce i samotný záznam v Rejstříku trestů, jsou natolik stigmatizujícími okolnostmi, že samy o sobě prakticky zcela znemožňují nalezení stabilního zaměstnání se standardními podmínkami na běžném trhu práce, a to i v případech, kdy není výpis z Rejstříku trestů zaměstnavatelem vyžadován. Pobyt ve výkonu trestu se totiž přirozeně odráží i v profesním životopise a nelze nebo je jen velmi obtížné se vyhnout zmínce o něm.

Dosavadní pracovní kariéra nebo profesní zkušenosti propuštěných osob mají na možnosti uplatnění po výkonu trestu jen velmi malý vliv. V některých případech je zaměstnavateli přihlíženo k typu spáchané trestní činnosti, za níž byl dotyčný odsouzen. V situaci, kdy tak propuštěná osoba spáchala méně závažné trestné činy, jsou její šance na získání pracovního uplatnění poněkud lepší ve srovnání s jinými pachateli. I pachatelé méně závažných trestných činů ale mají v podstatě minimální šanci na získání zaměstnání již vzhledem k efektu, který působí samotná informace o trestní minulosti a záznam v Rejstříku trestů. K dalším okolnostem týkajícím se trestní minulosti (počet trestů, délka trestu) zaměstnavatelé již při úvahách o zaměstnání propuštěných osob v podstatě nepřihlížejí.

Jediným "parametrem" pracovní a trestní (kriminální) historie osoby, který může výrazně zlepšit šance propuštěných osob na získání a udržení zaměstnání, je dostatečně dlouhá doba zaměstnání od opuštění výkonu trestu, kdy již byl záznam z

Rejstříku trestů smazán a v profesním životopise je informace o pobytu ve výkonu trestu zastíněna "pracovními úspěchy". Je ale zřejmé, že do takové situace je velmi obtížné se "propracovat", vyžaduje to značné množství času, ochotu přijímat nepříliš atraktivní pracovní pozice a osvědčit se i v těchto pozicích, ale i značné odhodlání (jehož je zapotřebí více než u osob, které nejsou na trhu práce znevýhodněny) a bezpochyby i značnou "dávku štěstí".

Samotný výkon trestu a trestní rejstřík rozhodně nejsou jedinými významnými faktory ztěžujícími nalezení zaměstnání a obecně reintegraci. Významnou roli hraje také často nedostatečné zázemí (bez stabilního bydlení nelze předpokládat ani nalezení stabilního zaměstnání), které propuštěné osoby po svém propuštění mají a které nelze zlepšit bez vysoké míry podpory blízkých osob a profesionální podpory od různých institucí nebo organizací specializovaných na tyto oblasti.

Mezi další faktory, které ztěžovaly reintegraci a nalezení zaměstnání, patřily zejména dluhy a exekuce. Ty totiž velmi často vedly k tomu, že snaha o získání legálního zaměstnání zcela ztrácí své opodstatnění - příjem, který by dotyčné osobě po jejich uhrazení zůstal, nepostačuje na zabezpečení životních potřeb.

Je zřejmé, že problematika zaměstnání propuštěných osob je mnohovrstevnatým a komplexním problémem, který nezávisí pouze na ochotě propuštěné osoby hledat zaměstnání a pracovat a na ochotě zaměstnavatele tuto osobu zaměstnat, ale odvíjí se od mnoha dalších faktorů, z nichž mnohé je třeba řešit ještě před problematikou zaměstnávání propuštěných osob.

Projekt **Screening jednotlivých oblastí rehabilitace v ČR** je realizován pro potřeby přípravy systémového řešení koordinace rehabilitace (koordinované rehabilitace), pro zpracování návrhu věcného záměru zákona o koordinované rehabilitaci a pro potřeby činnosti pracovní skupiny pro koordinovanou rehabilitaci, která se předmětným řešením zabývá. Cílem projektu bylo zmapování systému rehabilitace v ČR a jeho jednotlivých oblastí - pedagogické, léčebně-rehabilitační péče, pracovní rehabilitace a sociální rehabilitace. Získané informace budou využity jako hlavní zdroj vymezení komplexní analýzy problematiky koordinované rehabilitace.

Koordinovaná rehabilitace představuje vzájemně provázaný proces léčebné, pracovní, sociální a pedagogické rehabilitace, jehož hlavním cílem je minimalizovat důsledky postižení jedince. Za základní faktor úspěšné rehabilitace lze pak považovat včasné, plynulé a koordinované úsilí o co nejrychlejší a nejširší zapojení osob se zdravotním postižením do všech obvyklých aktivit života.

V České republice věcná a právní úprava poskytování rehabilitace není jednotná. Rehabilitace je poskytována podle charakteru rehabilitačních prostředků a opatření:

- v resortu zdravotnictví jako léčebně rehabilitační péče včetně lázeňské rehabilitační péče a součást zdravotních služeb a podmínek jejich poskytování,
- v resortu práce a sociálních věcí jako pracovní rehabilitace a součást státní politiky zaměstnanosti a zaměstnávání osob se zdravotním postižením a jako sociální rehabilitace v rámci systému poskytování pomoci a podpory prostřednictvím sociálních služeb,
- v resortu školství, mládeže a tělovýchovy jako pedagogická a výchovná rehabilitace v rámci specializovaného a inkluzivního vzdělávání.

V každé oblasti rehabilitace byla pozornost zaměřena na mapování těchto otázek:

- síť poskytovatelů služeb,
- cílová skupina (popis cílových skupin, počet, roční změny apod.),

- institucionální a personální zabezpečení,
- potřeby z hlediska poskytování rehabilitace (diagnostika, hodnocení potřeby rehabilitace, multidisciplinární posouzení apod.),
- bariéry/překážky pro zajištění včasnosti, cílenosti, návaznosti a koordinace,
- problémy v součinnosti mezi jednotlivými aktéry rehabilitace - ošetřující lékaři, LPS, odbor zdravotnictví KÚ, orgány sociálního zabezpečení, Úřad práce ČR, odbory/oddělení sociálních služeb KÚ, poskytovatelé pracovních lékařských služeb (zastřešující organizace), ergodiagnostická centra (EDC), poskytovatelé pracovní rehabilitace (zastřešující organizace), Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených v ČR,
- náklady na jednotlivé oblasti rehabilitace.

Z dosažených výsledků vyplynulo, že jednotlivé oblasti rehabilitace samostatně fungují relativně dobře, ale princip koordinace jednotlivých oblastí není zatím uplatňován, což zpětně snižuje efektivitu dopadu jednotlivých oblastí rehabilitace, kterých by bylo možné, za předpokladu uplatňování principu koordinace, dosáhnout.

3.1.5 Monitorování procesů migrace a politik integrace cizinců na trhu práce a ve společnosti

V rámci této oblasti byla v r. 2017 pozornost věnována:

- specifikům integrace nezletilých dětí cizinců na území České republiky,
- koncepci indikátorů integrace cizinců z třetích zemí v ČR.

Předmětem projektu **Specifika integrace nezletilých dětí cizinců na území České republiky**, který byl řešen VÚPSV, v. v. i. a financovaný z finančních prostředků státního rozpočtu poskytnutých OAMP MV ČR, bylo mapování vybraných oblastí (např. rodina, výchova, škola, vrstevnické skupiny, migrace apod.) ovlivňujících průběh integrace nezletilých dětí cizinců z třetích zemí ve vybraných krajích České republiky. V problematice integrace dětí cizinců do společnosti vyvstává několik důležitých otázek, kterým se věnovaly následující oblasti. První významnou oblast představují preference rodičů cizinců ve výchově jejich dětí a preference v tvorbě hodnotových rámců dětí. Další důležitou oblastí je vliv migračního procesu a samotné integrace (pracovní, jazykové, sociální) rodičů cizinců na výchovu a tvorbu hodnotových rámců dětí a míra jejich "kompatibility" s hodnotovými rámci hostitelské společnosti. Vzhledem k tomu, že jednou z vůbec nejsilnějších vrstevnických skupin je třídní kolektiv dětí, hrají vzdělávací instituce, jako je mateřská škola, škola a mimoškolní vzdělávací zařízení v procesu úspěšné socializace a výchovy dětí významnou roli. Třetí mapovanou oblastí ovlivňující proces integrace dětí cizinců je proto vliv předškolních a školních zařízení na socializaci a úspěšnou integraci dětí cizinců do hostitelské společnosti.

Hlavním cílem projektu bylo získat hlubší poznatky o procesu integrace nezletilých dětí cizinců z třetích zemí do majoritní společnosti České republiky a tyto poznatky dále poskytnout pro jejich adekvátní využití ve prospěch podpory integrace nezletilých dětí cizinců i jejich rodin do společnosti České republiky.

Mapování specifik procesu integrace nezletilých dětí cizinců v ČR probíhalo ve vybraných krajích ČR (Hlavní město Praha, Ústecký, Jihomoravský, Liberecký, Karlovarský, Jihočeský, Plzeňský kraj), a to prostřednictvím následujících výzkumných činností:

- tzv. desk research, sekundární analýza dostupných domácích zdrojů a statistických dat (zejména anonymizovaných statistik MŠMT, MPSV, Roční výkaz sociálně-právní ochrany dětí, CIS MV ČR),

- online dotazování odborných sociálních pracovníků služeb pro rodiny a děti a pracovníků sociálně-právní ochrany dětí a pracovníků školství,
- expertní dotazník zaměřený na mapování specifik integrace nezletilých dětí cizinců určený vybraným institucím státní správy z oblasti integrace cizinců, sociálního vyloučení, vzdělávání, sociálně-právní ochrany dětí a také institucím samosprávy,
- focusní skupiny s třídními kolektivy žáků a studentů (Praha, Ústí nad Labem, Karlovy Vary, Brno); osloveni byli zřizovatelé škol z oblasti samosprávy a focusní skupiny s žáky a studenty proběhly s informovaným souhlasem rodičů, popř. zákonných zástupců žáků a studentů.

Výstupem projektu je závěrečná zpráva a Policy paper obsahující přehled efektů a vlivů a návrhy doporučených strategií a opatření pro oblast integrace cizinců z třetích zemí. Získané poznatky budou využity na podporu integrace nezletilých dětí cizinců i jejich rodin do společnosti České republiky.

Účelem projektu **Indikátory integrace cizinců z třetích zemí v ČR** bylo zajištění podkladů pro hodnocení průběhu a účinnosti integrace cizinců z třetích zemí v ČR, a to v dlouhé časové řadě 2009-6/2017. V rámci tohoto závazku byla především aktualizována Soustava kvantitativních ukazatelů integrace cizinců z třetích zemí v ČR, a to za dvě pololetní období: k 31. 12. 2016 a 30. 6. 2017. Tím byla získána nejaktuálnější, exklusivní kolekce dat o stavu a vývoji integračních ukazatelů. Návazně na to byly po analýze vývoje dat zpracovány dva Policy papery popisující a shrnující nejdůležitější poznatky z jednotlivých oblastí života cizinců z třetích zemí v ČR - jako nezbytný předpoklad pro plánování a přijetí účinných integračních opatření ze strany zadavatele. Projevují se následující tendence: počet legálně pobývajících cizinců v ČR nadále vzrůstá, počty se blíží stavu na konci roku 2009, tj. před krizí. Rovněž podíl trvalých pobytů roste, činí cca 67 %. Vlivem příznivé situace na domácím trhu práce roste v kontextu s tím výdělečná činnost cizinců z třetích zemí - v průběhu posledních dvou let (od 6/2015) se zvýšila o více než třetinu. Růst výdělečné činnosti cizinců z třetích zemí je jednoznačně podmíněn činností zaměstnaneckou; počet cizinců z třetích zemí s živnostenským oprávněním se oproti roku 2016 téměř nezměnil. Sumární počty sociálních dávek přiznané cizincům z třetích zemí postupně stoupají, totéž platí i o sumárním finančním objemu jejich výplat v Kč. Cizinci z třetích zemí se podílejí na počtech dávek 1,43 % a na finančním objemu výplat 1,36 %.

Tradičně byla aktualizována i Soustava kvalitativních ukazatelů integrace. Jedná se o analýzu názorového a postojevého vývoje českého obyvatelstva ke zde žijícím cizincům získanou z výzkumů CVVM od r. 2009 do r. 2017 v šesti vytypovaných věcných oblastech, která slouží OAMP jako doplňující materiál k časovým řadám kvantitativních indikátorů, umožňující sledovat změny ve vývoji názorů a postojů české veřejnosti k cizincům v průběhu jednotlivých let.

V rámci projektu byla dále zpracována zpráva Stárnutí populace cizinců z třetích zemí v ČR a nárok na starobní důchod, obsahující souhrnné informace ve vztahu k problematice stárnutí populace cizinců z třetích zemí a jejich nároku na starobní důchod (vč. odhadu počtů cizinců z třetích zemí ve věku 60+, 70+ a 80+). Bylo zjištěno, že během posledních 7,5 let dochází k postupnému stárnutí zde žijících cizinců z třetích zemí - jejich podíl na počtu cizinců z třetích zemí se zvýšil mezi r. 2009 a polovinou r. 2017 ze 4 % na 7 %. Počet cizinců z třetích zemí v seniorském věku (60+), kteří nespádají pod některou z uzavřených smluv o sociálním zabezpečení mezi jejich domovským státem a ČR, činil k 30. 10. 2017 celkem 5 507 osob, ze smluvních třetích zemí je to dalších 14 800 osob v uvedeném věku. Dotázaní odborníci se shodli, že zkoumaný problém existuje, není prozatím ale považován úřady za zásadní, bude však vlivem stárnutí populace cizinců z třetích zemí narůstat.

3.1.6 Hodnocení politiky sociálních služeb v širší perspektivě

V rámci této oblasti byla v r. 2016 pozornost věnována zejména těmto otázkám:

- analýza uplatňování case managementu a posouzení možností a limitů této metody při výkonu sociální práce na obecních úřadech zaměřené na podporu poskytování dlouhodobé péče v přirozeném prostředí,
- analýza potřeb sociálních pracovníků na obcích ve vztahu k zajišťování bydlení,
- analýza současného stavu výkonu sociální práce ve školách a školských poradenských zařízeních a současného stavu výkonu sociální práce ve vybraných zdravotnických zařízeních,
- analýza významu vstupního vzdělání sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách pro zajištění odborného výkonu sociální práce ve veřejné správě a v sociálních službách a analýza vlivu managementu na udržení a rozvoj odbornosti sociálních pracovníků

Projekt **Analýza uplatňování case managementu a posouzení možností a limitů této metody při výkonu sociální práce na obecních úřadech zaměřené na podporu poskytování dlouhodobé péče v přirozeném prostředí, včetně zvážení organizačních podmínek a připravenosti sociálních pracovníků k zavádění této metody** je zaměřen na zmapování situace a zjištění možností a podmínek uplatňování case managementu v praxi sociální práce na obecních úřadech v pomoci lidem, kteří se nacházejí v životní situaci dlouhodobé péče. Tím jsou myšleni jak lidé s potřebou dlouhodobé péče, tak také neformální, především rodinní pečující, kteří dlouhodobou péči poskytují. Zejména pro tuto druhou skupinu osob v současné době chybí pomoc a podpora, a to v oblasti sociálních služeb a do značné míry i v oblasti sociální práce. Case management je jedna z významných metod sociální práce, vhodná pro řešení multiproblémových životních situací, což životní situace dlouhodobé péče typicky je, neboť právě dlouhodobostí a dynamikou v průběhu času přináší různé typy rizik a kumulaci potíží různého typu - ekonomických, psychosociálních, zdravotních atd. Case management se tedy jeví jako vhodná metoda pro řešení tohoto typu životních situací.

V rámci tohoto výzkumného projektu s využitím kvantitativních i kvalitativních výzkumných technik byla získána data týkající se jednak v současné době uplatňovaných způsobů intervence v životní situaci dlouhodobé péče, které lze identifikovat v praxi sociální práce na obecních úřadech, dále povědomí o case managementu a zkušeností s jeho uplatňováním u sociálních pracovníků obecních úřadů celkově i konkrétně v pomoci v životní situaci dlouhodobé péče, včetně zachycení podmínek a překážek uplatňování case managementu v sociální práci na obecních úřadech. Byly provedeny kvalitativní polostrukturované a hloubkové rozhovory se sociálními pracovníky vybraných ORP, využila metoda Delphi, realizována fokusní skupina a provedeno rozsáhlé dotazníkové šetření zaměřené na sociální pracovníky všech ORP.

Z analýz získaných dat plyne, že se jedná o dvě doposud v sociální práci na obecních úřadech nezavedené oblasti - sociální práce zaměřená na životní situaci dlouhodobé péče, zejména na pečující osoby, hraje zatím v sociální práci na obcích okrajovou roli. Intervence zaměřená na pečující osoby, pokud k ní dochází, má navíc většinou jen jednorázový či krátkodobý charakter. K dlouhodobé kontinuální sociální práci s pečujícími dochází jen ve výjimečných případech. Co se týče povědomí o case managementu a zkušeností s jeho uplatňováním u sociálních pracovníků obecních úřadů celkově, ukazuje se, že case management či prvky této metody jsou uplatňovány spíše ojediněle, a to zejména má-li k tomu docházet plánovitě a

reflektovaně. Představy o tom, co je case management, jakým způsobem má být uplatňován, pro jaké případy je vhodný a za jakých podmínek ho lze realizovat, se také mezi jednotlivými sociálními pracovníky liší.

Výsledky výzkumu ukazují, že case management je v praxi sociální práce na obecních úřadech metoda neetablovaná, stejně jako je nedostatečně ukotvená sociální práce zaměřená na životní situaci dlouhodobé péče, zejména na pečující. Uplatňování case managementu v sociální práci zaměřené právě na podporu poskytování dlouhodobé péče v přirozeném prostředí a především pečujících tak mimo jiné překážky v současné době naráží na bariéru dvojí nezavedenosti, novosti. Snaha o implementaci case managementu v sociální práci zaměřené na životní situaci dlouhodobé péče na obecních úřadech tak může být nahlížena jako svým způsobem dvojitá inovace. Součástí závěrečného výstupu je tak kromě popisu stávajícího stavu a podrobnější identifikace překážek případně napomáhajících faktorů v uplatňování case managementu v práci s životní situací dlouhodobé péče i soubor doporučení k dosažení většího uplatňování case management či prvků case management v sociální práci s lidmi v životní situaci dlouhodobé péče.

Cílem projektu **Analýza potřeb sociálních pracovníků na obcích ve vztahu k zajišťování bydlení** bylo provedení rozboru těch vzdělávacích potřeb sociálních pracovníků obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, správních obvodů hl. m. Prahy a obcí s pověřeným obecním úřadem, které tyto pracovníci vnímají jako naléhavé v souvislosti s prací s cílovou skupinou osob v bytové nouzi. Výsledkem projektu je komplexní materiál poskytující plastický obraz o situaci sociálních pracovníků obecních úřadů v oblasti jejich aktuálního dosaženého vzdělání, vzdělávacích potřeb s ohledem na téma sociálního bydlení a relevantního kontextu pro výkon sociální práce na obcích zaměřené na cílovou skupinu osob v bytové nouzi. Pozornost byla rovněž věnována aktuálním či předpokládaným bariérám, kterým mohou sociální pracovníci obecních úřadů při své činnosti v systému sociálního bydlení čelit. Analýza byla zpracovaná s využitím kombinace několika výzkumných a analytických metod.

Na základě dosažených poznatků lze konstatovat, že obecná vzdělanostní úroveň sociálních pracovníků působících na obecních úřadech je vysoká. Až na výjimky všichni splňují kvalifikační požadavky uložené zákonem o sociálních službách, a to většinou dokonce prostřednictvím získání vysokoškolského diplomu v oborech vymezených platnou legislativou. Nicméně přímo obor sociální práce absolvovalo pouze 40 % sociálních pracovníků obecních úřadů.

Jak plyne z teoretických východisek analýzy i empirických poznatků, které projekt přináší, vzdělávání dospělých má svá specifika a rovněž problematika sociálního bydlení a práce s lidmi s potížemi v oblasti bydlení je poměrně specifická, mimo jiné s ohledem na to, že předpokládá mimořádně komplexní výkon sociální práce s přesahem do oblasti působení řady dalších aktérů. V tomto kontextu se může jevit poněkud překvapivé to, že sociální pracovníci obecních úřadů v rámci dotazníkového šetření vyjadřovali poměrně úzké a "konzervativní" představy o tom, jaké způsoby dalšího vzdělávání jsou pro problematiku práce s lidmi v bytové nouzi a její dílčí témata vhodné, či jaké způsoby vzdělávání vnímají sociální pracovníci jako pro sebe přijatelné.

Představy, které sociální pracovníci o dalším vzdělávání v dané oblasti vyjadřovali, korespondovaly s tzv. informativním typem výuky, ve kterém jsou sdělovány hotové informace a není nabízen velký prostor pro aktivitu a tvořivost. Na druhou stranu je tento typ vzdělávání velmi vhodný pro expozici většího množství informací. V kontextu tématu sociálního bydlení se může jednat o obeznámení se s právními normami, metodikami nebo doporučenými postupy, národními nebo mezinárodními strategickými dokumenty.

Nicméně, jak vyplývá z celé studie, oblasti, v nichž je třeba se v rámci dané problematiky dále vzdělávat, jsou nesrovnatelně pestřejší, než co je možné efektivně pokrýt informativní frontální výukou. Pro vzdělávání zaměřené na sociální pracovníky působící v praxi a současně na téma sociálního bydlení se jako perspektivní jeví kombinovaná forma vzdělávání, která nabízí prostor jak pro bezprostřední kontakt s lektorem, tak vysokou míru autonomie v rámci samostudia. Kombinovaná forma studia má obvykle pevně stanovený časový a obsahový rozsah a kromě individuální přípravy typicky zahrnuje přednášky a semináře, zařazeny mohou být také výcvikové semináře nebo krátkodobá studijní soustředění (např. seznámení s příklady dobré praxe).

Výsledná studie byla kromě dlouhodobé koncepční činnosti MPSV využita v rámci probíhajícího individuálního systémového projektu MPSV spolufinancovaného z ESF "Sociální bydlení - metodická a informační podpora v oblasti sociálních agend".

S ohledem na realizaci inkluze ve školství a s ohledem na rozvoj sociálně patologických jevů ve školách se stává problematika institucionalizace školní sociální práce v českém prostředí velmi aktuálním tématem. Rovněž otázka výkonu sociální práce v prostředí zdravotnických zařízení představuje vzhledem ke stárnutí populace a rostoucí potřeby zajištění dlouhodobé péče na zdravotně sociálním pomezí téma, kterým je třeba se intenzivně zabývat.

Cílem projektu **Analýza současného stavu výkonu sociální práce ve školách a školských poradenských zařízeních a současného stavu výkonu sociální práce ve vybraných zdravotnických zařízeních** bylo zjištění aktuálního počtu sociálních pracovníků, resp. zdravotně sociálních pracovníků, na základních školách, ve školských poradenských zařízeních a ve vybraných zdravotnických zařízeních. Předmětem výzkumu byl rovněž obsah činnosti těchto pracovníků, zejm. s ohledem na rozsah jimi vykonávané přímé práce s klienty a možnosti inter- a multidisciplinární spolupráce.

Analýza výkonu sociální práce na základních školách a ve školských poradenských zařízeních (tj. v pedagogicko-psychologických poradnách a speciálně pedagogických centrech) poukázala na výrazné rozdíly v přístupech k sociální práci a vymezení role sociálního pracovníka v rámci těchto dvou prostředí. Zjednodušeně lze říci, že ačkoliv sociální pracovníci jsou na základních školách zatím přítomni spíše výjimečně - na základě provedeného dotazníkového šetření lze odhadovat, že se jedná přibližně o 1 % základních škol, pokud přítomni jsou, pak jejich činnost ve velké míře zahrnuje prvky školní sociální práce známé ze zahraničních studií. Naopak, ve školských poradenských zařízeních, kde je pozice sociálních pracovníků etablována již více než 10 let a tito pracovníci jsou přítomni na 55-65 % pracovišť, je role sociálních pracovníků až na výjimky chápána jako primárně administrativní a tito pracovníci jsou obvykle řazeni mezi technickohospodářské pracovníky, nikoliv odborné. Součástí výstupů projektu jsou i empiricky podložená doporučení ve vztahu k případné institucionalizaci školní sociální práce. Téma bylo zpracováno s využitím kombinace kvantitativních a kvalitativních výzkumných přístupů.

Analýza výkonu sociální práce byla dále realizována ve vybraných typech lůžkových zdravotnických zařízení. Výkon sociální práce byl sledován s využitím konceptu spolupráce při řešení životní situace klienta sociální práce (v kontextu tohoto výzkumu pacienta zdravotnického zařízení). Pozornost byla věnována také faktorům, které tuto spolupráci mohou v daném prostředí ovlivnit, zejména organizačním aspektům výkonu této agendy ve vybraných zařízeních (např. začlenění agendy sociální práce do organizační struktury zařízení, ale také možný determinující vliv převažující cílové skupiny pacientů a charakteru jejich životní situace a potřeb), zohledněny byly také systémové vlivy. Pro naplnění záměru projektu byla využita kombinace různých výzkumných postupů pro získání empirických dat, které se opírají o kvalitativní i

kvantitativní výzkumnou strategii. Především se jedná o hloubkové rozhovory se zdravotně sociálními pracovníky vybraných zařízení a jejich přímými nadřízenými pracovníky (vrchní sestra oddělení, hlavní sestra nemocnice apod.), dále expertní rozhovory a korespondenční panel expertů a sekundární analýzu administrativních dat.

Z výsledků šetření vyplývá, že výkon sociální práce ve zdravotnictví je z perspektivy zdravotně sociálních pracovníků i jejich nadřízených chápán jako nedílná a významná součást poskytování zdravotní péče. Oslovení respondenti vesměs potvrzují zkušenost s pozitivním vnímáním sociální práce také ze strany reprezentantů dalších profesí. Začlenění sociální práce do poskytování zdravotní péče lze kategorizovat do několika skupin - od přímé participace zdravotně sociálního pracovníka s určitými parametry interdisciplinárního týmu, přes multidisciplinární spolupráci (tady lze zaznamenat několik typů - spolupráce vycházející z iniciativy zdravotnického personálu, spolupráce na principu partnerství ustálené procedury předávání nebo výměny informací, po spolupráci vyvolanou zájmem zdravotně sociálního pracovníka), zaznamenáno bylo také uplatnění ad hoc spolupráce s nejasným vymezením role sociální práce. Cíle sociální práce a charakter činnosti sociálního pracovníka jsou významně determinovány skladbou pacientů a typem zdravotnického zařízení, odlišnosti jsou zjevné především mezi působením zdravotně sociálního pracovníka ve zdravotnických zařízeních poskytujících akutní péči a zařízeních (odděleních) následné nebo dlouhodobé péče. V případě druhé skupiny se jako klíčová jeví především spolupráce s vnějšími subjekty, které mohou být využity pro umístění pacienta po ukončení hospitalizace.

Provedené analýzy poskytují nezbytné argumenty a podklady pro plánovaná jednání MPSV s MŠMT a Ministerstvem zdravotnictví za účelem legislativní úpravy podmínek výkonu sociální práce ve školství a ve zdravotnictví a současně budou podkladem pro tvorbu materiálu nelegislativního, případně legislativního charakteru.

Odbornost výkonu sociální práce, včetně rozvoje odbornosti sociálních pracovníků ve veřejné správě a v sociálních službách, je v současné době upravována zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění. Dosud nebyla k dispozici analýza, zda tato právní úprava odpovídá nárokům na odborný výkon sociální práce v praxi a rovněž nakolik je schopna garantovat udržení či rozvoj odbornosti výkonu sociální práce ve veřejné správě a v sociálních službách.

Cílem řešení projektu **Analýza významu vstupního vzdělání sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách pro zajištění odborného výkonu sociální práce ve veřejné správě a v sociálních službách a analýza vlivu managementu na udržení a rozvoj odbornosti sociálních pracovníků** bylo zpracování odborné právní analýzy. Součástí řešení bylo dále dotazníkové šetření zaměřené na zkoumání pohledu vedoucích pracovníků sociálních odborů/oddělení obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a správních obvodů hl. m. Prahy, dále přímých nadřízených sociálních pracovníků působících na pověřených obecních úřadech (tj. tajemníků a případně vedoucích odborů) a manažerů sociálních služeb na to, zda zmíněná právní úprava odpovídá nárokům na odborný výkon sociální práce v praxi obecních úřadů a sociálních služeb. V neposlední řadě byla pozornost věnována i tomu, jaký je pohled těchto manažerů na jejich vlastní roli v oblasti udržení odbornosti výkonu sociální práce na obcích a v sociálních službách a na jaké organizační, případně systémové překážky v této oblasti narážejí. Zajišťování odbornosti výkonu sociální práce bylo rovněž zkoumáno v rámci ÚP ČR, a to prostřednictvím sekundární analýzy kvalitativních dat shromážděných během předchozích výzkumných projektů VÚPSV, v. v. i.

Z dosažených poznatků vyplývá, že legislativní úprava vstupního vzdělání a dalšího vzdělávání sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách je pouze jedním z faktorů, které ovlivňují odbornost výkonu sociální práce na obcích, v sociálních

službách a na úřadech práce. Ačkoliv existují nezanedbatelné rozdíly mezi těmito prostředími, obecně lze říci, že druhým obecně platným významným faktorem, který ovlivňuje udržení a rozvoj odbornosti výkonu sociální práce, jsou představy vedoucích pracovníků právě o odborném výkonu sociální práce na jejich pracovišti. Tyto představy mohou být značně odlišné, a to nejen v závislosti na zacílení sociální práce v kontextu specifického úřadu/organizace, což je pochopitelné, ale i v závislosti na tom, jaké je povědomí vedoucího pracovníka o obsahu/metodách atd. sociální práce jako profese a zda sám dosáhl vysokoškolského vzdělání a kvalifikace v oboru sociální práce. V neposlední řadě je třeba upozornit, že odbornost výkonu sociální práce nesouvisí pouze s dosaženým typem vzdělání sociálních pracovníků a jejich dalším vzděláváním. Pro zajištění odborného výkonu sociální práce je dále důležitá autonomie při výkonu této činnosti, a to zejm. ve smyslu odborné nezávislosti sociálních pracovníků při plánování, stanovování, realizaci a vyhodnocování intervencí. Dalším významným aspektem je respekt dalších spolupracujících profesionálů vůči stanoviskům a návrhům sociálních pracovníků a zásadní roli hrají také odpovídající pracovní podmínky pro výkon sociální práce na daném pracovišti.

Analýzu MPSV využije pro přípravu legislativních návrhů úpravy výkonu sociální práce a podpory celoživotního vzdělávání sociálních pracovníků.

3.1.7 Hodnocení trendů demografického vývoje a možností rodinné politiky v návaznosti na další veřejné politiky čelit jeho sociálním dopadům

V rámci této oblasti byla v r. 2017 pozornost věnována zejména těmto výzkumným tématům:

- otcovství a mateřství a sladování rodiny a zaměstnání,
- životní podmínky a potřeby rodin ve střední fázi rodinného cyklu,
- komplexní zpráva o rodině - o životních podmínkách, charakteristikách a potřebách dnešních českých rodin,
- dopady úmrtí na socioekonomickou situaci rodin,
- rodinná politika v Hl. m. Praze,
- spolupráce na pilotním ověření implementace služby péče o děti v tzv. mikrojeslích.

Projekt **Otcovství a mateřství v kontextech trhu práce a sociální politiky** sledoval a srovnával situaci rodičů v České republice se situací v jiných evropských státech, přičemž byla speciální pozornost věnována otcovství. Projekt zahrnoval longitudinální kvalitativní výzkum přechodu k rodičovství, který byl součástí mezinárodního projektu TransPARENT. Součástí projektu byla i rozsáhlá kvantitativní část, která přinesla nezávislá zjištění o raných stádiích rodičovství a reprodukce. Byla využita data z longitudinálního výzkumu Generations and Gender Survey, data o narozeních z Českého statistického úřadu, data o příjemcích rodičovského příspěvku z Ministerstva práce a sociálních věcí a data z výběrového šetření příjmů a životních podmínek domácností (EU-SILC). Podrobně byla zpracována tři dílčí témata:

- plány a normy českých rodičů vztahujících se k prvním rokům mateřství a otcovství s akcentem na oblast rozdělení péče a placené práce mezi rodiče,
- strukturální podmínky mužského přechodu od bezdětnosti k otcovství,

- česká rodinná politika v oblasti podpory rodin s předškolními dětmi a dále její srovnání s rodinnou politikou v jiných evropských státech,

Na základě hloubkových rozhovorů s rodičovskými páry byly identifikovány rozličné modely péče pro první tři roky života dítěte. Normativní rozdělení rolí na matku pečovatelku a otce živitele je stále velmi silné. U otců byly konzervativní názory pozorovány častěji než u matek. Longitudinální výzkum, jehož třetí vlna byla realizována v rámci tohoto projektu, umožnil sledovat rodičovské páry po dobu zhruba čtyř let. Popsány tak byly problematické fáze raných stadií rodičovství i samotný přechod, především pak k otcovství. Dvě kapitoly v zahraničních knihách srovnávají situaci v ČR se situací v jiných evropských zemích.

S ohledem na mužskou reprodukci analýzy ukázaly, že šance, že muž plánuje mít děti, je významně ovlivněna především jeho vzděláním, partnerskou historií a jeho hodnotami vztahujícími se k rodičovství. Největší šance na budoucí otcovství v reálném životě měli vysokoškolsky vzdělaní muži, kteří měli partnerku a sdíleli přesvědčení, že život bez dětí není tolik naplněný v porovnání s životem s dětmi. Byly však odhaleny rozdíly mezi kohortami, vliv vzdělání a původu byl silnější u starších věkových kohort v porovnání s mladšími.

U vybraných nástrojů finanční podpory rodin bylo prokázáno, že mají potenciál ovlivnit rodinné chování, ten se však uplatňuje u různých skupin diferencovaně. Mezinárodní srovnání rodinných politik Visegrádských zemí ukázalo shodné rysy pro ČR, Slovensko a Maďarsko - podpora dlouhé rodičovské dovolené, nízká podpora zařízení péče o nejmenší děti a velký význam neformální péče - odlišně se pak chová Polsko.

Výzkumný projekt rozšířil stávající poznání o raných fázích rodičovství. Vedle akademického přínosu, jak pro domácí, tak pro zahraniční vědeckou obec, mají zjištěné poznatky uplatnění i v praktické rovině. Poznatky jsou využitelné v koncepční a legislativní činnosti zejména resortu MPSV. Mohou přispět k úspěšné tvorbě rodinné politiky podporující rodičovství. Především mohou mít dopad na tvorbu politik zaměstnanosti, sociální a rodinné politiky. Zacílení na rodiče malých dětí poskytlo důležité informace týkající se reprodukce, slučitelnosti rodičovství s placenou prací, kulturních norem souvisejících s otcovstvím a mateřstvím i reálných zkušeností a potřeb rodičů v počátečních fázích rodičovství. Jejich znalost může přispět k zavedení účinných prorodinných opatření a větší podpoře rodičovství v současné společnosti.

Zpráva o rodině byla vytvořena pro Ministerstvo práce a sociálních věcí dle mandátu jím zřízené Odborné komise pro rodinnou politiku, ustavené v roce 2015 na základě Programového prohlášení vlády z roku 2014. Zpráva se zaměřuje primárně na aktuální situaci a popis současného stavu, ovšem v návaznosti na vývoj v minulých letech. Je koncipována tak, aby umožnila jednak zdůraznit nejnovější vývojové trendy ve sledovaných oblastech a aby alespoň částečně vyplnila dlouhou mezeru od vydání poslední Národní zprávy o rodině, která byla českou vládou přijata v roce 2004.

Cílem bylo vytvořit portrét současné české rodiny, se zvýrazněním hlavních rysů a zásadních proměn v posledních letech, tj. zhruba od roku 2000. Současné české rodiny představují pestrou mozaiku forem rodinného soužití, které jsou výsledkem rozmanitých životních voleb a preferencí, ale také snižující se stability rodin a proměnlivosti životních a rodinných drah. Vybrány byly nejčastěji se vyskytující formy, ale také formy, které jsou významné pro svá specifika. Současně bylo cílem upozornit i na problémy a charakteristiky těch rodin, které se ocitají v nějakém vnitřním nebo sociálním ohrožení.

Obsahově se Zpráva o rodině zaměřuje na klíčová témata, která se přímo dotýkají života současných českých rodin a v nichž dochází k zásadnějším změnám pod vlivem

měnících se společensko-ekonomických a kulturních podmínek a/nebo jsou předmětem odborných a veřejných debat.

Zpráva úvodem přináší široký záběr na demografický kontext života rodin, kde je kladen důraz na demografické trendy a fázování rodinného cyklu. Podrobně je rozebrána zejména problematika partnerství a rodičovství, tedy témata ústřední pro založení a fungování rodiny.

Další kapitoly jsou věnovány konkrétním oblastem klíčovými pro život naprosté většiny rodin. Jde zejména o popis socioekonomické situace současných rodin s dětmi. Vedle běžných ukazatelů, jako je vývoj životní úrovně, zaměstnanosti a příjmové situace rodin, přináší analýzy založené na zohlednění jednotlivých typů rodin a domácností. Jsou popsány vztahy mezi příjmy a výdaji, dopady a efektivita daňově-dávkového systému i ohrožení chudobou. Navazuje problematika bydlení, především jeho diferenciací podle typů rodin, dostupnost bydlení a problém deprivace v oblasti bydlení. Jedno ze zásadních témat soudobé rodinné politiky, sladování pracovního a rodinného života, je zpracováno mj. z hlediska vztahu trhu práce a systém státní podpory rodin v této oblasti na jedné straně a postojů lidí a uplatňovaných strategií rodin na straně druhé. Jako důležitá oblast spolupráce rodiny a státu je zahrnuta oblast institucionálního zajištění vzdělávání a výchovy dětí. Jako zvláštnímu tématu se zásadním významem pro dnešní rodiny se Zpráva věnuje výchově a vztahům v rodině, shrnuje hlavní deficity současného systému služeb pro děti a rodiny a soustředí se na vybrané oblasti sociálně-právní ochrany dětí - domácí násilí a náhradní rodinnou péči. Reflektovány jsou dopady stárnutí populace na proměny rodinného života seniorů a mezigenerační solidaritu. Zvláštní zájem je věnován vybraným typům rodin se specifickými potřebami, a to rodinám se zdravotně postiženým členem a rodinám cizinců.

Ve Zprávě byly využity nejnovější zveřejněné analýzy, výzkumy a data k jednotlivým oblastem. Zpracování obsahuje jak poznatky z již publikovaných odborných textů, tak i analýzy primárních výzkumných dat. Ve Zprávě byla využita data z výběrových šetření realizovaných především Českým statistickým úřadem, Výzkumným ústavem práce a sociálních věcí a Sociologickým ústavem AV ČR. Širokému tematickému záběru Zprávy odpovídá i velký rozsah použité odborné literatury z mnoha českých i mezinárodních zdrojů.

Projekt **Rodiny ve střední fázi rodinného cyklu** si kladl za cíl systematicky popsat život, specifické potřeby a problémy rodin s dětmi školního věku a s dětmi dospívajícími. V této fázi vzrůstají nároky na finanční a organizační zajištění vzdělávání dětí, vznikají nové úkoly pro rodiče i širší rodinu ve výchově dětí a jejich přípravě pro budoucí život, objevují se problémy v rodinných a partnerských vztazích apod. Kvůli posouvání rodičovství do vyššího věku se navíc tyto rodiny mohou ještě v době péče o nezletilé děti dostávat do situace, kdy je potřeba zajistit i péči o méně soběstačné prarodiče.

V r. 2017 projekt navázal na aktivity započaté v roce 2016, zejména na výběrové šetření zaměřené na výše uvedené rodiny (projekt Rodiny ve střední fázi rodinného cyklu I.). Výsledná monografie popisuje demografickou strukturu a sociálně ekonomickou situaci rodin s dětmi ve střední fázi rodinného cyklu, a to na základě statistických šetření ČSÚ. Hlavní analýza vychází z provedeného výběrového šetření mezi rodiči školních a dospívajících dětí a představuje jejich názory, postoje, problémy, potřeby a životní podmínky. Jednotlivé kapitoly jsou věnovány partnerství, rodičovství, příjmové a materiální situaci, skloubení pracovních a rodinných záležitostí, mezigeneračním vztahům, vzdělávání dětí a jejich volnočasovým aktivitám, případným problémům a neshodám v rodině a v neposlední řadě reflexi opatření rodinné politiky.

Z demografického hlediska jsou rodiny ve střední fázi rodinného cyklu pestré co do forem a historie soužití, ale celkem uniformní pokud jde o počet dětí. Ač rozdíly nejsou příliš výrazné, lidé, kteří uzavřeli stabilní manželství, lépe naplňují své partnerské a natalitní plány a (přinejmenším) v tomto kontextu jsou spokojenější. Nesezdaná soužití jsou labilnější a vykazují nižší počty dětí a naplnění rodičovských plánů.

Ve střední fázi rodinného cyklu naprosto dominuje výdělečná činnost (obou) rodičů. Partneři žijící nesezdaně vykazují oproti manželům horší příjmovou situaci, přičemž příjmová chudoba ohrožuje více samoživitele než partnerské páry. Z hlediska věku dítěte jsou chudobou relativně častěji ohroženy rodiny s nejmladším dítětem školního věku. Větší obtíže s rodinným rozpočtem deklarují rodiče z neúplných rodin a rodiny se třemi a více dětmi. Potíže s hospodařením snižují možnost něco ušetřit, neumožňují dopřát si základní potraviny či oblečení a obuv ve větším množství nebo kvalitě a zejména vytvářet si rezervy pro případ většího neočekávaného výdaje. Mezi nejvíce zatěžující položky rodinného rozpočtu patří zajištění volnočasových aktivit dětí spolu s financováním školních a prázdninových pobytů.

S rostoucím věkem rodičů (a potažmo dětí) se u mužů i u žen snižuje množství času, který v průměru svým dětem věnují. Tento deficit přitom rodiče negativně pociťují. Naproti tomu bezmála dvě třetiny dotázaných mužů a žen vyjádřily spokojenost s množstvím času, který věnují výdělečné činnosti. Napětí při plnění pracovních a rodinných povinností pociťují častěji ženy než muži. Jako nejvýznamnější faktor se přitom ukázal malý či žádný podíl partnera na péči o domácnost nebo při výchově a péči o děti. Velké pracovní vyčerpání (jednoho z) partnerů je jedním z nejčastějších témat konfliktů mezi partnery. Dalšími nejčastěji uváděnými příčinami neshod mezi partnery jsou výchova dětí, podíl a způsob péče o domácnost a hospodaření s penězi. Přibližně každý sedmý respondent uvedl, že někdy uvažoval o rozchodu či rozvodu se svým stávajícím partnerem.

Rodiče i ve střední fázi rodinného cyklu očekávají od státu především finanční podporu a dostupnost bydlení. Pokud rodiny žádají od státu finanční pomoc, preferují převážně univerzálnost finančních opatření, a to hlavně z hlediska věku a počtu dětí, jimž jsou určeny, a také z hlediska příjmové úrovně rodin.

Závěrem lze konstatovat, že rodina patří i u rodičů ve střední fázi rodinného cyklu mezi nejvyšší životní hodnoty. Mezi dotázanými rodiči panuje vysoká míra shody také v tom, že dítě potřebuje domov s oběma rodiči, aby vyrůstalo šťastně. Na druhé straně i u této populace panuje velká tolerance k rozvodu i osamělému rodičovství.

Cílem projektu **Dopad úmrtí do socioekonomické situace domácnosti** bylo zmapovat náklady související s úmrtím člena domácnosti v ČR, jejich dopad do socioekonomické situace vybraných typů rodin a případná regionální specifika. Úkolem bylo vyčíslení nákladů bezprostředně související s úmrtím osoby, to znamená výdajů, které pozůstalým vznikají v návaznosti na vypravení pohřbu a vydání spojených s dědickým řízením a vypořádáním pozůstalosti. Dalším požadavkem bylo srovnání dopadů úmrtí určitého člena rodiny na příjmovou situaci této rodiny.

Vlastní analýza je rozčleněna do 3 hlavních oblastí.

- Předně byla problematika úmrtí zasazena do demografického a právního kontextu. Podrobněji rozebírá otázky dědického řízení a souvisejících nákladů, součástí je i popis relevantní finanční pomoci ze strany státu na podporu pozůstalých.
- Druhá část vychází z dat vlastního výzkumu v pohřebních organizacích, u správ hřbitovů a v kamenických firmách. Byly zjišťovány jednak regionální rozdíly ve způsobu pohřbení a jednak minimální a obvyklé či průměrné ceny za jednotlivé služby, které pozůstalí platí v závislosti na způsobu pohřbení. Pozornost je

v neposlední řadě věnována tzv. sociálním pohřbům, kdy se o zajištění pohřbení musí postarat obec.

- Samostatnou část studie představuje modelové srovnání dopadů úmrtí člena rodiny na příjmovou situaci této rodiny. Konkrétně byla sledována změna příjmové situace v případě úmrtí starobního důchodce ze seniorského páru, hlavního živitele v úplných rodinách s dětmi, jednoho z bezdětných partnerů v produktivním věku a dítěte vychovávaného samoživitelem.

Úmrtí blízké osoby je psychicky velmi náročnou událostí a zásadní životní změnou. Významný je rovněž finanční aspekt úmrtí. Jednorázové náklady na právní náležitosti v souvislosti s vyřízením pozůstalosti se odvíjejí od celkové hodnoty pozůstalosti a složitosti daného případů. Pro pozůstalé bývají praktiky nevyhnutelné a přitom zpravidla i velmi vysoké. Pohybují se v řádech tisíců až desetitisíců korun.

Výdaje spojené se samotným pohřbem se různí v závislosti na způsobu pohřbení a rovněž regionálně. V současnosti je nejčastější formou pohřbení kremace, v některých regionech se značně rozšiřují případy kremací bez konání pohřebního obřadu. Z provedení šetření vyplynula obvyklá cena za kremaci či uložení do země s obřadem v rozmezí 23 až 28 tisíc Kč. Minimální ceny se pohybovaly v průměru na úrovni 75 % těchto cen. Obvyklé ceny účtované pohřebními organizacemi za pohřbení sjednávané obcemi, spočívající v naprosté většině případů v kremaci bez obřadu, činily zhruba 9 000 Kč.

Dopady úmrtí člena domácnosti na její příjmy se ve sledovaných typech liší. Souhrnně však platí, že příjmy pozůstalé domácnosti se kvůli ztrátě příjmů z pracovní činnosti nebo ze sociálních dávek, které měla zemřelá osoba, většinou výrazně sníží. Navýšit je pomáhají pozůstalostní důchody. Další subvence je vázána spíše na změny ve složení domácnosti a směřuje nejčastěji ze systému dávek státní sociální podpory, v krajním případě i ze systému hmotné nouze. Pozůstalostní důchody, přestože jsou významným zdrojem příjmů pozůstalé rodiny, podstatně redukuje předchozí příjmy zesnulého, neboť jsou výrazně nivelizovány. Nesezdaným partnerům nevzniká žádný nárok na vdovský/vdovecký důchod, jejich příjmová situace v případě úmrtí jednoho z partnerů je v porovnání s manželskými páry podstatně horší. Dávka pohřebního, která je v současnosti vázána na 2,4 % úmrtí, je spíše jen symbolická.

V prvních čtyřech měsících po úmrtí osoby, než se vyřídí žádosti o pozůstalostní důchody a další sociální dávky a také než proběhne dědické řízení, lze očekávat okamžitý propad příjmů domácnosti. Nemají-li pozůstalí vlastní finanční rezervy, dostávají se do finančně velmi složité situace. Rizikovým faktorem jsou rovněž nutné výdaje (splátky půjček, vysoké náklady na bydlení aj.).

Cílem projektu **Vypracování a aktivní participace na Koncepci rodinné politiky hl. m. Prahy** bylo vytvoření podkladů pro Koncepci rodinné politiky hl. m. Prahy a expertní pomoc při samotné tvorbě této koncepce. Projekt sestával ze tří souvztažných částí.

- Byla vytvořena analytická část "Koncepce rodinné politiky hl. m. Prahy", a to v následující struktuře: demografická struktura, materiální a životní podmínky, zaměstnanost a nezaměstnanost, sociální a zdravotní služby, služby pro fungující rodiny, vzdělávání.
- Dále bylo analyzováno dotazníkové šetření "Rodinná politika v MČ hl. m. Prahy" a doplněno kvalitativním výzkumem ve vybraných městských částech hl. m. Prahy formou rozhovorů.
- Třetí částí projektu byla participace na celkové SWOT analýze realizované při setkání Komise Rady hl. m. Prahy pro rodinnou politiku.

V rámci projektu bylo stanoveno, že cílem rodinné politiky pro hl. m. Prahu by mělo být:

- vytváření společenského klimatu příznivého pro formování rodin a podporujícího jejich funkčnost a stabilitu,
- zajištění socioekonomických podmínek pro rodiny různého typu při plnění jejich funkcí a při respektování zájmů všech členů, zejména dětí,
- podpora rodin tam, kde vlastními silami a zdroji nezvládají některé funkce plnit,
- podpora autonomie rodin a vnitřní mezigenerační soudržnosti.

Vytvářením všestranných podmínek a respektováním diferencovaných potřeb, hodnot a životních a rodičovských plánů se formuje základ pro spokojenost rodin a jejich identifikaci s prostředím Prahy, a tím jeden ze stavebních kamenů prosperity města.

Dále by koncepce rodinné politiky MHMP měla obsahovat hlavní zásady kooperace magistrátu a městských částí, a to jak v oblasti rodinné politiky, tak v dalších úzce souvisejících politikách (např. v politice sociální, bytové, životního prostředí). Specifická úloha lokální rodinné politiky vyplývá z větší blízkosti k rodinám, tedy ze znalosti specifických potřeb obyvatel. Na této úrovni lze např. operativně realizovat primární prevenci ohrožení rodin nestabilitou, dysfunkčností či sociálními problémy, podporovat komunitní život rodin či mezigenerační solidaritu atd. Některá opatření mají naopak větší efekt, jsou-li koncipována na regionální úrovni. Nutná je funkční rovnováha a vymezení rolí a kompetencí.

Konkrétní analýzy stávající situace, dlouhodobějších trendů i zpracované výsledky dodaného šetření byly předány zadavateli veřejné zakázky a nejsou veřejně přístupné.

Ministerstvo práce a sociálních věcí realizuje od roku 2016 tříletý systémový projekt financovaný z ESF **Podpora implementace služby péče o děti od šesti měsíců do čtyř let v tzv. mikrojeslích a pilotní ověření služby**. Jeho hlavními výstupy budou:

- zpracování návrhu řešení v rámci nelegislativní, případně legislativní úpravy pro zřízení a provoz mikrojeslí,
- ověření zájmu a možností pro zavedení garance místa v předškolních zařízeních pro děti od jednoho roku věku,
- revize standardů vzdělávání osob pečujících o nejmenší děti za účelem zvýšení kvality a odbornosti poskytované služby.

VÚPSV, v. v. i. na projektu MPSV od roku 2017 participuje v rámci jeho odborné platformy, jejími členkami jsou dvě výzkumné pracovnice týmu rodinné politiky. V rámci této spolupráce v roce 2017 vznikly tyto dvě analytické studie²:

3.1.8 Hodnocení trendů v rozvoji kapacity veřejné správy a vládnutí ve vztahu k sociální politice

V rámci této oblasti byla v r. 2017 pozornost věnována těmto otázkám:

- preference seniorů a realita jejich ekonomické situace v komparaci s činností municipalit v rámci programu aktivního stárnutí,

² Barvíková, J., Paloncyová, J. Tagesmutter/Tagesvater v Rakousku. Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017. Paloncyová, J. Profesionální kvalifikace: Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky - Chůva pro dětské koutky. Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017.

- koncipování inovativního komunitního modelu sociálně zdravotní péče o osoby starší 50 let.

Projekt **Preference seniorů a realita jejich ekonomické situace v komparaci s činnostmi municipalit v rámci programu aktivního stárnutí - manuál pro sociální odbory vybraných municipalit** navazuje na požadavky Národního akčního plánu podporujícího pozitivní stárnutí. Tento program, prosazující strategická opatření na rozvoj v této oblasti, pokrývá celou šíři oblastí života seniorské populace. Jeho splnění by mělo zaručit pokud možno bezproblémovou přípravu společnosti na zvyšující se počet seniorů v České republice, a to jak na celostátní úrovni, tak na úrovni municipalit.

Podle Světové zdravotnické organizace je prodlužování délky života výsledkem zásadního zlepšení péče o zdraví, růstu životní úrovně a je jedním z nejvýznamnějších úspěchů posledních desetiletí. Vědecko-technický pokrok, který umožňuje lidem dožít se vyššího věku, však nepřipravuje lidi na tuto skutečnost. Není ve schopnostech jednotlivých seniorů změnit vnímání stáří. Stát a municipality musí vytvořit strategie, jak zlepšovat práci s touto rostoucí skupinou seniorů, strategie, jak přijmout společenskou odpovědnost a změnit tak negativní obraz vnímání stáří. Probíhající strategie či programy aktivního stárnutí jsou velmi rozdílné v jednotlivých municipalitách, rozdílné jsou i skupiny samotných seniorů a jejich přístupů k oblasti aktivního stárnutí. Seniorská skupina totiž není skupinou homogenní, jak je mnohdy zmiňováno. Tento projekt byl dvouletým projektem, jehož závěrečným výstupem byl Manuál volnočasových aktivit pro sociální odbory vybraných municipalit (Praha, Ostrava). Za hlavní cíl si klade zlepšení práce municipalit se seniory, kdy při minimalizaci zvýšení finanční zátěže dojde i díky realokaci prostředků ke zvýšení kvality života seniorů. Vhodnými aktivitami zacílenými na mezigenerační soužití dojde ke zvýšení sociální inkluze a ke zmírnění pocitu osamění. Manuál byl předán Ministerstvu práce a sociálních věcí České republiky k certifikaci.

Závěrečnému výstupu však předcházela celá řada zajímavých výstupů, která má za úkol pochopit těžkou životní situaci ve stáří, jak po stránce zdraví a sociálního postavení, tak po finanční stránce. Mezi tyto výstupy projektu patří Zpráva o hospodaření seniorských domácností v letech 2010-2015, simulační model EKSIS a dotazníkové šetření uskutečněné mezi seniory municipalit v Ostravě a Praze. Provedené dotazníkové šetření mezi cílovou skupinou nám potvrzuje nutnost vyšší aktivizace již v raném seniorském věku a také nutnost zapojení do programů aktivního stárnutí širší skupinu. Tedy nejen seniory samotné, ale také jejich nejbližší okolí, rodinu a přátele.

Výstupy byly předány pracovníkům výše zmíněných municipalit u příležitosti konání kulatého stolu, kterého se také navíc zúčastnili pracovníci Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky, zástupce koordinátorů pro seniorskou otázku a pracovníci neziskového sektoru.

Hlavním cílem projektu **System sociálně-zdravotní péče o osoby 50+ s využitím inovativního komunitního modelu** je udržet tyto osoby, které jsou závislé na péči druhé osoby, v jejich přirozeném domácím prostředí na základě podpory poskytované pečujícími osobám a rodinám. Tato podpora pomůže vhodně zkombinovat péči rodiny s využíváním profesionální péče, tedy odborných sociálních a zdravotních služeb tak, aby tato forma péče byla poskytována všem potřebným občanům. Za tímto účelem bude v rámci projektu v Havířově a v Uherském Brodě vytvořen a pilotně ověřen zcela nový model služby - centrum pro rodinné pečující na úrovni měst a jejich správních obvodů jako obcí s rozšířenou působností. Na úrovni těchto měst bude zřízena nová pozice poradce pro rodinné pečující, který bude vyškolen pro práci s uvedenou cílovou skupinou. Výstupem projektu bude metodika uvedeného centra, v jejímž rámci bude

specifikováno jeho vymezení, používané nástroje, metody a techniky pomoci a modely fungování centra.

Z dlouhodobého hlediska projekt usiluje o propojování a síťování sociálně-zdravotní péče a o úspory investic do výstavby nových pobytových zařízení. Výstupem projektu ve vazbě na tento cíl bude vytvoření nástroje pro udržitelné financování sociálně-zdravotní péče na úrovni obcí ve formě tzv. Studie úspor. V tomto smyslu je projekt v souladu s Národní strategií rozvoje sociálních služeb do r. 2025.

Podporu pečujících osob lze v současné době identifikovat ve čtyřech systémech - v oblasti důchodového a nemocenského pojištění, v zákoníku práce a v oblasti sociálních služeb. Finanční situace rodin a domácností pečujících o rodinného příslušníka, popř. blízkou osobu je však ve většině případů v současné době velmi nepříznivá, neboť vedle ztráty vlastního příjmu dochází současně k nárůstu výdajů souvisejících se zajištěním potřebné péče, některé z nich se pohybují dokonce na hranici materiální deprivace. Vedle aktuálního snížení příjmové úrovně má však doba péče o rodinného příslušníka dopady i na výši starobního důchodu v budoucnosti. Tato situace je alarmující zejména z toho pohledu, že jedním ze stěžejních cílů transformace sociálních služeb je položit důraz na poskytování sociálních služeb v přirozeném prostředí příjemců příspěvku na péči. Vzhledem k nedostatku kapacity pobytových zařízení sociálních služeb a k nerozvinutému sektoru terénních sociálních služeb (těžiště terénních služeb stále ve většině regionů spočívá v dovozu obědů v rámci pečovatelské služby) je v řadě případů tato péče poskytována rodinnými příslušníky, popř. blízkými osobami (cca 70 % příjemcům příspěvku na péči je péče poskytována neregistrovanými subjekty).

Z uvedených údajů vyplývá, že dlouhodobá péče o rodinného příslušníka nebo blízkou osobu je spojena s komplexním sociálním, ekonomickým a zdravotním dopadem na pečovatele a jeho nejbližší okolí. Osoba, která poskytuje péči v důsledku neustálé "pohotovosti" ztrácí kontakty s okolním světem, ocitá se v sociální izolaci, často strádá nedostatečnou sociální oporou, trpí fyzickým a psychickým vypětím, které se mnohdy odrazí na jeho zdraví. V praxi se postupně rozvíjí model sdílené péče, jehož cílem je umožnit nesoběstačné osobě žít nezávislým životem ve vlastní domácnosti za pomoci rodiny a komunitních služeb tak dlouho, dokud se tento způsob jeví jako smysluplný a praktický. Prohloubení spolupráce rodiny a služeb poskytovaných speciálními organizacemi a institucemi má nejen vliv na zkvalitnění péče o nesoběstačné osoby, ale také snižuje zátěž rodinných pečovatelů. Síť poskytovatelů odlehčovací služeb však není rozvinutá, jednotlivá zařízení nejsou rovnoměrně rozmístěna.

3.1.9 Monitorování vývoje sociálního dialogu a pracovních podmínek

V rámci tohoto projektu se v r. 2016 VÚPSV, v. v. i. podílel na řešení těchto výzkumných projektů:

- EurWORK (European Observatory of Working Life) a EMCC (European Monitoring Centre on Change) - spolupráce s European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions v rámci celoevropské sítě observatoří,
- Sociální dialog ve střední a východní Evropě: výzvy vstříc ekonomickému oživení,
- Příležitostná práce.

V oblasti monitorování sociálního dialogu a pracovních podmínek pokračoval VÚPSV, v. v. i. v r. 2017 zapojením do projektu observatoří **EurWORK (European Observatory**

of Working Life) a EMCC (European Monitoring Centre on Change), které jsou součástí celoevropské sítě vytvořené agenturou - nadací Evropské komise EUROFOUND (Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek). Cílem observatoří je shromažďovat, analyzovat a šířit informace o industriálních vztazích, pracovních podmínkách a změnách na trhu práce. Výstupy jsou primárně určeny organizacím sociálních partnerů jak na evropské, tak na národní úrovni, vládním organizacím, institucím EU a široké odborné veřejnosti.

EurWORK je zaměřena na shromažďování informací o industriálních vztazích, tedy na sociální partnery, kolektivní vyjednávání a na pracovní podmínky v nejširším slova smyslu, jako je pracovní doba, odměňování, organizace práce, zdravotní stav zaměstnanců, kariérní a profesní rozvoj, sladování rodinného života s prací aj. V rámci této observatoře byly v roce 2017 za tímto účelem zpracovávány následující příspěvky:

- Důstojná mzda, politiky, veřejná debata a výzkum v ČR,
- Národní sociální partneři a Evropský semestr,
- Mezinárodní srovnání klíčových dimenzí průmyslových vztahů,
- Práce na vyžádání, zavalanou - národní studie,
- Čtvrtletní monitoring pracovních vztahů, trhu práce a pracovních podmínek v ČR,
- Aktualizovaná přehledová studie základních oblastí pracovního života v ČR,
- Tematická studie - pracovní vyhoření (burnout),
- Roční přehled pracovní doby, mzdového vývoje a minimální mzdy,
- Reprezentativní studie sociálních partnerů ve vybraných odvětvích, jako je IT a telekomunikace, bankovníctví, pojišťovnictví, stravování a pohostinství, distribuce pitné vody, maloobchod a velkoobchod.

EMCC je zaměřeno na monitoring trhu práce, tedy na zaměstnanost a nezaměstnanost a na monitorování změn na trhu práce v důsledku restrukturalizace ekonomiky. Tato činnost spočívá v průběžném monitorování informací v českém denním tisku a jiných dostupných informačních médiích s cílem shromažďovat a vyhodnocovat informace o změnách na trhu práce (vzniku nových, útlumu, přesunu nebo zrušení stávajících pracovních míst) v České republice. V rámci observatoře byly zpracovány následující příspěvky:

- Veřejná podpora a podpora ze strany sociálních partnerů nadbytečným pracovníkům ve vyšším věku,
- Inovativní opatření veřejnoprávních subjektů a sociálních partnerů a jejich dopady na trh práce,
- Monitoring vzniku a rušení pracovních míst v českých podnicích,
- Přehled legislativních a nelegislativních opatření zmírňujících dopady restrukturalizace (aktualizace).

Příspěvky za všechny státy EU jsou dostupné na www.eurofound.eu.

Projekt **Sociální dialog ve střední a východní Evropě: výzvy vstříc ekonomickému oživení** mapoval sociální dialog a jeho vývoj po roce 2012 v členských zemích EU (Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Chorvatsko, Polsko, Rumunsko) a v jedné z kandidátských zemí (Makedonie). Zaměřil se na změny, ke kterým došlo v sociálním dialogu v "pokrizovém" období, přičemž nabízí nejen popis, ale i pohled jednotlivých sociálních partnerů a odborníků na tyto změny. Na základě rozhovorů se zástupci sociálních partnerů se projekt navíc pokusil předpovědět i budoucí vývoj sociálního

dialogu, a to zejména ve dvou oblastech - v digitalizaci ekonomiky a v nových formách zaměstnanosti. Z uvedených šetření vyplývá, že v pokrizovém období se vztah sociálních partnerů proměňuje. Během ekonomické krize se prioritou sociálních partnerů stalo zachování výroby a pracovních míst, rovněž byli schopni dosáhnout konsenzu ve mzdové oblasti. Odbory v rámci udržení pracovních míst často přistoupily i na dočasné snížení mezd. Od roku 2015 se však odbory vrátily k prosazování mzdového růstu a přestože zaměstnavatelé jsou (v souladu s ekonomickými výsledky) ochotnější přistoupit na jejich požadavky, je zřejmé, že růst mezd bude do budoucna potenciálně konfliktním bodem. To se týká i dalších dvou sledovaných témat, a to digitalizace ekonomiky a atypických forem zaměstnávání.

Projekt byl realizován ve spolupráci s Foundation Center for Economic Development (Bulharsko), Institute for Development and International Relations (Chorvatsko), Institute for Public Policy (Rumunsko), Institute of Public Affairs (Polsko), Center for Research and Policy Making (Makedonie) a University of Tartu (Estonsko). Zadavatelem projektu byla Evropská komise, Generální ředitelství Evropské komise pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování.

Cílem projektu **Příležitostná práce** bylo zjistit, co v České republice odpovídá definici příležitostné práce, jak tuto formu charakterizuje EUROFOUND, respektive Evropská komise. V českém prostředí se konkrétně jedná zejména o dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, tedy dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti. Tyto dohody jsou upraveny zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce v § 74 až § 77. Dále lze pod pojem příležitostná práce zahrnout vytvoření nějakého díla nebo poskytnutí služby na základě tzv. smlouvy o dílo podle § 2586 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Prostřednictvím uvedených smluvních vztahů, zejména zmíněných dohod o provedení práce a pracovní činnosti, je řešena naprostá většina forem příležitostné práce od studentských brigád, přivýdělků při rodičovské dovolené, sezónní práce až po různé formy vedlejší výdělečné činnosti. Stejně tak není výjimkou, že se hlavní výdělečná činnost ekonomicky aktivních obyvatel opírá pouze o některou z těchto dohod. Jelikož se jedná na rozdíl od klasického pracovního poměru o méně formální smluvní vztah mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, pracující zaměstnanci na základě uvedených dohod nepožívají všechna práva, jež zákoník práce garantuje zaměstnancům v pracovním poměru. Výhodou prací konaných mimo pracovní poměr je oproti pracovnímu poměru vysoká míra flexibility, stejně jako možnost úspory v případě povinných odvodů na sociální a zdravotní pojištění (rozhodná částka je vyšší než 10 000 Kč u dohody o provedení práce a nižší než 2 500 Kč u dohody o pracovní činnosti). Zmíněné výhody jsou hlavním motivačním faktorem rozsáhlého využívání uvedených dohod.

Podle dat Výběrového šetření pracovních sil z roku 2016 z celkového počtu 4 239 000 zaměstnanců 1,8 % uvedlo, že své hlavní zaměstnání vykonává na základě některé z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Struktura těchto pracovníků z hlediska formy jejich hlavní pracovní aktivity byla následující: zaměstnaní 44 %, v důchodu 24 %, studující 20 %, v domácnosti, případně na mateřské dovolené 4 %, v invalidním důchodu 4 % a nezaměstnaní rovněž 4 %. Z hlediska postavení v zaměstnání jsou mezi pracovníky na dohody o provedení práce a pracovní činnosti nejčastěji zastoupení pracovníci ve službách a prodeji 26,2 %, pomocní a nekvalifikovaní pracovníci 23,6 %, úředníci 14,2 %, různí specialisté 12,3 %, techničtí a odborní pracovníci 9,1 %, obsluha strojů a zařízení 7,0 %, řemeslníci a opraváři 6,1 % a nejméně zastoupení jsou pracovníci v zemědělství a lesnictví.

Využívání uvedených dohod je součástí širšího trendu zvyšování flexibility v pracovněprávních vztazích, spojeného s přechodem z řádného uspořádání pracovní doby,

založeného na pevném rozvržení se stabilním počtem pracovních hodin k pružnějším formám práce.

Národní zpráva je součástí komparativní zprávy, kterou pro dublinskou nadaci EUROFOUND koordinoval a zpracoval britský Institute for Employment Studies z Brightonu.

3.2 Zajištění knihovnicko-informačních služeb pro veřejnost a související aktivity

V roce 2017 poskytovalo oddělení knihovnicko-informačních služeb pracovníkům VÚPSV, v. v. i., MPSV i uživatelům z řad široké veřejnosti komplexní knihovnicko-informační služby a zároveň zabezpečovalo řadu souvisejících úkolů. Činnost oddělení tak byla zaměřena na doplňování, zpracovávání a zpřístupňování fondu knihovny VÚPSV, v. v. i., studijně-rozborovou činnost, zpracovávání rešerší, analýz a informací, výměnu informací, zabezpečování ediční a publikační činnosti VÚPSV, v. v. i., vydávání pravidelných publikací a další aktivity týkající se informační podpory výzkumu ústavu a prezentace jeho výsledků. Knihovna VÚPSV, v. v. i. je zapsaná v databázi knihoven evidovaných Ministerstvem kultury ČR jako veřejná knihovna se specializovaným knihovním fondem, dlouhodobě působí jako středisko vědeckých informací pro oblast práce a sociálních věcí. Fond knihovny obsahuje české i zahraniční prameny tematicky zaměřené na problematiku práce a zaměstnanosti, sociální politiky a sociální ochrany, rodiny, migrace a integrace cizinců a dalších příbuzných oblastí i informace z průřezových vědních oborů. Zahrnuje řadu historicky cenných, v některých případech unikátních pramenů. Uživateli knihovny jsou kromě pracovníků VÚPSV, v. v. i. a MPSV i odborní pracovníci jiných výzkumných a vědeckých institucí, pracovníci státní správy a samosprávy, pracovníci veřejného sektoru, pedagogičtí pracovníci, studenti i pracovníci médií. V oblasti poskytování informací se oddělení v roce 2017 zaměřilo především na poskytování knihovnicko-informačních služeb.

Vzhledem k tomu, že se knihovna v roce 2017 přestěhovala do nových prostor a zároveň zahájila svou činnost v budově Business centra Rosmarin v Holešovicích, došlo ke snížení počtu externích uživatelů, kteří znovu hledají cestu do knihovny v jiné části Prahy (mimo centrum). Tento fakt se bohužel částečně projevil i na počtu výpůjček zejména pro tyto uživatele.

Fond knihovny byl doplňován a rozšiřován se zřetelem na potřeby výzkumu a požadavky uživatelů knihovny. K získávání relevantních a aktuálních informací sloužilo kromě nákupu publikací a periodik rovněž pravidelné monitorování webových stránek významných mezinárodních institucí a organizací. Do katalogu knihovny byly průběžně ukládány bibliografické záznamy přírůstků knihovny a dokumentačně zpracovávaných časopiseckých článků, právních předpisů, speciálních dokumentů a dalších pramenů. V současné době je v databázi uloženo více než 91 tisíc záznamů. Dokumentováno bylo 40 domácích a zahraničních periodik. Uživatelům knihovny byl na webových stránkách VÚPSV, v. v. i. k dispozici přístup k on-line katalogu knihovny s možností přímého vyhledávání a rezervací informačních dokumentů. Vyhledávat lze abecedně podle autorů, názvů publikací, článků a periodik a klíčových slov v češtině i angličtině nebo formou rozšířeného vyhledávání na základě individuálně zvolených kritérií. On-line katalog navštívilo v roce 2017 přibližně přes jedenáct set uživatelů.

V roce 2010 byl vybudován **Zlatý fond sociální politiky**. Databáze Zlatého fondu sociální politiky je vytvářena samostatně, zpřístupněna je ovšem rovněž on-line z webových stránek VÚPSV, v. v. i., kde lze nalézt také doprovodné informace k databázi a k možnostem jejího využívání. Jednotlivé záznamy obsahují kromě základních bibliografických údajů i kopie titulních listů, obsahy publikací, příp. předmluvy či

doslovy nebo části textu. Záměrem je usnadnit přístup k historickým pramenům vědeckým, výzkumným a pedagogickým pracovníkům v dané oblasti, studentům příslušných oborů i dalším zájemcům z řad odborné veřejnosti a zároveň zviditelnit tuto problematiku z historického hlediska široké veřejnosti. Databáze zahrnuje významná díla odrážející historický vývoj české, popř. československé sociální politiky. Obsahuje bibliografické záznamy historicky cenných děl z oblasti sociální politiky, sociálního zabezpečení, sociálního pojištění, trhu práce apod., která nejsou k dispozici v on-line katalogu.

Významnou součástí poskytovaných služeb, zejména v rámci **informační podpory výzkumu**, bylo zabezpečování rešerší literatury, podkladových materiálů a dalších informací a zpracovávání informací k aktuálním tématům na základě požadavků pracovníků VUPSV, v. v. i., MPSV i jiných uživatelů. Kromě toho zabezpečovalo oddělení i řadu dalších činností, jako je: správa a aktualizace internetových a intranetových stránek ústavu, které mají zásadní význam pro prezentaci VÚPSV, v. v. i. a jeho činnosti na veřejnosti i pro zpřístupňování informací, zajišťování organizačních a administrativních záležitostí souvisejících s ediční činností VUPSV, v. v. i., příprava edičního plánu a kontrola jeho realizace, komunikace s členy ediční vědecké rady, jazyková a formální úprava publikací, zajišťování oponentských posudků, příprava podkladů a předávání výsledků do databází informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, spravovaného Radou pro výzkum, vývoj a inovace, zpracovávání přehledů publikační činnosti výzkumných pracovníků VUPSV, v. v. i., jejich pravidelná aktualizace a prezentace, vedení evidence citací pracovníků ústavu v dokumentech bibliograficky zpracovávaných v oddělení knihovnicko-informačních služeb.

V roce 2017 vycházel již 11. ročník odborného recenzovaného časopisu **FÓRUM sociální politiky**. Časopis se věnuje sociální problematice v širokém pojetí, tj. sociální politice, sociálnímu zabezpečení, sociálnímu pojištění, státní sociální podpoře, sociální pomoci, sociálním službám, rodinné politice, trhu práce, industriálním vztahům, pracovním podmínkám, příjmům a mzdám apod., a dalším příbuzným tématům. Snahou redakce je odrážet v jednotlivých číslech časopisu aktuální dění v oboru, případně některá čísla zaměřit na jedno konkrétní téma. Časopis je zařazen Radou pro výzkum, vývoj a inovace do Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR a do databáze ERIH PLUS (European Reference Index for the Humanities and Social Sciences).

Číslo 1/2017 bylo zaměřeno na principy veřejného financování služeb sociální péče v ČR a analýzu faktorů ovlivňujících úspěšnost integračního programu v obci se sociálně vyloučenou lokalitou. Číslo 2/2017 se věnovalo české rodinné politice, podpoře rodin s nezaopatřenými dětmi a autonomii rodiny a návratnosti výběru daní z příjmů OSVČ z pohledu státu. Číslo 3/2017 se věnovalo hodnocení funkcí dvou systémů sociální politiky pro osoby v hmotné nouzi v roce 2014 a zavedení a zrušení druhého důchodového pilíře jako souboji advokačních koalic. Číslo 4/2017 se zabývalo rodinnou politikou na Slovensku zaměřenou na podporu rodin s nezaopatřenými dětmi a sociálními determinanty prekarizace práce v evropských zemích. Číslo 5/2017 se věnovalo připravenosti sociálních pracovníků v terénních službách pro práci s rodiči s mentálním postižením a možnostmi a limity inkluzivního dobrovolnictví. Poslední číslo, č. 6/2017 bylo věnováno vývoji sociální situace osob se zdravotním postižením a jejich rodin na Slovensku v kvantitativní výzkumné optice a determinantám odchodu do předčasného důchodu.

V recenzované části časopisu, která má převážně teoretický charakter, jsou publikovány především příspěvky čerpající z výsledků výzkumné činnosti, teoretické články, úvahy a analýzy, popř. články zaměřené na připravované legislativní změny.

Obsah nerecenzované části tvoří informace o dění v oblasti sociální politiky u nás i v zemích Evropské unie, statistiky a analýzy, články o projektech podporovaných z prostředků EU, příspěvky přinášející poznatky z praxe, výtahy z článků publikovaných v zahraničních časopisech, recenze zajímavých knih, výběr z přírůstků knihovny oddělení knihovnicko-informačních služeb a další informace. O zařazení příspěvků do recenzované části časopisu rozhoduje redakční rada na základě výsledků recenzního řízení, při kterém je každý příspěvek anonymně hodnocen minimálně dvěma recenzenty. Redakce časopisu průběžně zajišťuje činnosti související se zabezpečením obsahové náplně, připravuje podklady pro polygrafické zpracování a výrobu časopisu, na čemž spolupracuje s autory i dodavatelem, koordinuje rovněž distribuci časopisu. Udržuje komunikaci s členy redakční rady, autory i recenzenty, zpracovává a předává podklady pro výplatu autorských honorářů a odměn recenzentů, vykonává rovněž všechny související administrativní agendy včetně vedení potřebných rejstříků a archivace podkladů. Práce jsou vykonávány a zajišťovány šéfredaktorkou.

V roce 2017 se redakce zaměřila na:

- udržení dosažené úrovně obsahové a formální stránky časopisu,
- zvyšování povědomí odborné i laické veřejnosti o časopisu.

V r. 2017 proběhlo 6 jednání redakční rady, vždy ke každému připravovanému číslu, pro něž redakce připravila podklady. Spolupráce se členy redakční rady, s tiskárnou, s autory i recenzenty fungovala standardně. Všechna čísla byla vydána v plánovaném termínu, tj. vždy k 15. dni každého sudého měsíce.

V roce 2017 byl vydán aktualizovaný bulletin zaměřený na vývoj základních ekonomických a sociálních ukazatelů ČR **Bulletin No. 32 - Vývoj hlavních ekonomických a sociálních ukazatelů České republiky 1990-2016**, který připravují pracovníci výzkumných týmů. Publikace vychází v roční periodicitě s ročními údaji v časové řadě počínaje zpravidla rokem 1990. Podává souhrnný přehled o vývoji základních ekonomických ukazatelů (výroby, produktivity, zaměstnanosti, nezaměstnanosti, cen, mezd, zahraničního obchodu a platební bilance) a vybraných sociálních ukazatelů, zahrnuje oblast daní, pojistného a sociálně-zdravotního systému, zabývá se demografickými charakteristikami, odvětvovou strukturou zaměstnanosti a mezinárodním srovnáním vybraných demografických ukazatelů v zemích EU.

Statistické údaje jsou převzaty či napočteny z podkladů ČSÚ, MPSV, MF a ČNB, mezinárodní statistiky z databáze OECD. Ostatní údaje jsou sestaveny z platných právních předpisů.

V r. 2017 vyšlo šest dvojčísel **Dokumentačního zpravodaje**, který obsahuje výběr bibliografických záznamů přírůstků knihovny a pramenů dokumentačně zpracovávaných v oddělení knihovnicko-informačních služeb.

Ve spolupráci s pracovníky výzkumu byly čtvrtletně aktualizovány údaje o vývoji vybraných ekonomických a sociálních ukazatelů ČR a byl průběžně doplňován datový archiv, obsahující data z různých terénních šetření.

Statistické údaje dokumentující činnost oddělení knihovnicko-informačních služeb v roce 2017 jsou uvedeny v příloze č. 3.

3.3 Prezentace získaných poznatků na konferencích a seminářích

VÚPSV, v. v. i. věnoval v tomto roce značnou pozornost rovněž prezentaci poznatků získaných při řešení jednotlivých studií na veřejnosti.

V r. 2017 se pracovníci VÚSPV, v. v. i. zúčastnili celkem 82 konferencí a seminářů (z toho na 5 v zahraničí), na nichž v rámci svých aktivních vystoupení představili poznatky, k nimž v rámci řešení jednotlivých studií dospěli.

Podrobný přehled účasti pracovníků VÚPSV, v. v. i. na jednotlivých seminářích a konferencích, spolu s tématy jejich vystoupení, je uveden v příloze č. 5.

3.4 Prezentace získaných poznatků v odborném tisku

Významnou součástí aktivit jednotlivých pracovníků VÚPSV, v. v. i. je prezentace získaných poznatků v odborném tisku. V tomto roce byla v odborném tisku publikována řada statí a článků, podrobný přehled publikační činnosti je uveden v příloze č. 4.

Rozsah publikační činnosti je pozitivně ovlivněn tím, že VÚPSV, v. v. i. pokračuje ve vydávání odborného recenzovaného časopis "FÓRUM sociální politiky", který představuje významnou platformu jak pro pracovníky v sociální oblasti, tak i pro vědecké pracovníky z výzkumných ústavů, vědeckých a univerzitních pracovišť, kteří na jeho stránkách mohou prezentovat svoje aktuální poznatky.

4. Informace o předpokládaném vývoji činnosti VÚPSV, v. v. i. v r. 2018

Východiskem pro výzkumnou činnost VÚPSV v následujícím období je "Dlouhodobý koncepční rozvoj VÚPSV, v. v. i., na léta 2018-2022", který byl schválen Radou VÚPSV, v. v. i. na jejím jednání v květnu 2017. V tomto smyslu bude činnost VÚPSV, v. v. i. orientována na tyto klíčové oblasti výzkumu:

1. Přehledové, teoreticko-metodologické a komparativní studie o sociálních politikách a společných sociálních agendách v zemích EU a OECD
2. Dlouhodobé sledování a hodnocení procesu utváření ceny práce a hodnocení složitosti, odpovědnosti a namáhavosti prací
3. Dlouhodobé monitorování otázek sociální diferenciacce, sociálního vyloučení a chudoby, vč. opatření, která napomáhají jejich předcházení a omezení
4. Dlouhodobé sledování a hodnocení vývojových trendů na trhu práce, včetně hodnocení účinnosti přijímaných opatření
5. Monitorování procesů migrace a politik integrace cizinců na trhu práce a ve společnosti
6. Sociální a ekonomické důsledky stárnutí populace na sociální systémy
7. Dlouhodobé sledování proměn české rodiny v kontextu demografických a sociálních trendů a hodnocení možností rodinné politiky v návaznosti na další veřejné politiky čelit novým sociálním rizikům
8. Hodnocení trendů v rozvoji kapacity veřejné správy a vládnutí ve vztahu k sociální politice
9. Monitorování vývoje sociálního dialogu a pracovních podmínek

Přehled jednotlivých projektů, který bude řešen v r. 2018, je uveden v příloze č. 6.

5. Informace o kontrolách provedených v r. 2017

V r. 2017 se ve VÚPSV, v. v. i. uskutečnily 2 kontroly.

Ke dni 2. března 2017 byl proveden audit pro ověření správnosti údajů uvedených v účetní závěrce, zobrazující hospodaření organizace za rok 2016.

Podle vyjádření auditora Ing. Josefa Běloubka účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv, nákladů a výnosů a výsledku hospodaření Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i. za rok končící 31. 12. 2016 v souladu s českými účetními předpisy.

Ministerstvo práce a sociálních věcí provedlo ve dnech 9. a 10. 5, 15. až 18. 5., 22. a 23. 5., 29. 5., 6. 6. v Praze a 7. 6. v Brně veřejnosprávní kontrolu, která byla zaměřena na komplexní hospodaření od 1. 1. 2012 a věci s tím související. V průběhu kontroly byly zjištěny určité nesrovnalosti a byla navržena nápravná opatření. Následnou kontrolou plnění nápravných opatření, která se konala dne 29. 12. 2017, bylo konstatováno, že nápravná opatření byla dle zadání ve stanovených termínech splněna.

6. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva o splnění opatření k odstranění nedostatků uložených v r. 2016

V r. 2016 se ve VÚPSV, v. v. i. uskutečnily celkem 2 kontroly, na základě kterých nebylo uloženo realizovat žádná nápravná opatření.

7. Stanoviska Dozorčí rady VÚPSV, v. v. i.

Stanovisko Dozorčí rady VÚPSV, v. v. i. k návrhu Výroční zprávy o činnosti a hospodaření VÚPSV, v. v. i. v r. 2017 je uvedeno v příloze č. 7.

Zpráva o činnosti Dozorčí rady VÚPSV, v. v. i. v r. 2017 je uvedena v příloze č. 8.

8. Údaje z řádné účetní uzávěrky, výrok auditora

Ověření účetní závěrky vč. výroku auditora je uvedeno v příloze č. 9.

Přílohy

Opatření o změně zřizovací listiny VÚPSV, v. v. i.

Mgr. Michaela Marksová
ministryně práce a sociálních věcí

V Praze 27.9.2017
Č. j.: MPSV-2017/200637-340

Opatření

o změně zřizovací listiny

**Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i.
IČO 45773009**

Ministerstvo práce a sociálních věcí vydává na základě § 3 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích tento dodatek ke zřizovací listině Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i., ze dne 29. června 2006, ve znění opatření o změně zřizovací listiny ze dne 29. prosince 2006 a 15. září 2014:

Dosavadní název článku I. se mění: *I. Úvodní ustanovení*

Dosavadní znění článku I. bodu (2) zřizovací listiny se mění takto:
(2) Na základě zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVVI“), se právní forma Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí dnem 1. ledna 2007 změnila ze státní příspěvkové organizace na veřejnou výzkumnou instituci. Současně se změnou právní formy byla provedena změna názvu veřejné výzkumné organizace na Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i.

Znění článku I. zřizovací listiny se rozšiřuje o bod (3):
(3) Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i., se od 1. ledna 2007 stal právním nástupcem státní příspěvkové organizace Výzkumný ústav práce a sociálních věcí. Zaměstnanci státní příspěvkové organizace se dle ustanovení § 31 odst. 10 zákona k těmto dni stali zaměstnanci veřejné výzkumné instituce.

Znění článku I. zřizovací listiny se rozšiřuje o bod (4):
(4) Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i., se při své činnosti řídí platnou legislativou, a to včetně příslušných předpisů Evropské unie.

Dosavadní název článku II. se mění: *II. Název a sídlo veřejné výzkumné instituce „a“ určení doby, na kterou je veřejná výzkumná instituce zřízena*

Ministerstvo práce a sociálních věcí
Na Poříčnické právu 1/376, 128 01 Praha 2
tel.: +420 221 921 111, fax: +420 224 918 391
e-mail: posta@mpsv.cz, www.mpsv.cz

Dosavadní znění článku II. bodu (1) zřizovací listiny se mění takto:

(1) *Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i. (dále jen „VÚPSV, v. v. i.“), IČO 45773009, je právnickou osobou zřízenou na dobu neurčitou se sídlem Dělnická 213/12, 170 00 Praha 7, Holešovice.*

Znění článku II. zřizovací listiny se rozšiřuje o bod (2):

(2) *VÚPSV, v. v. i., užívá jako pracovní ekvivalent svého názvu Research Institute for Labour and Social Affairs nebo ve zkratce RILSA v anglickém jazyce.*

Znění článku II. zřizovací listiny se rozšiřuje o bod (3):

(3) *VÚPSV, v. v. i., se zřizuje na dobu neurčitou.*

Dosavadní název článku IV. se mění: IV. *Účel zřízení a tomu odpovídající druh činnosti ve výzkumu jako předmět hlavní činnosti*

Dosavadní znění článku IV. bodu (1) zřizovací listiny se mění takto:

(1) *Účelem zřízení VÚPSV, v. v. i., je provádět sociálně vědní výzkum, přispívat ke zvýšení úrovně poznání a vzdělanosti a k prognózování sociálně ekonomického vývoje ve společnosti prostřednictvím využití výsledků výzkumu v praxi a zajišťovat nezbytnou infrastrukturu výzkumu.*

Dosavadní znění článku IV. bodu (2) zřizovací listiny se mění takto:

(2) *Předmětem hlavní činnosti je naplnění účelu prostřednictvím sociálně ekonomického výzkumu, zajišťování infrastruktury, zpracování dat a služby datových archivů a vydavatelská činnost související s vlastním výzkumem. Svou činností VÚPSV, v. v. i., přispívá k získávání nových poznatků, ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků výzkumu v praxi, rozvíjí spolupráci na národní a mezinárodní úrovni. V rámci zajištění nezbytné infrastruktury výzkumu VÚPSV, v. v. i., navazuje prostřednictvím vědecké, odborné a pedagogické platformy vzájemnou spolupráci s vysokými školami s podporou předávání vědeckých informací, a napomáhá tak výchově vědeckých pracovníků.*

Dosavadní název čl. V se mění: V. *Předmět, podmínky a rozsah činností, které nejsou výzkumem nebo jeho infrastrukturou*

Znění článku V. se rozšiřuje o bod (1):

(1) *VÚPSV, v. v. i. je oprávněn, kromě hlavní činnosti, provádět také další nebo jinou činnost, za podmínky, že takováto jiná nebo další činnost nebude hrazena z veřejných prostředků určených na podporu výzkumu, bude navazovat na jeho hlavní činnost, bude prováděna za účelem účinnějšího využití jeho majetku a lidských zdrojů, nebude ohrožena jeho hlavní činnost, náklady a výnosy každé z uvedených činností budou v účetnictví vedeny odděleně, a výnosy z těchto činností dosahují alespoň skutečně vynaložených nákladů.*

Dosavadní znění článku IV. bodu (3) zřizovací listiny se mění na bod V. (2):

(1) *Předmětem další činnosti je činnost prováděná na základě požadavků příslušných organizačních složek státu nebo územních samosprávných celků ve veřejném zájmu a podporovaná z veřejných prostředků podle zvláštních*

právních předpisů. Jedná se zejména o podklady, analýzy a doporučení, odborné poradenství, konzultace a informační činnost v oblastech svého působení, publikační, vydavatelskou a ediční činnost, školicí, lektorskou a vzdělávací činnost, průzkumy a poradenství v oblasti marketingu, poradenství v oblasti personalistiky, certifikaci a posuzování kvality programů a služeb z oblastí svého působení, zajišťování a organizování konferencí a seminářů.

Dosavadní znění článku IV. bodu (4) zřizovací listiny se mění na bod V. (3):

(2) Předmětem jiné činnosti VÚPSV, v. v. i., je činnost hospodářská prováděná za účelem dosažení zisku. Jedná se zejména o zajišťování a organizování konferencí, testování, průzkumy, měření a analytickou činnost, propagační činnost, publikační, vydavatelskou a ediční činnost, certifikační činnost, tvůrčí využití poznatků výzkumu nebo jiných námětů k produkci nových nebo zlepšených technologií, systémů či služeb v rámci vývoje.

Dosavadní znění článku IV. bodu (5) zřizovací listiny se mění na bod V. (4):

(4) Jinou činnost může VÚPSV, v. v. i., provádět na základě živnostenských oprávnění nebo jiných podnikatelských oprávnění, je-li jich k provozování činnosti třeba. Podmínky pro provádění jednotlivých jiných činností jsou stanoveny příslušnými zákony a vnitřními předpisy veřejné výzkumné instituce. Rozsah jiných činností, které nejsou výzkumem, nebo jeho infrastrukturou, a které mají hospodářskou povahu, je ročně stanoven maximálně do výše 20 % celkové roční kapacity VÚPSV, v. v. i.

Dosavadní název článku VI. se mění: VI. Rozpočet a hospodaření

Dosavadní znění článku VI. se mění v tomto znění:

(1) VÚPSV, v. v. i., sestavuje vyrovnaný rozpočet na kalendářní rok a střednědobý výhled rozpočtu na nejméně 2 (dva) další následující roky. Rozpočet a střednědobý výhled rozpočtu zveřejňuje nejpozději do 30 dnů ode dne jeho schválení radou instituce.

(2) Výsledek hospodaření je tvořen výsledkem hospodaření v hlavní činnosti a výsledkem hospodaření v další a jiné činnosti po zdanění.

(3) Pokud je na konci účetního období výsledkem hospodaření v další nebo jiné činnosti ztráta, VÚPSV, v. v. i., neprodleně takovou činnost ukončí.

(4) Zisk po zdanění se využívá nejprve k úhradě případné ztráty z minulých období a dále prostřednictvím fondů k podpoře hlavní činnosti.

Dosavadní název čl. V se mění: VII. Základní organizační struktura

Dosavadní znění článku V. bodu (1) zřizovací listiny se mění na článek VII. (1) takto:

(1) Orgány VÚPSV, v. v. i., jsou ředitel, rada instituce a dozorčí rada. Ředitel je statutárním orgánem VÚPSV, v. v. i., a je oprávněn „zastupovat“ VÚPSV, v. v. i. Působnost a pravomoc ředitele, rady instituce a dozorčí rady stanovuje zákon a vnitřní předpisy veřejné výzkumné instituce.

Dosavadní znění článku V. bodu (2) zřizovací listiny se mění na čl. VII. (2) takto:
(2) *Základními organizačními jednotkami VÚPSV, v. v. i., jsou výzkumné pracovní skupiny, ekonomicko-správní oddělení.*

Nově se přidává článek VIII. s názvem: *VIII. Vymezení majetku a jeho ocenění*

Nově se přidává článek VIII. a bod (1) zřizovací listiny s tímto zněním:

(1) *Ke dni 1. 1. 2007 byl do VÚPSV, v. v. i., vložen majetek v hodnotě 14 878 892,90 Kč, z toho:*

- a) *software v hodnotě 184 590,34 Kč,*
- b) *drobný dlouhodobý nehmotný majetek 3 207 778,18 Kč,*
- c) *samostatně movitý majetek a soubory movitého majetku 6 081 353,38 Kč,*
- d) *drobný dlouhodobý hmotný majetek 5 369 409 Kč,*
- e) *umělecká díla a předměty 35 762 Kč.*

Dosavadní název článku VI. se mění na článek IX. *Závěrečná ustanovení* s touto změnou:

Zřizovací listina je v tomto znění účinná od dne 1. června 2017.

Ostatní ustanovení zřizovací listiny zůstávají beze změny.

Anotace publikací vydaných VÚPSV, v. v. i. v r. 2017

Godarová, Jana - Trbola, Robert - Jahoda, Robert - Rákoczyová, Miroslava

Dostupnost bydlení a stávající bytová situace seniorů

Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017. 159 s., lit., obr., tab., příl.

ISBN 978-80-7416-250-3

Přechod z ekonomicky aktivní fáze života do ekonomicky neaktivní je často spojen s poklesem čistých disponibilních příjmů domácnosti seniora. To může mít negativní vliv na finanční dostupnost bydlení. **Cílem této monografie bylo zhodnotit, jak se mezi roky 2005 až 2014 změnila finanční dostupnost bydlení a bytová situace seniorské populace. Na základě toho posoudit, jestli se senioři jako sociální skupina nestali novou ohroženou skupinou, která má problémy s dostupností bydlení, případně které segmenty seniorské populace tyto problémy mají.**

Z námi provedených rozborů vyplývá trend růstu nákladů související s bydlením, avšak seniorská populace je v míře větší (než populace neseniorská) chráněna tím, že většinou bydlí ve vlastnickém typu bydlení, které je spojené s nižšími náklady na bydlení. Z pohledu schopnosti hradit náklady na bydlení tedy nevykazuje průměrná seniorská domácnost zásadní problémy. Rozbor však ukázal, že domácnost seniora, který žije sám, je více zatížena náklady na bydlení a více se u ní vyskytuje situace, kdy náklady na bydlení přesahují hranici 40 % (ukazatel „Housing cost overburden rate“). Ve sledovaném období pak v ČR došlo k více než zdvojnásobení počtu domácností s náklady nad 40 % příjmů (v roce 2014 se jedná již 197 tisíc domácností důchodce-jednotlivce).

Aspekty hodnocení kvality seniorského bydlení zaznamenaly ve sledovaném období pozitivní trendy. Jednalo se například o růst podlahové plochy připadající na jednu seniorskou domácnost, snižování rozsahu problematických oblastí stavu vlastního bytu (vlhkost, hluk, špína apod.). Rovněž je pozitivním faktem, že domácnosti seniorů jsou se svým bydlením obecně spokojenější než zbytek společnosti.

Potencionálním rizikem pro finanční dostupnost bydlení seniorů je také jejich velká závislost na důchodových dávkách z prvního pilíře důchodového systému. To spolu s očekávaným poklesem náhradového poměru u nově vyměřených penzí a jejich rostoucí diferenciací povede v příštích letech k situaci, kdy se může zvyšovat podíl domácností, které budou mít náklady na bydlení vyšší než 30 % disponibilních příjmů. V souvislosti se setrvale rostoucím podílem seniorských domácností ve společnosti to může způsobit vyšší zatížení sociálního systému v následujících letech.

Druhá část monografie se zaměřuje zejména na posouzení adekvátnosti atributů dávkového systému orientovaného na dávky spojené s bydlením v kombinaci se systémem sociálních služeb a bytové politiky obcí v oblasti řešení potřeb klientů seniorů. Problematika bydlení seniorů se neomezuje pouze na otázky související s funkčností dávkových a jiných systémů podpory ve vztahu k této populační skupině, významně se také projevuje vazba na specifika spojená s měnícími se potřebami současné seniorské populace. Klíčový důraz je proto v této části kladen na typické problémy spojené s bydlením, které senioři řeší prostřednictvím dávkových systémů a sociálních služeb a s tím souvisejícího použití ne/adekvátních nástrojů, které jsou pro

řešení jejich problémů v daných agendách a postupech přítomny. Je zde proto předkládána reflexe příčin problémů seniorské populace s bydlením a reflexe projevů a dopadů těchto problémů na životní situaci seniorských domácností. Hodnocena je také míra ohrožení této skupiny ztrátou bydlení, která je často ovlivněna individuálními charakteristikami jednotlivých seniorů. Struktura jejich problémů s bydlením je pak rozvíjena identifikací strategií jejich řešení na straně seniorů i na straně systémových opatření. Pozornost je věnována také bariérám latentně přítomným v dávkových systémech a postupech sociální práce, v důsledku kterých senioři mohou systematicky vypadat z nároků na příspěvek a doplatek na bydlení, případně účinných sociálních služeb, potažmo pravidel bytových politik obcí.

Musil, Libor - Bareš, Pavel - Havlíková, Jana (Eds.)

Výkon profese sociální práce v systémech sociální ochrany ČR

Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017. 532 s., lit., obr., tab., příl.

ISBN 978-80-7416-240-4

Monografie seznamuje s výsledky výzkumu, jehož cílem bylo zmapovat vybrané podmínky a charakteristiky týkající se výkonu sociální práce v různých systémech sociálních ochrany ČR, které byly platné v době jeho realizace (tj. v letech 2010-2011). V první části jsou popsána stěžejní východiska, přiblíženy přístupy k sociální práci ve čtyřech evropských zemích a v USA a zmapováno legislativní ukotvení sociální práce v ČR. Druhá část přibližuje metodiku empirického výzkumu a provedených rozborů. Třetí část seznamuje s výsledky empirických šetření. Je rozdělena do sedmi kapitol podle stěžejních oblastí sociálních ochrany pro výkon sociální práce. Zaměřuje se na výkon sociální práce při poskytování sociálních služeb a v činnosti úřadů práce (v resortu práce a sociálních věcí), v organizacích působících v resortech spravedlnosti, vnitra, zdravotnictví a školství a v činnosti obcí II. a III. typu při výkonu přenesené působnosti státní správy. Čtvrtá část shrnuje hlavní trendy a obsahuje seznam navrhovaných doporučení.

Před oficiálním vydáním této monografie došlo ve sledovaných oblastech k mnoha významným změnám (zejména v případě Úřadu práce ČR, kde tyto změny doprovázely celkovou změnu jeho organizačního uspořádání, a v činnosti obecních úřadů). Přesto ale lze monografii i v současnosti vnímat jako důležité východisko pro další studium výkonu sociální práce v různých oblastech jejího výkonu v ČR a jako obsažný zdroj mnoha - i v současné době platných - poznatků o sledovaných oblastech výkonu sociální práce, a to vzhledem k jejímu nebývale širokému záběru a obecnější platnosti většiny zjišťovaných skutečností a shromážděných informací.

Höhne, Sylva - Šťastná, Anna

Vývoj hlavních ekonomických a sociálních ukazatelů České republiky 1990-2016. Bulletin No. 32

Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017. 76 s., obr., tab.

ISBN 978-80-7416-309-8

Publikace vychází v roční periodicitě s ročními údaji v časové řadě počínaje zpravidla rokem 1990. Podává souhrnný přehled základních ekonomických ukazatelů (výroby, produktivity, zaměstnanosti, nezaměstnanosti, cen, mezd, zahraničního obchodu a

platební bilance) a vybraných sociálních ukazatelů. Zahrnuje oblast daní, pojistného a sociálně zdravotního systému. Dále se zabývá demografickými charakteristikami, odvětvovou strukturou zaměstnanosti a mezinárodním srovnáním vybraných demografických ukazatelů v zemích EU.

Statistické údaje převzaty či napočteny z podkladů ČSÚ, MPSV, MF a ČNB, ostatní údaje sestaveny z platných právních předpisů.

Konopásková, Jitka - Kořánová, Marie - Krinesová, Lenka - Suchomelová, Mirjam - Švehlová, Katarína

Posudková činnost v oblasti sociální ochrany ve vybraných zemích EU v roce 2013

Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017. 149 s., lit., tab., příl.

ISBN 978-80-7416-306-7

Publikace se zabývá uspořádáním lékařské posudkové služby z hlediska jejích vazeb na rozhodovací procesy ve vybraných evropských zemích, zejména v zemích střední Evropy. Obsahuje základní přehled o systémech posudkové činnosti v Polsku, Slovensku, Německu, Rakousku a dále pro srovnání i ve Francii a Velké Británii. Studie se zaměřuje na organizační struktury posudkové činnosti ve vazbě na jednotlivé oblasti sociální ochrany. Ze získaných informací vyplývá, že systémy posudkové činnosti pro různé oblasti sociální ochrany nebývají organizovány jednotně a odděleně od dávkových orgánů. Jednotlivé instituce sociální ochrany mají pro své specifické potřeby k dispozici organizaci, případně jednotlivce, kteří pro ně posudkovou činnost vykonávají. V řadě případů je tato činnost přímo integrována do organizační struktury příslušné instituce.

Kořánová, Marie - Krinesová, Lenka - Magerská, Vítězslava - Suchomelová, Mirjam - Švehlová, Katarína

Organizace posuzování zdravotního stavu ve vztahu k rozhodovacím procesům v sociálním zabezpečení ve vybraných zemích EU

Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017. 248 s., lit., tab.

ISBN 978-80-7416-307-4

Publikace popisuje organizaci výkonu posudkové služby v sociální oblasti ve vybraných zemích EU (Německo, Rakousko, Polsko, Slovensko, Francie a Velká Británie) se zvláštním zaměřením na propojení a vazby mezi subjekty, které výkon posudkové služby v sociální oblasti provádějí a subjekty, pro které jsou výstupy posudkové služby určeny. Publikace poskytuje ucelenější představu o aktuálních trendech uplatňovaných v zahraničních systémech posudkové služby, a to zejména o organizaci posudkové služby, o vymezení posudkových agend a místní příslušnosti, o pravomocích posudkové služby, právech a povinnostech posuzovaných osob a třetích subjektů, o předpisech upravujících činnost posudkové služby, lhůtách pro podání posudku, o opravných prostředcích ve správním řízení, které je možné uplatnit v případě pochybnosti o výsledku posouzení, o možnostech soudního přezkumu, personálním zabezpečení posudkové služby atd.

Barvíková, Jana - Paloncyová, Jana

Tagesmutter/Tagesvater v Rakousku

Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017. 218 s., lit., tab., příl.

Text shrnuje informace o podmínkách činnosti Tagesmutter/Tagesvater v Rakousku (Tageseltern). Pozornost je věnována těmto oblastem: povolení k výkonu činnosti, kvalifikační a další vzdělávání, pracovně-právní vztahy, věk a počet dětí v péči, hygienické/stavební podmínky, kontrola, způsob stravování dětí, hlídání nemocných dětí, způsob financování.

Analýza byla zpracována pro Ministerstvo práce a sociálních věcí v rámci projektu „Podpora implementace služby péče o děti od šesti měsíců do čtyř let v tzv. mikrojeslích a pilotní ověření služby“ (zkr. MIKROJESLE), registrační číslo projektu CZ.03.1.51/0.0/0.0/15_009/0000858, a hrazena z prostředků OPZ.

Veverková, Soňa - Kroupa, Aleš

Mikrofinancování a možnost jeho využití v ČR

Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017. 56 s., lit., obr., tab., příl.

ISBN 978-80-7416-242-8

V monografii jsou popsány veřejné i soukromé úvěrové a záruční finanční nástroje, které jsou v současné době dostupné v České republice (ze zahraničních i národních zdrojů). Ukázalo se, že řada finančních nástrojů nabízených z veřejných zdrojů je pro mikropodniky reálně nedostupná (z důvodu příliš vysoké jistiny, která neodpovídá potřebám mikropodniků, administrativní náročnosti, důrazem kladeným na inovace atd.), a to přesto, že tyto nástroje jsou přímo zaměřeny na malé a střední podniky, resp. mikropodniky. V soukromém sektoru sice banky dosud nenabízejí úvěrové a záruční produkty vhodné pro mikropodniky (velká míra rizika), avšak začínající mikropodnikatel může využít nových soukromých nástrojů - peer to peer půjček či crowdfundingu. Obecně je sice současná nabídka finančních nástrojů pro mikropodniky omezená, avšak, jak ukazuje výsledek rozboru, nejdůležitějším kritériem pro nalezení vhodného finančního nástroje umožňujícího „rozjezd“ mikropodnikání je kvalitní podnikatelský záměr. Monografie zahrnuje vedle ČR rovněž i zkušenosti s mikrofinancováním na Slovensku a v Rumunsku.

Schebelle, Danica - Kubát, Jan

Proces integrace rodin cizinců do majoritní společnosti České republiky s ohledem na jejich sociokulturní specifika a role žen v procesu integrace

Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017. 111 s., lit., obr., tab., příl.

ISBN 978-80-7416-311-1

Základním cílem monografie zpracované v rámci projektu financovaného z prostředků Ministerstva vnitra České republiky bylo zmapování a rozšíření znalostí o procesu integrace rodin cizinců z třetích zemí - Ukrajinců, Vietnamců a Rusů do majoritní společnosti České republiky s ohledem na jejich sociokulturní specifika a role žen v procesu integrace. V rámci metodiky bylo realizováno a vyhodnoceno empirické dotazníkové šetření na zkoumaném vzorku 1 219 respondentů, které probíhalo v sedmi vybraných krajích České republiky, a to v Hlavním městě Praha, Středočeském kraji,

Plzeňském kraji, Jihomoravském kraji, Ústeckém kraji, Královéhradeckém kraji a Moravskoslezském kraji. Výsledky šetření byly obohaceny a rozšířeny o poznatky získané sekundární analýzou dostupných relevantních zdrojů. Součástí projektu bylo navržení vhodných opatření zaměřených na podporu a posílení integračního procesu rodin cizinců z třetích zemí do české majoritní společnosti s ohledem na ženy - nositelky kultury v procesu integrace.

Džambasov, Petr - Dostál, Jaroslav - Kotíková, Jaromíra - Rücker, Patrik

Screening podmínek pracovní, léčebné, sociální a pedagogické rehabilitace v ČR

Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017. 96 s., obr., tab., příl.

ISBN 978-80-7416-305-0

Monografie vznikla v rámci řešení projektu „Screening podmínek pracovní, léčebné, sociální a pedagogické rehabilitace v ČR“, který byl financován z prostředků Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

Rehabilitace je definována jako soubor opatření směřujících k co nejrychlejšímu sociálnímu začlenění jedince s postiženým zdravím (nemocí, úrazem, vrozenou vadou). Opatření musí být poskytována koordinovaně, bez zbytečných průtahů, v souladu s povahou individuální situace zdravotně postižené osoby.

V České republice věcná a právní úprava poskytování rehabilitace není jednotná. Rehabilitace je v současnosti poskytována podle charakteru rehabilitačních prostředků a opatření:

- v resortu zdravotnictví jako léčebně rehabilitační péče včetně lázeňské rehabilitační péče a součást zdravotních služeb a podmínek jejich poskytování,
- v resortu práce a sociálních věcí jako pracovní rehabilitace a součást státní politiky zaměstnanosti a zaměstnávání osob se zdravotním postižením a jako sociální rehabilitace v rámci systému poskytování pomoci a podpory prostřednictvím sociálních služeb,
- v resortu školství, mládeže a tělovýchovy jako pedagogická rehabilitace v rámci speciálního a inkluzivního vzdělávání.

Východiskem pro mapování podmínek a bariér koordinace rehabilitace se stal materiál s názvem „Teze koordinace rehabilitace osob se zdravotním postižením“, ke kterému se vztahuje řešení „Screening jednotlivých oblastí rehabilitace v ČR“ z hlediska zmapování dostatečnosti fungování jednotlivých oblastí rehabilitace a existence vhodných podmínek pro koordinaci rehabilitace, popř. existence bariér, které by koordinaci mohly bránit nebo ji limitovat.

Jednotlivé oblasti rehabilitace - léčebná, sociální, pracovní a pedagogická, byly mapovány dle 4 základních kritérií: institucionální podmínky, personální zabezpečení, cílová skupina a náklady.

Holub, Martin - Šlapák, Milan

Analýza české veřejné správy v „okolí“ českého penzijního systému: rodinná politika, zdravotní péče, dlouhodobá péče, bydlení, nezaměstnanost a sociální podpora; jejich propojení s důchodovým systémem

Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017. 76 s., lit., tab.

ISBN 978-80-7416-248-0

Cílem projektu je přinést popis všech významných (pojistných i nepojistných) sociálních systémů fungujících v České republice a zároveň i popis sociálních situací, které jsou jednotlivými sociálními systémy kryty. Druhým a neméně důležitým cílem je navazující identifikace a popis vlivu přímých a nepřímých vazeb jednotlivých sociálních systémů a důchodového systému. Třetím cílem je pak identifikace vhodných dat pro kvantifikaci identifikovaných vazeb.

Projekt přináší přehled vazeb mezi důchodovým systémem a těmito dalšími sociálními systémy: systémem podpory bydlení, pomoci v hmotné nouzi, nemocenským pojištěním, rodinnou politikou a státní sociální podporou, státní politikou zaměstnanosti, vzdělávací politikou a systémem zdravotní a dlouhodobé péče a sociálních služeb.

Výstupem projektu je strukturovaný popis přímých a nepřímých vazeb mezi sociálními systémy a důchodovým systémem, který slouží zejména jako návrh výzkumných hypotéz existence a povahy vazeb pro další výzkum. Provázanost sociálních systémů navzájem vyplývá z povahy věcí, je logickým důsledkem zejména skutečnosti, že systémy pracují v zásadě s jedním a tímtéž souborem účastníků, kterým slouží podle konkrétní životní situace. Některé vazby mezi systémy jsou na první pohled jasné, jiné lze odhalit až při podrobném rozboru detailních pravidel ovládajících strukturu a nároky vyplácené z jednotlivých systémů.

Vyhlídal, Jiří - Jahoda, Robert - Godarová, Jana

Ekonomický přínos řízené pracovní migrace

Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017. 78 s., lit., obr., tab., příl.

ISBN 978-80-7416-310-4

Cílem monografie je odpovědět na otázku, zda a v jaké míře, je možné řešit problémy spojené s aktuálním a očekávaným demografickým vývojem v České republice prostřednictvím pracovní migrace. Prognóza demografického vývoje očekává, že míra plodnosti se dlouhodobě bude pohybovat pod hranicí prosté reprodukce populace. Důsledkem bude redukce počtu obyvatel v průběhu 21. století o více než 2,8 milionu osob. Významným způsobem se promění také struktura společnosti, kdy především v důsledku rostoucího podílu osob v seniorském věku poroste index ekonomického zatížení. Vzhledem k uvedeným skutečnostem bude potřeba odhadnout objem migrace nutné k nahrazení ztrát způsobených celkovým úbytkem populace a zejména pak osob v produktivním věku. Podle analýzy dat VŠPS a EU-SILC se ukazuje, že stávající strategie a způsoby participace na trhu práce v ČR se u jednotlivých cizinců liší, vedle jiných charakteristik, také v závislosti na zemi původu. V porovnání s domácí populací byla zaznamenána vyšší tendence k podnikání u cizinců pocházejících z Ruska a Ukrajiny. Velmi specifickou skupinou jsou imigranti z Vietnamu, jejich participace na trhu práce má výrazné prvky jak etnického, tak rodinného byznysu. Jen přibližně každý šestý Vietnamec je v ČR v klasickém zaměstnaneckém poměru. Většina z nich jsou podnikatelé bez zaměstnanců a každý pátý v pozici pomáhajícího rodinného příslušníka. Pro kvantifikaci dopadů na český důchodový systém jsou v publikaci uvedeny výsledky simulačního modelu vycházejícího z výstupů Bezděkovy komise (2005), který byl rozšířen o vliv migrace. Model hodnotí dopad migrace z pohledu následujících pěti ukazatelů: (1) vývoj salda migrace, (2) vývoj počtu obyvatel ČR, (3) vývoj vybraných indexů závislosti, (4) vývoj salda systému starobních důchodů v % HDP a (5) vývoj implicitního penzijního dluhu v % HDP. Výsledky modelu jsou

představeny ve dvou variantách. První varianta tzv. „nulová migrace“ představuje faktické zastavení imigrace do ČR. Druhá varianta je nazvána „řízená náhradová migrace“, jejímž cílem je pomocí migrační politiky lépe zohlednit budoucí potřeby trhu práce a důchodového systému. V případě nulové migrace hrozí ČR prohloubení problémů financování důchodového systému, naopak výraznější rozsah imigrace se může stát důležitým faktorem pro jeho finanční udržitelnost. To ovšem platí pouze za předpokladu, že společnost je schopna řídit objem a strukturu imigrace a současně nastavené politiky povedou k sociální a ekonomické integraci migrantů.

Havlíková, Jana - Hubíková, Olga - Kubalčíková, Kateřina

Vzdělávací potřeby sociálních pracovníků obecních úřadů ve vztahu k zajišťování bydlení

Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017. 125 s., lit., obr., tab., příl.

ISBN 978-80-7416-312-8

Předkládaná monografie představuje komplexní materiál poskytující plastický obraz o situaci sociálních pracovníků obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů hlavního města Prahy v oblasti jejich dosaženého vzdělání, vzdělávacích potřeb s ohledem na téma sociální pomoci lidem v bytové nouzi a na téma sociálního bydlení. Monografie rovněž zachycuje kontext výkonu sociální práce na obcích zaměřené na cílovou skupinu osob v bytové nouzi. Součástí monografie jsou tak i základní informace o stávajícím rozsahu činností sociálních pracovníků OÚ zaměřených na danou cílovou skupinu a základní informace o situaci v obcích z hlediska dostupnosti sociálního bydlení, sociálních služeb vhodných pro danou cílovou skupinu a v neposlední řadě též přítomnosti sociálně vyloučených území. Monografie také upozorňuje na případné bariéry, kterým mohou sociální pracovníci OÚ při své činnosti v systému sociálního bydlení čelit. Monografie byla zpracovaná s využitím kombinace několika výzkumných a analytických metod, konkrétně byly využity fokusní skupina, metoda Delphi a dotazníkové šetření. Monografie je tak založena nejen na názorech samotných sociálních pracovníků na vhodný obsah a formu dalšího vzdělávání v souvislosti s pomocí osobám v bytové nouzi, ale i na názorech jejich přímých nadřízených a rovněž velké skupiny odborníků na danou oblast.

Havlíková, Jana - Hubíková, Olga

Spolupráce mezi sociálními pracovníky a lékaři: příklad řízení o příspěvku na péči

Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017. 75 s., lit., obr., tab.

ISBN 978-80-7416-308-1

V současné době se v českém prostředí spolupráce mezi lékařem a sociálním pracovníkem v největším rozsahu, co do počtu zapojených odborníků, uplatňuje v rámci agendy příspěvku na péči (PnP). Spolupráce mezi posudkovými lékaři a sociálními pracovníky při řízení o PnP započala v roce 2007. Cílem monografie je po sedmi letech této spolupráce, neboť monografie vychází z kvalitativních dat sesbíraných v roce 2014 v rámci projektu Využívání poznatků sociálního šetření v sociální práci se žadateli o příspěvek na péči (TD020037), z perspektivy sociální práce jednak zanalyzovat, jaký typ víceoborové spolupráce byl v této agendě postupně

ustaven, a dále rozpoznat faktory, které tuto spolupráci ovlivňují a alespoň částečně porozumět jejich (vzájemnému) působení. Výsledky provedených rozborů naznačují, že typ interakcí, které probíhají mezi oběma obory a odborníky v rámci řízení o PnP má nejbližší k multidisciplinárnímu modelu s prvky interdisciplinarity. Současně je zřejmé, že spolupráci mezi posudkovými lékaři a sociálními pracovníky ovlivňuje řada faktorů, přičemž jedním z nejvýraznějších se jeví být nereflektovaná profesní socializace a odborná perspektiva zapojených odborníků. V závěru navrhuje postup, kterým by bylo možné vliv tohoto faktoru usměrnit.

Palonciová, Jana

Profesní kvalifikace: Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky - Chůva pro dětské koutky

Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017. 20 s., lit., obr., tab. + 4 přílohy

Text představuje historii a vývoj profesní kvalifikace Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky a Chůvy pro dětské koutky. Pozornost je věnována i autorizovaným osobám, u nichž je možné složit profesní zkoušku daných profesních kvalifikací. Součástí výstupu je i statistika absolventů profesních zkoušek a nástin možností jejich uplatnění v praxi. Analýza byla zpracována pro Ministerstvo práce a sociálních věcí v rámci projektu "Podpora implementace služby péče o děti od šesti měsíců do čtyř let v tzv. mikrojeslích a pilotní ověření služby" (zkr. MIKROJESLE), registrační číslo projektu CZ.03.1.51/0.0/0.0/15_009/0000858, a hrazena z prostředků OPZ.

Beran, Vlastimil

Monitoring nákladů práce v České republice, ve státech Evropské unie a v USA v letech 2010-2015. Bulletin No. 11

Praha: VÚPSV, v.v.i., 2017. 57 s., lit., obr., tab.

ISBN 978-80-7416-313-5

Monitoring nákladů práce shrnuje roztříštěná data za státy Evropské unie a i data za USA v oblastech nákladů práce, zdanění práce ve vazbě na financování sociálního a zdravotního zabezpečení, podílu práce na nákladech a jednotkových nákladů práce. Pro vystižení trendů se data týkají období let 2010-2015. S ohledem na metodickou roztříštěnost sledování nákladů práce se vymezují jako zdroje aktuální a mezinárodně srovnatelná data z Eurostatu, konkrétně statistika práce a národní účty, OECD, Státní závěrečný účet České republiky a U.S. Department of commerce, Bureau of Economic Analysis. Zpracování údajů a propočty se opírají o metodiku certifikovanou Ministerstvem práce a sociálních věcí v roce 2013 „Sledování nákladů práce a práce jako výrobního faktoru v České republice a v zahraničí“. Dvouleté zpoždění vyplývá z termínů zpracování vstupních údajů Eurostatem a Českým statistickým úřadem.

Kuchařová, Věra - Barvíková, Jana - Höhne, Sylva - Janurová, Kristýna - Nešporová, Olga - Palonciová, Jana - Svobodová, Kamila - Vidovičová, Lucie

Zpráva o rodině

Praha: VÚPSV, v. v. i., 245 s., lit., obr., tab.

Zpráva o rodině byla vytvořena kolektivem autorů Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí pro Ministerstvo práce a sociálních věcí a dle mandátu jím zřízené Odborné komise pro rodinnou politiku. Ta byla ustavena v roce 2015 na základě Programového prohlášení vlády z roku 2014 a jejím hlavním úkolem bylo spolupracovat s MPSV na vytvoření *Koncepce rodinné politiky*.

Text je souhrnem poznatků odborníků zabývajících se z různých úhlů pohledu problematikou související s rodinou a rodinnou politikou. Zaměřuje se primárně na aktuální situaci a popis současného stavu, ovšem v návaznosti na vývoj v minulých letech. Využití tohoto postupu umožnilo jednak zdůraznit nejnovější vývojové trendy ve sledovaných oblastech, jednak je tím alespoň částečně vyplněna mezera od vydání poslední *Národní zprávy o rodině*, která byla českou vládou přijata před více než 10 lety, v roce 2004.

Obsahově se tato *Zpráva o rodině* zaměřuje na klíčová témata, která se přímo dotýkají života současných českých rodin, v nichž dochází k zásadnějším změnám pod vlivem měnících se společensko-ekonomických a kulturních podmínek a/nebo jsou předmětem odborných a veřejných debat.

Vlach, Jan a kol.

Systémy odměňování civilních státních zaměstnanců ve vybraných zemích EU se zřetelem na motivační a výkonnostní složky platu

Praha, VÚPSV, v. v. i., 2017. 181 s., lit., obr., tab.

ISBN 978-80-7416-316-6

Platové systémy zaměstnanců veřejné správy, resp. služeb, jsou v jednotlivých zemích EU předmětem průběžných diskuzí. Jejich cílem je nalézt nástroje a postupy, které zajistí stabilitu zaměstnanců, jejich vysokou odbornost, flexibilitu a loajalitu a vytvoří účinné motivační prostředí pro výkon kvalitní a efektivní služby. Projevem jsou průběžné doladování platových systémů nebo celkové nebo kvalitativní úpravy.

Cílem monografie bylo podat přehled o různých systémech odměňování ve specifických podmínkách civilní státní služby, analyzovat zahraniční zkušenosti, trendy a současný stav odměňování státních zaměstnanců a na tomto základě posoudit jejich motivační potenciál. Rozbor byl zaměřen na systémy využívané v Belgii, Švédsku, Německu, Slovensku, Rakousku, Francii a v České republice.

Šlapák, Milan - Holub, Martin - Průša, Ladislav

Faktory ovlivňující rozhodnutí o odchodu do starobního

Praha: VÚPSV, v. v. i., 2017. 80 s., lit., obr., tab., příl.

ISBN 978-80-7416-320-3

Cílem práce je analyzovat problematiku rozhodnutí o odchodu do starobního důchodu v podmínkách České republiky. Jádrem projektu je zmapovat interakci mezi faktory

významnými pro žadatele o důchod při rozhodování o odchodu do důchodu a chováním těchto jedinců při rozhodování o odchodu do důchodu. Výstup projektu bude mít formu certifikované metodiky umožňující tvorbu důchodové politiky, aby zohledňovala:

- identifikované faktory ovlivňujících rozhodnutí jedinců o odchodu do důchodu,
 - relativní význam těchto faktorů,
 - existenci různých segmentů účastníků systému se specifickými charakteristikami.
-

**Statistické údaje dokumentující činnost oddělení knihovnicko-
informačních služeb v roce 2017**

Přírůstky fondu knihovny: 173

Stav fondu knihovny: 21 652 knihovních jednotek

Zpracovávané časopisy: 40 titulů

Přírůstky bibliografických záznamů publikací, časopiseckých článků, právních předpisů a jiných dokumentů: 997 záznamů

Počet materiálů stažených z monitorovaných webových stránek: 115 záznamů

Počet návštěv uživatelů knihovny OKIS: 301

Počet výpůjček: 56

Počet návštěv internetových stránek VÚPSV, v. v. i.: 31 008

Počet návštěv stránek oddělení:

On-line katalog: 1 132

Zlatý fond sociální politiky: 253

Evidence publikační činnosti pracovníků ústavu: 341

Ostatní služby (informace mailem, telefonem): 117

Přehled publikační činnosti pracovníků VÚPSV, v. v. i. za rok 2017

Odborné monografie vydané v zahraničních vydavatelstvích

Dominique Anxo, Jean-Yves Boulin, Jorgge Cabrita, Greet Vermeyleen, Štěpánka Lehmann, René Lehmann, Agnès Parent-Thirion. *Working time patterns for sustainable work*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017. 77 s. ISBN 978-92-897-1601-7 (print); ISBN 978-92-897-1600-0 (web)

Odborné články v zahraničních recenzovaných časopisech

Ladislav Průša. *25 let vývoje sociálních služeb v České republice*. In: Revue sociálně-ekonomického rozvoje. ISSN 2453-6148. Roč. 3, č. 1(2017), s. 94-111.

Branislav Šprocha, Anna Šťastná, Luděk Šídlo. *Bezdetnost - nový fenomén v životných dráhach žien na Slovensku*. In: Sociológia. ISSN 0049-1225. Roč. 49, č. 5 (2017), s. 561-587.

Odborné články v domácích recenzovaných časopisech

Pavel Bareš, Jiří Mertl. *Nejvýznamnější překážky uplatnění osob po výkonu trestu odnětí svobody na trhu práce*. In: FÓRUM sociální politiky. ISSN 1802-5854. Roč. 11, č. 1(2017), s. 17-25.

Jana Havlíková. *Sociální práce zajišťovaná obecními a krajskými úřady v přenesené působnosti*. In: FÓRUM sociální politiky. ISSN: 1802-5854. Roč. 11, č. 1(2017), s. 25-27.

Sylva Höhne. *Změny v čerpání rodičovského příspěvku v demografických souvislostech*. In: Demografie. ISSN 0011-8265. - Roč. 59, č. 1 (2017), s. 5-22.

Ondřej Hora, Jiří Vyhlídal. *Hodnocení funkcí dvou systémů sociální politiky pro osoby v hmotné nouzi v roce 2014*. In: FÓRUM sociální politiky. ISSN 1802-5854. Roč. 11, č. 3 (2017), s. 2-8.

Olga Hubíková. *Multidisciplinarita v příspěvku na péči*. In: FÓRUM sociální politiky. ISSN: 1802-5854. Roč. 11, č. 1(2017), s. 28-30.

Olga Hubíková. *Otázka ustavení rodinných pečujících jako cílové skupiny sociální práce*. In: Sociální práce/Sociálna práca. ISSN 1213-6204. Roč. 17, č. 6 (2017), s. 5-21.

Olga Hubíková. *A Double-Edged Tool: the Czech Care Allowance from the Perspective of Family Caregivers' Situation*. In: Czech and Slovak Social Work (Sociální práce/Sociálna práca). ISSN 1213-6204. Roč. 17, č. 1(2017), s. 23-37.

Olga Hubíková, Jana Havlíková. *Reflexivní praxe v sociální práci: diskuse na příkladu sociální práce s lidmi v hmotné nouzi*. In: Sociální práce/Sociálna práca. ISSN 1213-6204. Roč.17, č. 2 (2017), s. 42-57.

Olga Hubíková, Jana Havlíková. *Pohled sociálních pracovníků agendy příspěvku na péči a posudkových lékařů na vybrané aspekty stávající posudkové praxe v příspěvku na péči*. In: FÓRUM sociální politiky. ISSN 1802-5854. Roč.11, č. 5 (2017), s. 20-26.

Věra Kuchařová, Olga Nešporová. *Česká rodinná politika - podpora rodin s nezaopatřenými dětmi a autonomie rodiny*. In: FÓRUM sociální politiky. ISSN 1802-5854. Roč. 11, č. 2 (2017), s. 2-13.

Ladislav Průša. *Důsledky změn věkové struktury obyvatelstva na vývoj nákladů na poskytování zdravotní péče*. In: Demografie. ISSN 0011-8265. Roč. 59, č. 1 (2017), s. 33-48.

Ladislav Průša. *Nová kritéria hodnocení závislosti pro přiznání příspěvku na péči v Německu*. In: FÓRUM sociální politiky. ISSN 1802-5854. Roč.11, č. 6 (2017), s. 14-18.

Hana Roztočilová. *10 let se Sdílením z Telče*. In: FÓRUM sociální politiky. ISSN 1802-5854. Roč. 12, č. 1 (2018), s. 26-27.

Lenka Říhová. *Návratnost výběru daní z příjmů osob samostatně výdělečně činných z pohledu státu*. In: FÓRUM sociální politiky. ISSN 1802-5854. Roč. 11, č. 2 (2017), s. 14-21.

Lenka Říhová. *Směry hodnocení složitosti, odpovědnosti a namáhavosti práce*. In: FÓRUM sociální politiky. ISSN 1802-5854. Roč.11, č.4 (2017), s. 16-17.

Lenka Říhová. *Konference Lidský kapitál a investice do vzdělání: Teorie a praxe v návaznosti na Průmysl 4.0*. In: FÓRUM sociální politiky. ISSN 1802-5854. Roč.11, č. 6 (2017), s. 31-32.

Lenka Říhová. *Možnosti využití vybraných metod hodnocení prací pro aplikaci ve veřejných službách a u státních zaměstnanců*. In: FÓRUM sociální politiky. ISSN 1802-5854. Roč. 12, č. 1 (2018), s. 20-25.

Milan Šlapák, Martin Holub, Ladislav Průša. *Determinanty odchodu do předčasného důchodu*. In: FÓRUM sociální politiky. ISSN 1802-5854. Roč.11, č. 6 (2017), s. 10-14.

Anna Šťastná, Jitka Slabá, Jiřina Kocourková. *Plánování, načasování a důvody odkladu narození prvního dítěte v České republice*. In: Demografie. ISSN 0011-8265. Roč. 59, č.3 (2017), s. 207-223.

Jana Vavrečková. *Ruská komunita v kontextu vývoje cizinců z třetích zemí s důrazem na Ukrajince a Vietnamce*. In: FÓRUM sociální politiky. ISSN 1802-5854. Roč.11, č. 4 (2017), s. 23-29.

Helena Vychová. *Informace VÚPSV o projektech realizovaných v roce 2017*. In: FÓRUM sociální politiky. ISSN 1802-5854. Roč. 11, č. 2 (2017), s. 21-24.

Odborné články v ostatních domácích časopisech

Jana Vrabcová. *Počet exekucí na starobní důchody se od roku 2004 ztrojnásobil*. In: Statistika a my. ISSN 1804-7149. Roč. 7, č. 1(2017), s. 32-33.

Příspěvky v domácích sbornících

Drahomíra Zajíčková, Miroslav Zajíček. *Vývoj GPG a jeho determinanty v ČR - empirická evidence*. In: Reprodukce lidského kapitálu - vzájemné vazby a souvislosti (RELIK 2017) /Langhamrová Jitka (ed.). Praha: VŠE, 2017. ISBN 978-80-245-2238-8, s. 503-512.

Pavel Bareš, Jiří Mertl. *Informace o pobytu ve výkonu trestu odnětí svobody jako okolnost ztěžující návrat na trh práce*. In: Kontexty sociálních deviací. Praha: Česká sociologická společnost, 2017. ISBN 978-80-905443-4-5, s. 69-78.

Jiří Mertl, Pavel Bareš. *Zaměstnávání osob ve výkonu a po výkonu trestu odnětí svobody a přístup zaměstnavatelů k těmto osobám*. In: Sborník studií na téma: Dopady digitalizace práce na zaměstnanost, kolektivní vyjednávání a sociální zabezpečení zaměstnanců. II. část. Praha: Asociace samostatných odborů, 2017, s. 1-55. Dostupné z: <https://www.ospzyv-aso.cz/obsah/71/mezinarodni-konference-aso-dopady-digitalizace-prace-na-zame/20609>

Jiří Mertl, Pavel Bareš. *Employing person during and after imprisonment and employers' approach to these persons*. In: Anthology of studies on the topic: Impacts of digitalization of work on employment, collective bargaining and social security of employees. Prague: Association of Independent Unions, 2017, s. 1-58.

Vlastimil Beran, Jana Godarová. *The Impact of population Ageing on GDP in the Czech Republic*. In: Proceedings of the International Scientific Conference: Economic Policy in Global environment. Havířov: Vysoká škola sociálně správní, 2017, s. 47-60. ISBN 978-80-87291-20-7

Lenka Říhová. *Alternative Status to Being Self-Employed*. In: Proceedings of the International Scientific Conference: Economic Policy in Global environment. Havířov: Vysoká škola sociálně správní, 2017, s. 277-292. ISBN 978-80-87291-20-7

Elektronické publikování

Drahomíra Zajíčková. *Future of Jobs from Gender Perspective*. In: Aspen Review Central Europe, č. 3 (2017). ISSN 2570-6217 (Online). Dostupné z: <https://www.aspen.review/article/2017/future-jobs-gender-perspective/>

Havlíková, Jana. *Peer Review on 'Germany's latest reforms of the long-term care system' - Peer Country Comments Paper: Czech Republic*. Brusel: European Commission, Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion, 2017. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1024&langId=en&newsId=9008&moreDocuments=yes&tableName=news&preview=CHJldkVtcGxQb3J0YWwhMjAxMjAyMTVwcmV2aWV3>

P ř e h l e d
o účasti pracovníků VÚPSV, v. v. i. na seminářích a konferencích,
kde v r. 2017 prezentovali získané poznatky

jméno pracovníka	místo a termín konference	název semináře, konference	pořadatel	téma vystoupení
Bareš Pavel	Praha 19.-21. 4. 2017	Kontexty sociálních deviací	Sekce sociální patologie České sociologické společnosti	Stěžejní determinanta možností návratu na trh práce po opuštění VTOS
	Praha 8.-9. 6. 2017	Výzvy integrace - mezinárodní konference k integraci cizinců na území hl. m. Prahy; Sdílení příkladů dobré praxe	Magistrát hl. města Prahy, Mezinárodní organizace pro migraci, Integračním centrum Praha, Slovo 21	Výsledky hloubkových rozhovorů v rodinách cizinců z třetích zemí v HMP
	Praha 27. 10. 2017	Zaměstnávání osob ve výkonu a po výkonu trestu odnětí svobody a přístup zaměstnavatelů k těmto osobám	Sekce sociální patologie České sociologické společnosti	Zaměstnávání osob ve výkonu a po výkonu trestu odnětí svobody a přístup zaměstnavatelů k těmto osobám
	Praha 15. 11. 2017	Dopady digitalizace práce na zaměstnanost, kolektivní vyjednávání a sociální zabezpečení zaměstnanců	Asociace samostatných odborů ČR	Zaměstnávání osob ve výkonu a po výkonu trestu odnětí svobody a přístup zaměstnavatelů k těmto osobám - představení výzkumu
Barvíková Jana	Plzeň 31. 8. - 1. 9. 2017	Fórum rodinné politiky	MPSV	Nestabilita partnerských vztahů v současné společnosti
Beran Vlastimil	Praha 26. 6. 2017	Kulatý stůl Důstojná mzda	Ekumenická akademie a Friedrich Ebert Stiftung	Konstrukce výpočtu životního a existenčního minima
	Ostravice 5. - 7. 9. 2017	Mezinárodní vědecká konference Hospodářská politika v globálním prostředí	VŠEO	The Impact of population Aging on GDP in the Czech Republic
	Brno 19. - 20. 10. 2017	Sociální pomoc na rozcestí?	Veřejný ochránce práv	Role dávek pomoci v hmotné nouzi při prevenci chudoby a sociálního vyloučení
	Kopřivnice 8. - 10. 11. 2017	Hospodářská politika v členských zemích EU	EkF VŠB- TU Ostrava a OPF SU Opava	Labour Costs in the European Union
Godarová Jana	Šlapanice 19. - 20. 1. 2017	Current Trends in Public Sector Research	ESF MU, katedra Veřejné ekonomie	Housing for the Elderly – are Older Adults a New Vulnerable Group?
	Ostravice 5. - 7. 9. 2017	Mezinárodní vědecká konference Hospodářská politika v globálním prostředí	VŠEO	The Impact of population Aging on GDP in the Czech Republic

jméno pracovníka	místo a termín konference	název semináře, konference	pořadatel	téma vystoupení
Godarová Jana	Praha 12. 9. 2017	statistika zaměstnanosti, příjmů a mezd	VŠE, Trexima	Využití dat EU-SILC v MSM. jednotlivci vs. domácnosti vs. daňové domácnosti.
	Kopřivnice 8. - 10. 11. 2017	Hospodářská politika v členských zemích EU	EKF VŠB- TU Ostrava a OPF SU Opava	Issue Connected with Senior Citizens and an Aging Population
Havlíková Jana	Brno 21. 3. 2017	Metodika sociálního šetření v rámci řízení o příspěvek na péči	MPSV, GRŮP ČR a VÚPSV, v. v. i.	Metodika sociálního šetření v rámci řízení o příspěvek na péči – fáze sociálního šetření a práce s inovovaným záznamem ze sociálního šetření
	Praha 4. 4. 2017	Metodiky sociálního šetření v rámci řízení o příspěvek na péči	MPSV, GRŮP ČR a VÚPSV, v. v. i.	Metodika sociálního šetření v rámci řízení o příspěvek na péči – fáze sociálního šetření a práce s inovovaným záznamem ze sociálního šetření
Höhne Sylva	Praha 1. - 3. 2. 2017	Konference České sociologické společnosti	Česká sociologická společnost a Katedra sociologie Filozofické fakulty UK	Analýza dat příjemců rodičovského příspěvku
	Praha 13. 6. 2017	Zpracování krajských analýz na téma Mladá generace	ČSÚ	Vybrané otázky rodinné politiky
Hubíková Olga	Brno 21. 3. 2017	Metodiky sociálního šetření v rámci řízení o příspěvek na péči	MPSV, GRŮP ČR a VÚPSV, v. v. i.	Metodika sociálního šetření v rámci řízení o příspěvek na péči – moduly činnosti sociálního pracovníka
Jahoda Robert	Praha 12. 4. 2017	Národní konvent ke stárnutí populace – socioekonomická situace a chudoba	MPSV	Socioekonomická situace a chudoba seniorek a seniorů
	Píseň 31. 8. - 1. 9. 2017	Fórum rodinné politiky	MPSV	Rodiče, děti a důchody
	Bratislava, Slovensko 12. - 13. 9. 2017	Pension – Ageing – Public Finances: Future Challenges and Opportunities	Národohospodářská fakulta Ekonomické univerzity, Bratislava	Tax Reliefs on Supplementary Pension Savings in the Czech Republic
Janurová Kristýna	Praha 1. - 3. 2. 2017	Konference České sociologické společnosti	Česká sociologická společnost a Katedra sociologie Filozofické fakulty UK	Jeden příklad hledání nástrojů rodinné politiky na podporu rodičovství – otcovská dovolená
	Praha, 21. - 22. 9. 2017	14th Leave Policies and Research Annual Seminar	International Network on Leave Policies and Research	Recent research on paternity leave in the Czech Republic
Kotíková Jaromíra	Praha 22. 3. 2017	Kompetence pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v rámci projektu Predikce trhu práce	VÚPSV	Mapování trendů trhu práce a potřeb/očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce

pokračování tabulky

jméno pracovníka	místo a termín konference	název semináře, konference	pořadatel	téma vystoupení
Kotíková Jaromíra	Praha 12. 4. 2017	II. interní vzdělávání k osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v rámci projektu Predikce trhu práce	VÚPSV	Praktické zkušenosti a poznatky z procesu realizace mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce
	Praha 28. 4. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v rámci pr. Predikce trhu práce	VÚPSV	Mapování trendů trhu práce a potřeb/očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce
	Praha 5. 5. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v Jihočeském kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřením na problematiku a specifika Jihočeského kraje
	Praha 10. 5. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v rámci pr. Predikce trhu práce	VÚPSV, MPSV	Problematika získávání informací v rámci procesu mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů
	Praha 23. 5. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v Olomouckém kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřením na problematiku a specifika Olomouckého kraje
	Praha 23. 5. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v Královéhradeckém kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřením na problematiku a specifika Královéhradeckého kraje
	Praha 26. 5. 2017	Tvorby predikčních modelů v rámci projektu Predikce trhu práce	VÚPSV, MPSV	Problematika tvorby predikčních modelů
	Praha 5. 6. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů ve Středočeském kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřením na problematiku a specifika Středočeského kraje
	Praha 13. 6. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v Ústeckém kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřením na problematiku a specifika Ústeckého kraje

jméno pracovníka	místo a termín konference	název semináře, konference	pořadatel	téma vystoupení
Kotíková Jaromíra	Praha 20. 6. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v Karlovarském kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřením na problematiku a specifika Karlovarského kraje
	Praha 12. 7. 2017	Zajištění a přípravy kvalitativních dat pro modely národní a regionální úrovně v rámci projektu Predikce trhu práce	VÚPSV, MPSV	Problematiku zajištění a přípravy kvalitativních dat v dlouhodobé časové řadě pro predikční modely
	Praha 13. 7. 2017	Osvojení kompetencí v problematice zajištění a přípravy dat pro predikční modely v rámci projektu Predikce trhu práce	VÚPSV	Problematika zajištění a přípravy dat pro predikční modely se zaměřením na specifika Zlínského kraje
	Praha 25. 9. 2017	Zkracování pracovní doby a sladování pracovního a rodinného života	ČMKOS	Zkrácené pracovní úvazky - situace na trhu práce
	Praha 26. 10. 2017	Interní vzdělávání k problematice tvorby predikčních modelů na regionální úrovni pro CS MPSV	VÚPSV, v. v. i.	Problematika tvorby predikčních modelů
	Praha 8. 11. 2017	Metody hodnocení kvalitativních dat získaných v rámci mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů	VÚPSV, MPSV	Problematika použití metod hodnocení kvalitativních dat získaných v rámci procesu mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů
	Praha 16. 11. 2017	Tvorby predikčních modelů na regionální úrovni a možnosti predikování v oblasti trhu práce s využitím kompetencí	VÚPSV	Problematika tvorby predikčních modelů na regionální úrovni a možnosti predikování v oblasti trhu práce s využitím kompetencí
	Praha 6. 12. 2017	Verifikace dosažených výstupů na regionální úrovni	VÚPSV, MPSV	Problematika verifikace dosažených výstupů na regionální úrovni
Kubalčíková Kateřina	Brno 17. 10. 2017	Inspekce kvality - Sociální práce - Práce s rodinou.	Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR.	Role terénních a ambulantních služeb při zajištění péče o seniora v domácím prostředí.
Kubát Ján	Brno 13. 6. 2017	Integrace cizinců ze třetích zemí v Jihomoravském kraji	Jihomoravské regionální centrum na podporu integrace cizinců	Integrace pod prizmatem pracovní migrace cizinců z třetích zemí
	Praha 26. 9. 2017	Koordinovaná rehabilitace	Senát Parlamentu ČR	Screening jednotlivých oblastí rehabilitace v ČR

pokračování tabulky

jméno pracovníka	místo a termín konference	název semináře, konference	pořadatel	téma vystoupení
Kuchařová Věra	Jindřichův Hradec 18. - 19. 5. 2017	Demografické a geodemografické aplikace ve veřejné a komerční sféře	Česká demografická společnost	Návrhy týkající se služeb péče o děti
	Praha 13. 6. 2017	Zpracování krajských analýz na téma Mladá generace	ČSÚ	Vybrané otázky rodinné politiky
	Praha 1. - 3. 2. 2017	Konference České sociologické společnosti	Česká sociologická společnost a Katedra sociologie Filozofické fakulty UK	Jeden příklad hledání nástrojů rodinné politiky na podporu rodičovství - otcovská dovolená
	Praha 21. - 22. 9. 2017	14th Leave Policies and Research Annual Seminar	International Network on Leave Policies and Research	Recent research on paternity leave in the Czech Republic
Kleňhová Michaela	Praha 26. 10. 2017	Interní vzdělávání k problematice tvorby predikčních modelů na regionální úrovni pro CS MPSV	VÚPSV, v. v. i.	Problematika tvorby predikčních modelů
Lichard Tomáš	Praha 25. 4. 2017	Predikce trhu práce	NVF	Zahraniční příklady modelování regionálních trhů práce
	Praha 26. 10. 2017	Interní vzdělávání k problematice tvorby predikčních modelů na regionální úrovni pro CS MPSV	VÚPSV, v. v. i.	Problematika tvorby predikčních modelů
Michalička Ludvík	Praha 27. 4. 2017	Predikce trhu práce	NVF	Odhadování vzdělanostních potřeb v regionech České republiky s aplikací na data Ústeckého kraje
	Praha 26. 5. 2017	Tvorby predikčních modelů v rámci projektu Predikce trhu práce	VÚPSV, MPSV	Problematika tvorby predikčních modelů
	Praha 26. 10. 2017	Interní vzdělávání k problematice tvorby predikčních modelů na regionální úrovni pro CS MPSV	VÚPSV, v. v. i.	Problematika tvorby predikčních modelů
Musil Libor	Brno 21. 3. 2017	Metodiky sociálního šetření v rámci řízení o příspěvek na péči	MPSV, GR ÚP ČR a VÚSPV, v. v. i.	Metodika sociálního šetření v rámci řízení o příspěvek na péči - geneze, postup zpracování, přínosy pro praxi
Nešporová Olga	Atény, Řecko 29. 8 - 1. 9. 2017	The 13th conference of the European Sociological Association: (Un)Making Europe: Capitalism, Solidarities, Subjectivities	European Sociological Association	Hazy Transition to Fatherhood: Is the Czech Case Exceptional?
	Lisabon, Portugalsko 14. - 16. 9. 2017	ESPAnet Conference: The new horizons of European social policy	The European Network for Social Policy Analysis	Central European (Post-Communist) Family Policies: Comparative Study of the Czech Republic, Slovakia, Hungary and Poland
	Praha 21. - 22. 9. 2017	14th Leave Policies and Research Annual Seminar	International Network on Leave Policies and Research	The Division of Care and Paid Work in the Czech Republic
Palonciová Jana	Praha 1. 6. 2017	Mýty o předškolní péči	MPSV	Panel č. 1: Mýty a fakta o péči o nejmenší děti - současná situace

jméno pracovníka	místo a termín konference	název semináře, konference	pořadatel	téma vystoupení
Palonciová Jana	Plzeň, 31. 8. - 1. 9. 2017	Fórum rodinné politiky	MPSV	Nestabilita partnerských vztahů v současné společnosti
Průša Ladislav	Praha 18. 1. 2017	Diskusní večer České demografické společnosti	Česká demografická společnost	Je naše společnost připravena na řešení důsledků stárnutí populace?
	Praha 20. 3. 2017	Očekávání a naděje	CEVRO Institut	Co by mělo být v programech politických stran v sociální oblasti?
	Tábor 25. 5. 2017	Konference pro radní a vedoucí odborů sociálních věcí krajských úřadů	Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR	Co chybí sociálním službám v ČR aneb sociální služby v číslech
	Čestlice 1. 6. 2017	Principy efektivního řízení v nemocniční a sociální sféře	Hartmann - Rico	Náklady na poskytování ošetrovatelské péče v pobytových zařízeních sociálních služeb a jejich financování
	Ostravice 6. 9. 2017	Hospodářská politika v globálním prostředí	Vysoká škola sociální a správní v Havířově	Důsledky stárnutí populace na potřebu služeb sociální péče
	Litomyšl 8. 9. 2017	Současnost a perspektiva sociální péče ve společnosti 21. století	Město Litomyšl a Pardubický kraj	Je naše společnost připravena na řešení důsledků stárnutí populace?
	Kopřivnice 9. 11. 2017	Hospodářská politika v zemích EU	Vysoká škola báňská – Technická univerzita v Ostravě	Impacts of an ageing population on social systems – selected issues
	Praha 10. 11. 2017	Reprodukce lidského kapitálu - RELIK 2017	Vysoká škola ekonomická v Praze	Nový odhad vývoje počtu příjemců příspěvku na péči
Říhová Lenka	Praha 5. - 8. 3. 2017	Úprava charakteristik příkladů prací	MPSV ČR	Hodnocení složitosti, odpovědnosti a namáhavosti prací
	Praha 15. - 17. 5. 2017	Úprava charakteristik příkladů prací	MPSV ČR	Hodnocení složitosti, odpovědnosti a namáhavosti prací
	Praha 16. 5. 2017	Konference doktorandů na Vysoké škole finanční a správní	VŠFS	Financování SME pomocí P2P úvěrů v ČR a dalších vybraných státech
	Ostravice, 5. - 7. 9. 2017	Hospodářská politika v globálním prostředí	VŠEO	Alternative status to being self-employed
	Paříž, Francie 1. - 31. 10. 2017	Teoretické semináře	UPEC - Université Paris-Est Créteil	Financing of Small and Medium-Sized Enterprises in the Czech Republic, UK, USA and China
	Paříž, Francie 1. - 31. 10. 2017	Teoretické semináře	UPEC - Université Paris-Est Créteil	Specifics of Product Pricing with Small and Medium-Sized Enterprises in the Czech Republic
	Kopřivnice 8. - 10. 11. 2017	Hospodářská politika v členských zemích EU	EkF VŠB- TU Ostrava a OPF SU Opava	Risk of Losing Status of Self-Employed
	Praha 15. 11. 2017	Teoretický seminář	VŠFS	Analytická metoda hodnocení složitosti, odpovědnosti a namáhavosti prací a Průmysl 4.0

pokračování tabulky

jméno pracovníka	místo a termín konference	název semináře, konference	pořadatel	téma vystoupení
Řihová Lenka	Praha 16. 11. 2017	Konkurenceschopnost podniků v souvislosti s fiskální a monetární politikou	ČNB a VŠFS	Daňová konkurenceschopnost podniků cestovního ruchu v mezinárodním kontextu
	Praha 23. 11. 2017	Rozvoj zaměstnanců	VŠE	Hodnocení složitosti, odpovědnosti a namáhavosti prací a rozvoj zaměstnanců
	Praha 24. 11. 2017	Lidský kapitál a investice do vzdělání: Teorie a praxe v návaznosti na Průmysl 4.0	VŠFS	Analytická metoda hodnocení složitosti, odpovědnosti a namáhavosti prací a Průmysl 4.0
Schebelle Danica	Brno 13. 6. 2017	Integrace cizinců ze třetích zemí v Jihomoravském kraji	Jihomoravské regionální centrum na podporu integrace cizinců	Integrace pod prizmatem pracovní migrace cizinců z třetích zemí
	Praha 26. 9. 2017	Koordinovaná rehabilitace	Senát Parlamentu ČR	Screening jednotlivých oblastí rehabilitace v ČR
Sirovátka Tomáš	Praha 1. 6. 2017	Péče o nejmenší – boření mýtů	MPSV	Ekonomické aspekty raného vzdělávání a péče o děti v rámci panelu
	Praha 14. 11. 2017	Zasedání monitorovacího výboru OPZ	MPSV	Cílenost a efektivita nástrojů APZ - přehled zjištění projektu OPZ
Šťastnová Pavlína	Praha, 22. 3. 2017	Kompetence pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v rámci projektu Predikce trhu práce	VÚPSV	Mapování trendů trhu práce a potřeb/očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce
	Praha 12. 4. 2017	II. interní vzdělávání k osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v rámci projektu Predikce trhu práce	VÚPSV	Praktické zkušenosti a poznatky z procesu realizace mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce
	Praha 27. 4. 2017	Predikce trhu práce	NVF	Zahraniční příklady modelování regionálních trhů práce
	Praha 28. 4. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v rámci projektu Predikce trhu práce	VÚPSV	Mapování trendů trhu práce a potřeb/očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce
	Praha 5. 5. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v Jihočeském kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřením na problematiku a specifika Jihočeského kraje

jméno pracovníka	místo a termín konference	název semináře, konference	pořadatel	téma vystoupení
Štátnová Pavlína	Praha 10. 5. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v rámci projektu Predikce trhu práce	VÚPSV, MPSV	Problematika získávání informací v rámci procesu mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů
	Praha 23. 5. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v Olomouckém kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřením na problematiku a specifika Olomouckého kraje
	Praha 23. 5. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v Královéhradeckém kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřením na problematiku a specifika Královéhradeckého kraje
	Praha 26. 5. 2017	Tvorby predikčních modelů v rámci projektu Predikce trhu práce	VÚPSV, MPSV	Problematika tvorby predikčních modelů
	Praha 5. 6. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů ve Středočeském kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřením na problematiku a specifika Středočeského kraje
	Praha 13. 6. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v Ústeckém kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřením na problematiku a specifika Ústeckého kraje
	Praha 22. 6. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v Kraji Vysočina	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřením na problematiku a specifika kraje Vysočina
	Praha 12. 7. 2017	Zajištění a přípravy kvalitativních dat pro modely národní a regionální úrovně v rámci projektu Predikce trhu práce	VÚPSV, MPSV	Problematiku zajištění a přípravy kvalitativních dat v dlouhodobé časové řadě pro predikční modely
	Praha 13. 7. 2017	Osvojení kompetencí v problematice zajištění a přípravy dat pro predikční modely v rámci projektu Predikce trhu práce	VÚPSV	Problematika zajištění a přípravy dat pro predikční modely se zaměřením na specifika Zlínského kraje

jméno pracovníka	místo a termín konference	název semináře, konference	pořadatel	téma vystoupení
Šťastnová Pavlína	Praha 8. 11. 2017	Metody hodnocení kvalitativních dat získaných v rámci mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů	VÚPSV, MPSV	Problematika použití metod hodnocení kvalitativních dat získaných v rámci procesu mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů
	Praha 16. 11. 2017	Tvorby predikčních modelů na regionální úrovni a možnosti predikování v oblasti trhu práce s využitím kompetencí	VÚPSV	Problematika tvorby predikčních modelů na regionální úrovni a možnosti predikování v oblasti trhu práce s využitím kompetencí
	Praha 6. 12. 2017	Verifikace dosažených výstupů na regionální úrovni	VÚPSV, MPSV	Problematika verifikace dosažených výstupů na regionální úrovni
Vidovičová Lucie	Praha 30. 3. 2017	Rizika budoucnosti – nové trendy chudoby a nerovnosti v ČR.	Předseda senátu PČR	Je chudoba definičním znakem stáří: problém objektivní, subjektivní, konstruovaný a percipovaný.
	Praha 4. – 5. 5. 2017	TADS - Taking Age Discrimination Seriously;	UC Louvain & Ústav státu a práva Akademie věd ČR	Ageism in Czech Republic: sociological evidence.
	Praha 12. 10. 2017	Statistika zaměstnanosti, příjmů a mezd	VŠE, Trexima	Chudoba jako synonymum pro stáří? Pohled sociologa.
	Praha 25. 10. 2017	Cyklus: Sociální vyloučenost a sociální chudoba;	Městská knihovna v Praze	Je chudoba definičním znakem stáří?
	Plzeň 2. 11. 2017	Work life balance and policies of care	FF ZČU, Leibniz Institute for East and Southeast European Studies	Older people 's families: challenge for policy and research?
Vlach Jan	Praha 12. 10. 2017	Statistika zaměstnanosti, příjmů a mezd	VŠE, Trexima	Jak by měl být vysoký výdělek v ČR
Vychová Helena	Praha 22. 3. 2017	Kompetence pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v rámci projektu Predikce trhu práce	VÚPSV	Mapování trendů trhu práce a potřeb/očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce
	Praha 28. 4. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v rámci projektu Predikce trhu práce	VÚPSV	Mapování trendů trhu práce a potřeb/očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce
	Praha 5. 5. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v Jihočeském kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřením na problematiku a specifika Jihočeského kraje

jméno pracovníka	místo a termín konference	název semináře, konference	pořadatel	téma vystoupení
Vychová Helena	Praha 10. 5. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v rámci projektu Predikce trhu práce	VÚPSV, MPSV	Problematika získávání informací v rámci procesu mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů
	Praha 23. 5. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v Olomouckém kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřeným na problematiku a specifika Olomouckého kraje
	Praha 23. 5. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v Královéhradeckém kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřeným na problematiku a specifika Královéhradeckého kraje
	Praha 5. 6. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů ve Středočeském kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřeným na problematiku a specifika Středočeského kraje
	Praha 13. 6. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v Ústeckém kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřeným na problematiku a specifika Ústeckého kraje
	Praha, 20. 6. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v Karlovarském kraji	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřeným na problematiku a specifika Karlovarského kraje
	Praha 22. 6. 2017	Osvojení kompetencí pro mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů v Kraji Vysočina	VÚPSV	Mapování potřeb a očekávání uživatelů v souvislosti s tvorbou predikce trhu práce se zaměřeným na problematiku a specifika kraje Vysočina
	Praha 12. 7. 2017	Zajištění a přípravy kvalitativních dat pro modely národní a regionální úrovně v rámci pr. Predikce trhu práce	VÚPSV, MPSV	Problematiku zajištění a přípravy kvalitativních dat v dlouhodobé časové řadě pro predikční modely
	Praha 13. 7. 2017	Osvojení kompetencí v problematice zajištění a přípravy dat pro predikční modely v rámci pr. Predikce trhu práce	VÚPSV	Problematika zajištění a přípravy dat pro predikční modely se zaměřeným na specifika Zlínského kraje

pokračování tabulky

jméno pracovníka	místo a termín konference	název semináře, konference	pořadatel	téma vystoupení
Vychová Helena	Praha 8. 11. 2017	Metody hodnocení kvalitativních dat získaných v rámci mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů	VÚPSV, MPSV	Problematika použití metod hodnocení kvalitativních dat získaných v rámci procesu mapování potřeb a očekávání uživatelů od výstupů regionálních predikčních modelů
	Praha 6. 12. 2017	Verifikace dosažených výstupů na regionální úrovni	VÚPSV, MPSV	Problematika verifikace dosažených výstupů na regionální úrovni
Zajíčková Drahomíra	Praha 18. 5. 2017	Genderový rozměr digitalizace práce mezinárodní konference	FES, ČMKOS	Genderové aspekty digitalizace práce: jakými otázkami se zabývá mezinárodní výzkum práce?
	Praha 9. - 10. 11. 2017	Reprodukce lidského kapitálu - vzájemné vazby a souvislosti	VŠE Praha	Vývoj GPG a jeho determinanty v ČR - empirická evidence

Přehled projektů řešených v r. 2018

1. Institucionální rozvoj

- Vliv minimální mzdy na trh práce v ČR
- Hodnocení složitosti, odpovědnosti a namáhavosti práce
- Náplň a konstrukce životního a existenčního minima
- Výzkum vhodných přístupů antidiskriminačního sběru problematiky sběru etnických dat v prostředí ČR
- Identifikace bariér v přístupu osob v preproduktivním a produktivním věku ke kariérovému poradenství v celoživotní perspektivě
- Parametrické změny a systémové reformy v zahraničních důchodových systémech
- Typologie sociálních dávek a událostí v pojistném a nepojistném systému sociálního zabezpečení z hlediska vhodnosti a efektivity
- Výzkum integrace osob propuštěných z VTOS
- Hodnocení působení daňového zvýhodnění na dítě a přídatku na dítě na sociálně-ekonomickou situaci rodin s dětmi, včetně vyhodnocení možných synergických efektů obou nástrojů podpory
- Komplexní výzkum o situaci rodin a seniorů
- Identifikace bariér v přístupu romských dětí ke zprostředkování náhradní rodinné péče
- Výzkum bezdomovecké populace v ČR s přihlédnutím k ekonomické aktivitě v závislosti na fázích životního cyklu
- Výzkum etických dilemat, hodnot a principů sociální práce
- Výzkum determinant řešení nepříznivé sociální situace osob se zdravotním postižením v rámci realizace činností sociální práce na obcích
- Výzkum atraktivity oborů sociální práce pro studenty středních, vyšších odborných a vysokých škol a odborných kompetencí nezbytných pro výkon sociální práce
- Potřebnost a struktura osobnostních předpokladů sociálního pracovníka vhodných a potřebných k výkonu sociální práce
- Standardy sociální práce ve veřejné správě
- Vydávání časopisu FÓRUM sociální politiky

2. Evropský sociální fond a státní rozpočet ČR

- Vyhodnocování účinnosti a efektivity realizace opatření APZ, MPSV
- Predikce trhu práce - Kompas, MPSV
- Inovujeme s telekomunikačními daty!, MPSV
- Odstraňování předsudků vůči strojírenským oborům při kariérovém rozhodování u dívek/žen, MPSV

- Systém sociálně-zdravotní péče o osoby 50+ s využitím inovativního komunitního modelu, OPZ Havířov
- Průzkum veřejného mínění na vybudování tzv. mikrojeslí a umístování dětí mladších tří let do takového zařízení služeb péče o děti, MPSV
- Indikátory integrace cizinců z třetích zemí v ČR, Ministerstvo vnitra
- Výzkum vybraných oblastí integrace studentů z třetích zemí studujících vysokoškolské obory na území hl. m. Prahy, jejichž studium je financováno ze státního rozpočtu, Ministerstvo vnitra

3. Účelová finanční podpora

- Nové přístupy k zajištění dostupnosti sociálních služeb na regionální úrovni, TA ČR
- Provádění depistáže a následné stanovení cílů pomoci sociálními pracovníky obecních úřadů, TA ČR

4. Zahraniční zdroje

- EurWORK (European Observatory of Working Life) a EMCC (European Monitoring Centre on Change) - spolupráce s EUROFOUND na celoevropské síti observatoří, EUROFOUND
- The Adaptation of Industrial Relation Toward New Forms of Work, The Institute for Public Policy Bucharest

Stanoviska Dozorčí rady VÚPSV, v. v. i.

V Praze dne 22. června 2018

S t a n o v i s k o
Dozorčí rady VÚPSV, v. v. i.
k návrhu Výroční zprávy o činnosti a hospodaření VÚPSV, v. v. i.
za rok 2017 a k účetní závěrce za rok 2017

V souladu s povinnostmi stanovenými Dozorčí radě zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů, přezkoumala Dozorčí rada VÚPSV, v. v. i. návrh Výroční zprávy VÚPSV, v. v. i. za rok 2017. K dispozici měla tyto podklady:

- návrh Výroční zprávy o činnosti a hospodaření VÚPSV, v. v. i. za rok 2017,
- roční účetní závěrku VÚPSV, v. v. i. za rok 2017,
- zprávu nezávislého auditora Ing. Josefa Běloubka určenou pro VÚPSV, v. v. i.

Po zhodnocení těchto podkladů Dozorčí rada VÚPSV, v. v. i. schvaluje Výroční zprávu o činnosti a hospodaření VÚPSV, v. v. i. za rok 2017 a konstatuje, že se hospodaření VÚPSV, v. v. i. v roce 2017 uskutečnilo v souladu s obecně závaznými právními předpisy a že účetní závěrka zobrazuje správně majetek, závazky, vlastní jmění, finanční situaci a výsledek hospodaření. Dozorčí rada VÚPSV, v. v. i. neshledala porušení zásad řádného využívání majetku instituce k realizaci její hlavní činnosti a ani ohrožení účelu, ke kterému byla instituce zřízena.

K výsledkům hospodaření ústavu Dozorčí rada VÚPSV, v. v. i. nemá připomínky a bere na vědomí závěry nezávislého auditora.

Stanovisko Dozorčí rada VÚPSV, v. v. i. schválila na svém řádném zasedání dne 22. června 2018.

Ing. Karel T a u c h m a n
předseda Dozorčí rady VÚPSV, v. v. i.

Zpráva o činnosti Dozorčí rady VÚPSV, v. v. i. v r. 2017

V Praze dne 22. června 2018

Zpráva o činnosti
Dozorčí rady Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i.
v roce 2017

Členy Dozorčí rady VÚPSV, v. v. i. k 31. prosinci 2017 byli:

- Ing. Petr Hejduk – předseda rady,
- Ing. Karel Tauchman – místopředseda rady,
- Ing. Štefan Duháň,
- Mgr. Zuzana Chalupová,
- Mgr. David Pospíšil,
- Ing. Jan Škorpík
- Ing. Iva Veselá.

Výše jmenovaní členové jsou bezúhonní a splňují podmínky bodů (4) a (5) § 17 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění. Uvedené fyzické osoby jsou způsobilé k právním úkonům, nebyly pravomocně odsouzeny za trestné činy, jejichž skutková podstata souvisí s předmětem činnosti VÚPSV, v. v. i. a nebyla jim uložena sankce podle zvláštních právních předpisů upravujících výkon odborné činnosti související s předmětem činnosti veřejné výzkumné instituce.

V hodnoceném období se Dozorčí rada VÚPSV, v. v. i. sešla na šesti zasedáních (pět řádných a jedno mimořádné), na kterých:

- schválila dokument Opatření o úplném znění říšovací listiny Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i.,
- projednala a schválila Výroční zprávu o činnosti a hospodaření VÚPSV, v. v. i. za rok 2016,
- projednala a schválila Zprávu o činnosti Dozorčí rady VÚPSV, v. v. i. za rok 2016,
- projednala a schválila Stanovisko Dozorčí rady VÚPSV, v. v. i. k Výroční zprávě o činnosti a hospodaření VÚPSV, v. v. i. za r. 2016 a k účetní uzávěrce za r. 2016
- projednala a schválila návrh plánu výzkumné činnosti VÚPSV, v. v. i. na r. 2017, vč. jeho aktualizace,
- projednala a schválila návrh rozpočtu VÚPSV, v. v. i. na r. 2017, vč. jeho aktualizace,
- projednala a schválila nápravná opatření ze strany VÚPSV reagujících na výsledky veřejnoprávní kontroly MPSV (audit),

- vzala na vědomí informace pověřené ředitelky VÚPSV, v. v. i. ohledně reálně hrozící finanční ztrátě a výrazně zhoršeném hospodářském výsledku VÚPSV, o příčinách a možných nápravných opatřeních,
- vzala na vědomí dokument Plán činnosti na rok 2018 platného ke dni 23. 11. 2017.

Ing. Karel T a u c h m a n
předseda Dozorčí rady VÚPSV, v. v. i.

Ověření účetní závěrky, výrok auditora

Titulní list

**Výzkumný ústav práce a sociálních věcí,
veřejná výzkumná instituce
Praha**

**OVĚŘENÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY
VEŘEJNÉ VÝZKUMNÉ INSTITUCE
ZA OBDOBÍ OD 1.1.2017 DO 31.12.2017
A DOPIS PRO VEDENÍ**

Rozdělovník:

výtisk číslo: 1 Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i., se sídlem Dělnická 213/12,
Praha 7, PSČ 170 00

výtisk číslo: 2 AUDIT Litoměřice s.r.o., se sídlem Vrchlického 17/248, 412 01 Litoměřice

**Základní údaje o veřejné výzkumné instituci
Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i.,
se sídlem Dělnická 213/12, Praha 7, PSČ 170 00**

Předmět činnosti	: <i>Účelem zařízení VÚPSV, v.v.i., je provádět sociálně vědní výzkum, přispívat ke zvýšení úrovně poznání a vzdělanosti a k prognózování sociálně ekonomického vývoje ve společnosti prostřednictvím využití výsledků výzkumu v praxi a zajišťovat nezbytnou infrastrukturu výzkumu. Předmětem hlavní činnosti je naplnění účelu prostřednictvím sociálně ekonomického výzkumu, zajišťování infrastruktury, zpracování dat a služby datových archivů a vydavatelská činnost související s vlastním výzkumem. Svou činností VÚPSV, v.v.i., přispívá k získání nových poznatků, ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků výzkumu v praxi, rozvíjí spolupráci na národní a mezinárodní úrovni. V rámci zajištění nezbytné infrastruktury výzkumu VÚPSV, v.v.i., navazuje prostřednictvím vědecké, odborné a pedagogické platformy vzájemnou spolupráci s vysokými školami s podporou předávání vědeckých informací, a napomáhá tak výchově vědeckých pracovníků. VÚPSV, v.v.i., je oprávněn, kromě hlavní činnosti provádět také další jinou činnost, za podmínky, že takováto jiná nebo další činnost nebude hrazena z veřejných prostředků určených na podporu výzkumu, bude navazovat na jeho hlavní činnost, bude prováděna za účelem účinnějšího využití jeho majetku a lidských zdrojů, nebude ohrožena jeho hlavní činnost.</i>
Název veřejné výzkumné instituce	: <i>Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i.</i>
Právní forma	: <i>Veřejná výzkumná instituce</i>
Sídlo veřejné výzkumné inst.	: <i>Dělnická 213/12, 170 00 Praha 7</i>
IČO	: <i>45773009</i>
Pověřená osoba řízením v.v.i.	: <i>Mgr. Jaromíra Kotíková</i>

Audit Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí

Podklady předával	:	<i>Ing. Iva Veselá účetní veřejné výzkumné instituce</i>
Důvod provedení ověření	:	<i>Na základě žádosti Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v.v.i. v Praze.</i>
Předmět ověřování	:	<i>Ověření ke dni 31. prosinci 2017 u veřejné výzkumné instituce Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i. v Praze.</i>
Ověření provedla společnost	:	<i>AUDIT Litoměřice s.r.o., Vrchlického 248/17, Litoměřice – číslo oprávnění 474 vydané Komorou auditorů ČR v Praze</i>
Jméno auditora	:	<i>Ing. Josef Běloubek, číslo oprávnění 1022, vydané Komorou auditorů ČR v Praze</i>
Provedení ověření	:	<i>2. ledna 2018 – 15. března 2018</i>
Den dokončení ověření	:	<i>15. března 2018</i>
Zřizovací listina	:	<i>Sepsaná Ministerstvem práce a sociálních věcí v Praze ze dne 15.9.1992 a podepsaná ministrem práce a sociálních věcí ze dne 23.12.1992. Nová zřizovací listina nabývá účinnosti dnem 24. října 2017. Opatření o úplném znění zřizovací listiny Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v.v.i. pod číslem jednacím MPSV-2017/37503-343</i>
Použité předpisy k ověření	:	<i>Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a Mezinárodní auditorské standardy</i> <i>Aplikační doložky Komory auditorů ČR k ISA 700 – požadavky na zprávu auditora</i>
Metoda ověřování	:	<i>Mezinárodní auditorské standardy požadují naplánování a provedení ověření tak, aby auditor získal přiměřené ujištění o tom, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti. Ověření k datu 31. 12 2017 zahrnovalo ověření úplnosti a průkaznosti částek a informací uvedených v účetní závěrce a posouzení správnosti a vhodnosti účetních postupů a významných odhadů učiněných vedením veřejné výzkumné instituce při jejím sestavení. Auditorské postupy byly provedeny výběrovým způsobem s ohledem na významnost vykazovaných skutečností.</i>

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA URČENÁ PRO
Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i.,
se sídlem Dělnická 213/12, Praha 7, PSČ 170 00

Auditorská zpráva určená zřizovateli a vedení veřejné výzkumné instituce

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí v.v.i. sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2017, výkazu zisku a ztráty a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o Výzkumném ústavu práce a sociálních věcí v.v.i., jsou uvedeny v úvodní části přílohy této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí v.v.i., k 31. 12. 2017 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2017 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Výzkumném ústavu práce a sociálních věcí v.v.i. (dále již jen „Veřejná výzkumná instituce“), nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření výroku.

Odpovědnost vedení Veřejné výzkumné instituce za účetní závěrku

Pověřená osoba řízením a vedením Veřejné výzkumné instituce odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je pověřená osoba řízením Veřejné výzkumné instituce a vedení Veřejné výzkumné instituce povinno posoudit, zda je Veřejná výzkumná instituce schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu

nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy je plánováno ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost, než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Úkolem auditora je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je povinností auditora uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je povinností auditora:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Veřejné výzkumné instituce relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti ředitel a vedení Veřejné výzkumné instituce uvedlo v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky ředitelem a vedením a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Veřejné výzkumné instituce trvat nepřetržitě. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit ve zprávě auditora na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Závěry auditora týkající se schopnosti Veřejné výzkumné instituce trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data vydání zprávy auditora. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Veřejná výzkumná instituce ztratí schopnost trvat nepřetržitě.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Audit Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí

Povinností auditora je informovat pověřenou osobu řízením a vedení Veřejné výzkumné instituce mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

V Litoměřicích, dne 15. března 2018

AUDIT Litoměřice s.r.o.
Číslo oprávnění 1022
Vrchlického 248/14
412 01 Litoměřice

ing. Josef Běloubek
evidenční číslo 1022
auditor

Dopis pro vedení Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí v.v.i., Palackého náměstí 4, Praha 2

AUDIT Litoměřice s.r.o., číslo oprávnění 474 vydané Komorou auditorů ČR v Praze ,
IČO 25465902. Sídlo společnosti Vrchlického 248/17, 412 01 Litoměřice

**Dopis auditora k předložené účetní závěrce veřejné výzkumné instituce
Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí v.v.i.,
se sídlem Dělnická 213/12, Praha 7, PSČ 170 00
za období od 1.1.2017 do 31.12.2017**

Určeno: pro ředitele a vedení veřejné výzkumné instituce

Vážená paní Mgr. Jaromíro Kotíková a Vážené vedení v.v.i.,

v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy si Vám dovoluji podat zprávu navazující na výrok auditora. Dopis auditora je určen k informaci o věcných a formálních nedostatcích, které nejsou takového významu, aby ovlivnily vydaný výrok k účetní závěrce. Dále slouží k informaci metodického rázu, doporučení auditora i ve vztahu k dalšímu účetnímu období.

Vzhledem k tomu, že ověřováním nebyly zjištěny žádné nesprávnosti v účetní závěrce, omezují se pouze na popis údajů obsažených v účetní závěrce a inventarizaci. Postup zpracování účetní závěrky byl průběžně konzultován a odsouhlasován. Z těchto důvodů nepožadují, pokud není z Vaší strany potřeba, vyjádření k předloženému dopisu.

Ke způsobu zabezpečení a dodržení legislativy i požadavků vyplývajících z finančního auditu nemám žádné připomínky. Dále uvádím dokumentaci významných skutečností zachycených v předložené účetní závěrce.

Úvod

Při stanovení rizika zakázky a plánování významnosti jsem vycházel z Mezinárodních auditorských standard. Hladina významnosti byla stanovena z definovaných ukazatelů (aktiva veřejné výzkumné instituce k 31.12.2017 a náklady této veřejné výzkumné instituce za rok 2017 – přihlédnuto bylo k přijatým dotacím v roce 2017 a k celkovým výnosům v.v.i.).

Nebylo v průběhu prováděného auditu zjištěno riziko související s možností nadhodnocení nebo podhodnocení vykázaného výsledku hospodaření veřejné výzkumné instituce. Při uplatňování požadavku na vyjádření opatrnosti a věrného obrazu majetku veřejné výzkumné instituce v účetní závěrce nedošlo s vedením instituce k rozdílným názorům. Nebyly zjištěny v účetnictví žádné chyby a ani auditor nedošel k názoru, že by byly objeveny podvody, které by ovlivnily účetnictví veřejné výzkumné instituce. Požadavky auditora v průběhu ověřování byly plně akceptovány.

Audit byl plánován a proveden s cílem získat dostatečnou míru jistoty, že účetní závěrka neobsahuje výrazné nesprávnosti a podvody. Přitom byly posouzeny účetní postupy a významné odhady použité pro sestavení účetní závěrky. Domnívám se, že provedené ověřování je dostatečným základem pro vyslovení výroku na účetní závěrku. Ověření bylo provedeno na vybraných účetních operacích s využitím dalších písemných informací prokazujících údaje účetní závěrky.

Veškeré zůstatky majetkových účtů byly inventovány a nebyly shledány rozdíly. (Inventarizace je prováděna s roční periodicitou).

Upozorňuji na některé nové změny legislativy uplatňované pro rok 2018 u veřejných výzkumných institucí. Je nutno upravit některé stávající v současné době platné směrnice pro účtování, které se budou týkat Vaší veřejné výzkumné instituce v roce 2018.

Účetní systém

Účetní systém hodnotím jako spolehlivý. Poskytující, podle mého názoru, dostatečný základ pro přípravu obrátové předvahy. Při svém ověřování jsem vycházel z vnitřního kontrolního systému. Metodické zjištění účetní evidence vyplývá z platné legislativy. Součástí auditu bylo ověření významných skutečností a prvotních účetních dokladů po datu účetní závěrky za období od 1.1.2018 do 31.1.2018. Nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by vedly k jiným závěrům, než jsou uvedeny v předložené účetní závěrce.

Bilanční kontinuita s předchozím obdobím byla dodržena. Vnitřní směrnice pro oblast účetnictví zůstaly v platnosti z předchozího období. Stávající používaný software zajišťuje průkaznost jak nákladů, tak výnosů podle jednotlivých analytik a také nákladů na jednotlivé projekty.

Změny v účetních postupech

V průběhu sledovaného období i ve srovnání s minulým účetním obdobím nebyly zaznamenány změny ve způsobech oceňování, postupech účtování a odpisování vlastního majetku.

Vyjádření věrného obrazu a zásady opatrnosti

- K výrazným složkám aktiv, u kterých by byla výše reálného ocenění nižší než účetní vyjádření hodnoty za rok 2017, bylo přihlédnuto k pohledávkám a závazkům, které jsou po lhůtě splatnosti. Po lhůtě splatnosti má veřejná výzkumná instituce minimální pohledávky, které neovlivňují reálné ocenění aktiv Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí. Pohledávky za odběrateli k 31.12.2017 byly pouze ve výši 493 Kč. Závazky za dodavateli k 31.12.2017 byly ve výši 211 287,03 Kč všechny splatné do 90 dnů.
- Současný odpisový plán ostatního investičního majetku veřejné výzkumné instituce vyhovuje, podle mého názoru, požadavkům stanovenými účetními předpisy a zákonem o účetnictví s ohledem na předpokládané opotřebení. Majetek nebyl přeceněn, zůstal v původní ceně pořízení. Jedná se většinou o zařizovací předměty, výpočetní techniku, drobný dlouhodobý hmotný majetek a drobný dlouhodobý nehmotný majetek. Nový nakupovaný majetek je oceňován v pořizovací ceně. Veřejná výzkumná instituce nemá žádný majetek pořízený ve vlastní režii.
- Výzkumný ústav práce a sociálních věcí v. v. i. má na fondech k 31.12.2017 částku ve výši 1 467 730,66. Fondy se snížily proti minulému roku zvýšily o částku ve výši cca 155 tis. Kč. Vlastní jmění veřejné výzkumné instituce je k 31.12.2017 ve výši 1 226 115,80 Kč (majetek je již takřka plně odepsaný).

Vlastní jmění se proti roku 2016 zvýšilo o částku 1 175 tis. Kč. Celkem jmění v.v.i. je k 31.12.2017 ve výši 2 694 tis. Kč a vlastní jmění je k 31.12.2017 ve výši 1 226 tis. Kč. Zvýšení vlastních zdrojů proti minulému období je o částku ve výši 1 312 tis. Kč.

Zisk veřejné výzkumné instituce byl za rok 2017 byl ve výši 137 tis. Kč. Vlastní hospodaření veřejné výzkumné instituce se srovnáním s rokem 2015 - 2017 je možno hodnotit jako vyrovnané.

- Mimo výše uvedené důvody, nebyla zjištěna rizika, ztráty a znehodnocení.
- Závazky vůči zaměstnancům byly beze zbytku a v termínech splatnosti plněny.
- Kontrolou časového rozlišení nákladů a výnosů nesouvisejících s rokem 2017 nebyly zjištěny žádné podstatné nesrovnalosti.
- K inventarizaci majetku a dokladové inventarizaci byl vydán příkaz ředitele, který byl naplněn a doložen závěrečným protokolem o provedení inventarizace u Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí. Inventarizace byla provedena na základě příkazu ředitele k 31.12.2017.
- V roce 2017 byly veřejné výzkumné instituci přiznány dotace na provoz činnosti v celkové výši 47 237 276,63 Kč. Celkem výnosy veřejné výzkumné instituce s dotacemi byly za rok 2017 ve výši 49 535 007,59 Kč.
- Kontrolou nebylo zjištěno žádné pochybení v čerpání dotací a to jak institucionální dotace na rozvoj VVI, tak dotace na činnost MPSV a ostatní dotace, které souvisely se zadáním požadavků na výzkum.
- Kontrolou vybraných projektů nebyly zjištěny žádné nesrovnalosti.
- K 31.12.2017 má veřejná výzkumná instituce ještě pohledávku za nezúčtovanými dotacemi na projekty ve výši 4 852 841,37 Kč.

Doporučení auditora

V případě změn týmu řešitelů jednotlivých projektů je nutno vždy tyto změny odsouhlasit s poskytovatelem finančních prostředků.

Dbát důsledně na časové rozlišení nákladů a výnosů. (např. licence, doména)

Skutečnosti po datu účetní závěrky

V období začátku roku 2018 (od 1.1.2018 do 31.1.2018) nebyly zjištěny skutečnosti, které by vedly k jinému názoru na účetní závěrku než je vyjádřen ve výroku auditora. V účetních dokladech za období po účetní závěrce nebyly shledány vlivy související s předchozím obdobím.

Ve vlastnictví veřejné výzkumné instituce nebyl zjištěn majetek nevyužívaný k hlavní činnosti veřejné výzkumné instituce. Veřejná výzkumná instituce nevlastní žádnou nemovitost a je pouze v pronajatých prostorách v Praze a Brně. Smlouvy na pronájem jsou zpracovány.

Hledisko opatrnosti je u veřejné výzkumné instituce naplněno. Nebyly zjištěny žádné soudní spory vedené proti veřejné výzkumné instituci. Výzkumný ústav práce a sociálních věcí v.v.i. je podle mého názoru schopen pokračovat ve svých aktivitách i v dalších letech.

Závěr

Standardní auditorské postupy mě vedou k ujištění, že ve všech podstatných aspektech jsou běžné obchodní případy zaúčtovány pomocí ověřeného software úplně, průběžně a včas. Účetní osnova, která je základem účetnictví odpovídá potřebám veřejné výzkumné instituce. Účetní knihy veřejné výzkumné instituce jsou řádně vedeny. Ověřované doklady jsou řádně označeny, dostatečně objasněny a přehledně uloženy. Účetnictví odpovídá podle zjištění zákonným předpisům předepsaným pro veřejné výzkumné instituce.

Roční účetní závěrku veřejné výzkumné instituce k 31.12.2017, které mě byla předložena, bylo možné řádně odvodit z účetních knih a ostatních nezbytných zápisů veřejné výzkumné instituce. Roční závěrka poskytuje z hlediska stanovené významnosti obraz odpovídající skutečným poměrům v majetkové, finanční situaci a situaci nákladů a výnosů i peněžních toků.

Údaje v prezentačních materiálech veřejné výzkumné instituce čerpané z účetních knih nevyvolávají žádné chybné představy o situaci revidované účetní jednotky. Nejsou mě známy žádné neuvedené události mimořádného významu, jež nastaly po ukončení účetního roku, k nimž by se bylo potřeba dále vyjadřovat.

Auditor nemá žádné výhrady k účetní závěrce Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí v.v.i. za účetní období od 1.1.2017 do 31.12.2017.

V Litoměřicích, dne 15. března 2018

AUDIT Litoměřice s.r.o.
číslo oprávnění 474
Vrchlického 248/17, Litoměřice

Ing. Josef Běloubek
auditor
číslo oprávnění 1022

ORGANIZACE: 45773009

Příloha č.1 k vyhlášce č. 504/2002 Sb.
s účinností pro účetní jednotky,
u kterých hlavním předmětem
činnosti není podnikání

ROZVAHA (BALANCE)

k 31.12.2017
(v celých tisících Kč)

IČO
45773009

Název, sídlo a právní forma
účetní jednotky

Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v.
i.
Dělnická 213/12
170 00 Praha 7
Veřejná výzkumná instituce

Předmět činnosti: výzkum a vývoj

AKTIVA	Název položky	Účet	Pol. číslo	Stav k 01.01.	Stav k 31.12.2017
				1	2
A. Dlouhodobý majetek celkem		p. 2+10+21+28	001	206	1 226
I. Dlouhodobý nehmotný majetek celkem		p. 3 až 9	002	2 006	2 857
	1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	(012)	003	0	0
	2. Software	(013)	004	560	2 115
	3. Ocenitelná práva	(014)	005	0	0
	4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	(016)	006	1 446	742
	5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	(019)	007	0	0
	6. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	(041)	008	0	0
	7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	(051)	009	0	0
II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem		p. 11 až 20	010	3 609	3 336
	1. Pozemky	(031)	011	0	0
	2. Umělecká díla, předměty a sbírky	(032)	012	34	34
	3. Stavby	(021)	013	0	0
	4. Hmotné movité věci a jejich soubory	(022)	014	2 647	2 600
	5. Pěstelské celky trvalých porostů	(025)	015	0	0
	6. Dospělá zvířata a jejich skupiny	(026)	016	0	0
	7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	(028)	017	928	702
	8. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	(029)	018	0	0
	9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	(042)	019	0	0
	10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	(052)	020	0	0
III. Dlouhodobý finanční majetek celkem		p. 22 až 27	021	0	0
	1. Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	(061)	022	0	0
	2. Podíly - podstatný vliv	(062)	023	0	0
	3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	(063)	024	0	0
	4. Zápůjčky organizačním složkám	(066)	025	0	0
	5. Ostatní dlouhodobé zápůjčky	(067)	026	0	0
	6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	(069+043)	027	0	0
IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem		p. 29 až 39	028	-5 409	-4 967
	1. Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	(072)	029	0	0
	2. Oprávky k softwaru	(073)	030	-560	-992
	3. Oprávky k ocenitelným právům	(074)	031	0	0
	4. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehm. majetku	(078)	032	-1 446	-742
	5. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehm. majetku	(079)	033	0	0
	6. Oprávky ke stavbám	(081)	034	0	0
	7. Oprávky k samost. hmotným movitým věcem a soub. hmot.movit.věcí	(082)	035	-2 475	-2 531
	8. Oprávky k pěstelským celkům trvalých porostů	(085)	036	0	0
	9. Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	(086)	037	0	0
	10. Oprávky k drobnému dlouhodobému hmot. majetku	(088)	038	-928	-702
	11. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmot. majetku	(089)	039	0	0

Název položky	Účet	Pol. číslo	Stav k 01.01.	Stav k 31.12.2017
			1	2
B. Krátkodobý majetek celkem	p. 41+51+71+79	040	8 647	10 327
I. Zásoby celkem	p. 42 až 50	041	0	0
1. Materiál na skladě	(112)	042	0	0
2. Materiál na cestě	(119+111)	043	0	0
3. Nedokončená výroba	(121)	044	0	0
4. Polotovary vlastní výroby	(122)	045	0	0
5. Výrobky	(123)	046	0	0
6. Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	(124)	047	0	0
7. Zboží na skladě a v prodejnách	(132)	048	0	0
8. Zboží na cestě	(139+131)	049	0	0
9. Poskytnuté zálohy na zásoby	(z 314)	050	0	0
II. Pohledávky celkem	p. 52 až 70	051	2	145
1. Odběratelé	(311+386)	052	0	1
2. Směnky k inkasu	(312)	053	0	0
3. Pohledávky za eskontované cenné papíry	(313)	054	1	0
4. Poskytnuté provozní zálohy	(z 314)	055	1	0
5. Ostatní pohledávky	(315)	056	0	8
6. Pohledávky za zaměstnanci	(335)	057	0	1
7. Pohledávky za institucemi soc.zabezp. a veř.zdrav.poj	(336)	058	0	0
8. Daň z příjmů	(341)	059	0	0
9. Ostatní přímé daně	(342)	060	0	0
10. Daň z přidané hodnoty	(343)	061	0	0
11. Ostatní daně a poplatky	(345)	062	0	0
12. Nároky na dotace a ostatní zúčtování se st.ozpočtem	(346)	063	0	0
13. Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem orgánů územních samosprávných celků	(348)	064	0	0
14. Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti	(358)	065	0	0
15. Pohledávky z pevných termínovaných operací a opcí	(373)	066	0	0
16. Pohledávky z vydaných dluhopisů	(375)	067	0	0
17. Jiné pohledávky	(378)	068	0	135
18. Dohadné účty aktivní	(388)	069	0	0
19. Opravná položka k pohledávkám	(391)	070	0	0
III. Krátkodobý finanční majetek celkem	p. 72 až 78	071	5 860	9 471
1. Peněžní prostředky v pokladně	(211)	072	11	10
2. Ceniny	(213)	073	12	17
3. Peněžní prostředky na účtech	(22x)	074	5 837	9 444
4. Majetkové cenné papíry k obchodování	(251)	075	0	0
5. Dluhové cenné papíry k obchodování	(253)	076	0	0
6. Ostatní cenné papíry	(256+259)	077	0	0
7. Peníze na cestě	(261)	078	0	0
IV. Jiná aktiva celkem	p. 80 až 81	079	2 785	711
1. Náklady příštích období	(381)	080	472	352
2. Příjmy příštích období	(385)	081	2 313	359
Aktiva celkem	p. 1+40	082	8 853	11 553

PASIVA		Pol. číslo	Stav k 01.01.	Stav k 31.12.2017
Název položky	Účet		3	4
A. Vlastní zdroje celkem	p. 84+88	083	1 519	2 831
I. Jmění celkem	p. 85 až 87	084	1 519	2 694
1. Vlastní jmění	(901)	085	206	1 226
2. Fondy	(91x)	086	1 313	1 468
3. Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a závazků	(921)	087	0	0
II. Výsledek hospodaření celkem	p. 89 až 91	088	0	137
1. Účet výsledku hospodaření	(963)	089	0	137
2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	(931)	090	0	0
3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	(932)	091	0	0
B. Cizí zdroje celkem	p. 93+95+103+127	092	7 335	8 722
I. Rezervy celkem	p. 94	093	0	0
1. Rezervy	(941)	094	0	0
II. Dlouhodobé závazky celkem	p. 96 až 102	095	0	0
1. Dlouhodobé úvěry	(951)	096	0	0
2. Vydané dluhopisy	(953)	097	0	0
3. Závazky z pronájmu	(954)	098	0	0
4. Přijaté dlouhodobé zálohy	(955)	099	0	0
5. Dlouhodobé směnky k úhradě	(958)	100	0	0
6. Dohadné účty pasivní	(z 389)	101	0	0
7. Ostatní dlouhodobé závazky	(959)	102	0	0
III. Krátkodobé závazky celkem	p. 104 až 126	103	2 585	3 869
1. Dodavatelé	(321+387)	104	193	211
2. Směnky k úhradě	(322)	105	0	0
3. Přijaté zálohy	(324)	106	0	0
4. Ostatní závazky	(325)	107	0	0
5. Zaměstnanci	(331)	108	0	0
6. Ostatní závazky vůči zaměstnancům	(333)	109	0	0
7. Závazky k institucím sociálního zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění	(336)	110	758	1 105
8. Daň z příjmu	(341)	111	0	0
9. Ostatní přímé daně	(342)	112	245	405
10. Daň z přidané hodnoty	(343)	113	27	118
11. Ostatní daně a poplatky	(345)	114	0	0
12. Závazky ze vztahu ke státnímu rozpočtu	(346)	115	51	56
13. Závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů územních samosprávných celků	(348)	116	0	0
14. Závazky z upsaných nespac. cen. papírů a podílů	(367)	117	0	0
15. Závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti	(368)	118	0	0
16. Závazky z pevných termínovaných operací a opcí	(373)	119	0	0
17. Jiné závazky	(379)	120	1 311	1 974
18. Krátkodobé úvěry	(231)	121	0	0
19. Eskontní úvěry	(232)	122	0	0
20. Vydané krátkodobé dluhopisy	(241)	123	0	0
21. Vlastní dluhopisy	(255)	124	0	0
22. Dohadné účty pasivní	(z 389)	125	0	0
23. Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	(249)	126	0	0

Název položky	Účet	Pol. číslo	Stav k 01.01.	Stav k 31.12.2017
			3	4
IV. Jiná pasiva celkem	p. 128 až 129	127	4 750	4 853
1. Výdaje příštích období	(383)	128	0	0
2. Výnosy příštích období	(384)	129	4 750	4 853
Pasiva celkem	p. 83+92	130	8 854	11 553

Odesláno dne:	Razítko:	Podpis odpovědné osoby:	Podpis osoby odpovědné za sestavení:	Okamžik sestavení:
VÚPSV říska	VÝZKUMNÝ ÚSTAV PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ veřejná výzkumná instituce	<i>Košl</i>	<i>Vaniš</i>	5. 3. 2018
Dělnická 213/12, 170 00 Praha 7 Tel.: 221 152 771, IČ: 45773009, DIČ: CZ45773009		Telefon: 221 152 774		

ORGANIZACE: 45773009

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTYPříloha č.2 k vyhlášce č. 504/2002 Sb.
s účinností pro účetní jednotky,
u kterých hlavním předmětem
činnosti není podnikáník 31.12.2017
(v celých tisících Kč)Název, sídlo a právní forma
účetní jednotkyVýzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v.
i.
Dělnická 213/12
170 00 Praha 7
Veřejná výzkumná instituce

IČO

45773009

Předmět činnosti: výzkum a vývoj

Název položky	Účet	Po. číslo	Činnost	
			hlavní	hospodářská
			1	2
A. Náklady				
I. Spotřebované nákupy a nakupované služby	p. 2 až 7	1	7 913	0
1.Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovaných dodávek	(501, 502, 503)	2	1 049	0
2.Prodané zboží	(504)	3	0	0
3.Opravy a udržování	(511)	4	8	0
4.Náklady na cestovné	(512)	5	335	0
5.Náklady na reprezentaci	(513)	6	22	0
6.Ostatní služby	(518)	7	6 499	0
II.Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	p. 9 až 11	8	0	0
7.Změny stavu zásob vlastní činnosti	(561, 562, 563, 564)	9	0	0
8.Aktivace materiálu, zboží a vnitroorganizačních služeb	(571, 572)	10	0	0
9.Aktivace dlouhodobého majetku	(573, 574)	11	0	0
III.Osobní náklady	p. 13 až 17	12	40 728	0
10.Mzdové náklady	(521)	13	30 260	0
11.Zákonné sociální pojištění	(524)	14	9 852	0
12.Ostatní sociální pojištění	(525)	15	0	0
13.Zákonné sociální náklady	(527)	16	570	0
14.Ostatní sociální náklady	(528)	17	46	0
IV.Daně a poplatky	p. 19	18	0	0
15.Daně a poplatky	(531, 532, 538)	19	0	0
V.Ostatní náklady celkem	p. 21 až 27	20	222	0
16.Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále	(541, 542)	21	0	0
17.Odpis nedobytné pohledávky	(543)	22	0	0
18.Nákladové úroky	(544)	23	0	0
19.Kursově ztráty	(545)	24	5	0
20.Dary	(546)	25	0	0
21.Manka a škody	(548)	26	0	0
22.Jiné ostatní náklady	(549)	27	217	0
VI.Odpisy,prodaný majetek,tvorba a použití rezerv a opravných položek	p. 29 až 33	28	535	0
23.Odpisy dlouhodobého majetku	(551)	29	535	0
24.Prodaný dlouhodobý majetek	(552)	30	0	0
25.Prodané cenné papíry a podíly	(553)	31	0	0
26.Prodaný materiál	(554)	32	0	0
27.Tvorba a použití rezerv a opravných položek	(556, 559)	33	0	0
VII.Poskytnuté příspěvky	p. 35	34	0	0
28.Poskyt. členské příspěvky a příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	(581, 582)	35	0	0
VIII.Daň z příjmů celkem	p. 37	36	0	0
29.Daň z příjmů	(591, 595)	37	0	0
Náklady celkem	p. 1+8+12+19+20+ 28+31+36	38	49 398	0

Tisk 05.03.2018 14:30:41

Strana 1

Název položky	Účet	Pol. číslo	Činnost	
			hlavní	hospodářská
			1	2
B. Výnosy				
I. Provozní dotace	p. 40	39	47 237	0
1. Provozní dotace	(691)	40	47 237	0
II. Přijaté příspěvky	p. 42 až 44	41	0	0
2. Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	(681)	42	0	0
3. Přijaté příspěvky (dary)	(682)	43	0	0
4. Přijaté členské příspěvky	(684)	44	0	0
III. Tržby za vlastní výkony a za zboží	(601, 602, 604)	45	715	0
IV. Ostatní výnosy	p. 47 až 52	46	1 583	0
5. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále	(641, 642)	47	0	0
6. Platby za odepsané pohledávky	(643)	48	0	0
7. Výnosové úroky	(644)	49	0	0
8. Kursové zisky	(645)	50	0	0
9. Zúčtování fondů	(648)	51	1 583	0
10. Jiné ostatní výnosy	(649)	52	0	0
V. Tržby z prodeje majetku	p. 54 až 58	53	0	0
11. Tržby z prodeje dlouhodobého nehmot. a hmot. majetku	(652)	54	0	0
12. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	(653)	55	0	0
13. Tržby z prodeje materiálu	(654)	56	0	0
14. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	(655)	57	0	0
15. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	(657)	58	0	0
Výnosy celkem	p. 39+41+45+46+53	59	49 535	0
C. Výsledek hospodaření před zdaněním	p. 59 - 38 + 36	60	137	0
D. Výsledek hospodaření po zdanění	p. 59 - 38	61	137	0

Název položky	Pol. číslo	Činnost hlavní+hospodářská
Výsledek hospodaření před zdaněním	p.60/1+2	137
Výsledek hospodaření po zdanění	p.61/1+2	137

Odesláno dne:	Razítko:	Podpis odpovědné osoby:	Podpis osoby odpovědné za sestavení:	Okamžik sestavení:
	VÚPSV <i>rilsa</i>	<i>Koší</i>	<i>Vukob</i>	5.3.2018
VÝZKUMNÝ ÚSTAV PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ veřejná výzkumná instituce				
Dělnická 213/12, 170 00 Praha 7 Tel.: 221 152 771, IČ: 45773009, DIČ: CZ45773009			Telefon: 211 152 714	

Příloha k účetní závěrce za rok 2017

1 Obecné údaje

Výzkumný ústav práce a sociálních věcí byl zřízen Ministerstvem práce a sociálních věcí dnem 15. září 1992 jako rozpočtová organizace. Změnou zřizovací listiny s účinností od 1. ledna 1993 se mění z rozpočtové na příspěvkovou organizaci. K 1. lednu 2007 se právní forma organizace změnila na veřejnou výzkumnou instituci. K tomuto dni byla organizace zapsána v rejstříku veřejných výzkumných institucí vedeném Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Předmětem hlavní činnosti je vědeckým výzkumem přispívat k poznání a prognózování socioekonomického rozvoje společnosti. Cílem další činnosti je především podpora MPSV ČR při výkonu státní správy. Jinou činnost podle zákona 341/2005 Sb. VÚPSV, v. v. i. v roce 2017 neprováděl.

2 Informace o vkladech do vlastního jmění

Účetní jednotka neeviduje žádné vklady do vlastního jmění

3 Účetní období

Účetní období je kalendářní rok od 1. ledna 2017 do 31. prosince 2017.

4 Informace o použitých obecných účetních zásadách a použitých účetních metodách, způsoby ocenění

Účetní jednotka při účtování postupuje v souladu s těmito předpisy ve znění jejich pozdějších úprav: zákon č.563/1991 Sb., o účetnictví, vyhláška č.504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, Českými účetními standardy č. 401 až 414 pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání.

V účetním období je vedeno podvojně účetnictví s využitím software EIS JASU – MÚZO Praha.

O nákupu materiálu účtuje účetní jednotka přímo na vrub nákladových účtů.

Nakupované zásoby a nehmotný a hmotný majetek jsou oceňovány v pořizovacích cenách. Nebylo uplatněno ocenění reprodukční pořizovací cenou.

K pořízení majetku vlastní činností ani získání bezplatně nedošlo.

Podle interní směrnice byl hmotný i nehmotný majetek účetně odepisován ve shodě s odpisovým plánem organizace po dobu 36 měsíců. Drobný dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, pořízený do 31. 12. 2006, je veden na účtech 018 a 028 do vyřazení. Majetek v pořizovací hodnotě do hodnoty podle zákona č.586/1992 Sb. o daních z příjmů je od 1. 1. 2007 účtován výsledkově do nákladů a je veden v operativní evidenci majetku.

Nebyly účtovány žádné opravné položky.

Účetní jednotka nemá žádný dlouhodobý finanční majetek.

Pohledávky i závazky jsou oceněny nominální hodnotou.

Přepočet zůstatků valutové pokladny byl proveden kurzem ČNB k rozvahovému dni.

K 31. 12. 2017 byla evidována jedna pohledávka v cizí měně ve výši 5 297,33 EUR s korunovým ekvivalentem 135 293,81 Kč.

Účetní jednotka účtuje v případě již přijatých, ale zatím nepoužitých dotací jako o výnosech příštích období.

5 Přehled jednotlivých položek dlouhodobého majetku

v tis. Kč	k 1. 1. 2017	Přírůstky	Úbytky	k 31. 12. 2017
Nehmotný majetek - software	2 006	1 555	704	2 857
Oprávky nehmotného majetku	2 006	432	704	1 734
Hmotný majetek - zařízení	3 609		273	3 336
Oprávky hmotného majetku	3 403	103	273	3 233

6 Odměny za povinný audit roční účetní závěrky

Účetní jednotka ve sledovaném účetním období poskytla odměnu za povinný audit roční závěrky r. 2016 ve výši 30.000 Kč.

7 Dluhy za sociální a zdravotní pojištění a daňové nedoplatky

Typ závazku	Částka	Datum vzniku závazku	Datum splatnosti závazku
Zdravotní pojištění	331 609	31. 12. 2017	22. 01. 2018
Sociální pojištění	772 952	31. 12. 2017	22. 01. 2018
Daň zálohová	373 673	31. 12. 2017	22. 01. 2018
Daň srážková	31 644	31. 12. 2017	31. 01. 2018
Daň z přidané hodnoty	117 941	31. 12. 2017	25. 01. 2018

8 Přehled finančních závazků neuvedených v rozvaze

Účetní jednotka neeviduje žádné závazky, které by nebyly uvedeny v rozvaze.

9 Výsledek hospodaření v členění jednotlivých druhů činnosti

Výsledek hospodaření z hlavní činnosti je 136 989,50 Kč. Účetní jednotka žádnou vedlejší hospodářskou činnost v r. 2017 nevykonávala.

V průběhu roku 2017 měla organizace výnosy z těchto zdrojů:

- ✓ institucionální dotace na rozvoj v. v. i.
- ✓ další činnost MPSV
- ✓ účelové dotace TAČR, GAČR, MV ČR
- ✓ dotace z Operačního programu Zaměstnanost
- ✓ zahraniční granty a zakázky
- ✓ tuzemské zakázky, tržby z prodeje publikací a časopisu

10 Průměrný evidenční počet zaměstnanců

Průměrný přepočtený počet úvazků v roce 2017	54,16
Z toho řídících:	
1 – 7 / 2017 ředitel doc. Ing. Ladislav Průša, CSc.	0,58
8 – 12 / 2017 pověřena řízením Mgr. Jaromíra Kotíková	0,42
1 – 12 / 2017 náměstek pro vědu a výzkum Mgr. Aleš Kroupa	1,00

Osobní náklady zaměstnanců v tis. Kč	40 728
z toho:	
Mzdové náklady	28 476
OON - DPP	1 383
OON - DPČ	381
náhrady za DPN	20
Zdravotní pojištění	2 608
Sociální pojištění	7 244
odvod do sociálního fondu	570
ostatní zákonné náklady	46

11 Způsob zjištění základu daně a přehled daňových úlev a jejich využití

Výsledek hospodaření 136 990 Kč je zvýšen o daňově neuznatelné výdaje 22 512 Kč a rozdíl, o který odpisy DHM a DNM v účetnictví převyšují odpisy daňové 393 883 Kč. Ve smyslu ustanovení § 20 odst. 7, zákona o daních z příjmů č.586/1992 Sb., v platném znění, byl základ daně snížen o 553 385 Kč, výsledná daňová povinnost za rok 2017 je 0 Kč.

V přiznání k dani z příjmů PO za 2016 byla uplatněna daňová úspora ve výši 23 370 Kč. V roce 2017 byla tato úspora v plné výši použita ke krytí nákladů na vědecko-výzkumné činnosti.

12 Významné položky rozvahy a výkazu zisku a ztráty

Účetní jednotka vykazuje ve výkazu zisku a ztráty přijaté dotace v tis. Kč:

Institucionální podpora	8 025
Projekty GAČR	1 366
Projekty TAČR	2 830
Projekty MV ČR	1 552
Projekty OPZ	22 289
Projekty zahraniční	1 142
MPSV - Další činnost	11 616

13 Události mezi rozvahovým dnem a datem sestavení závěrky

Mezi rozvahovým dnem a dnem sestavení účetní závěrky nedošlo k významným událostem majícím vliv na věrný obraz výsledku hospodaření.

14 Přehled o přijatých a poskytnutých darech

Účetní jednotka během účetního období neposkytla ani nepřijala žádné dary.

15 Přehled o veřejných sbírkách

Během účetního období účetní jednotka neuspořádala žádnou veřejnou sbírku.

16 Způsob vypořádání výsledku hospodaření z předcházejících účetních období

Výsledek hospodaření za účetní období 2016 byl nulový.

V Praze dne 5. 3. 2018

Veselá

Sestavila:
Ing. Iva Veselá

Kotíková

Podpis odpovědné osoby:
Mgr. Jaromíra Kotíková

